

ఆంధ్రపత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక

ANDHRA PATRIKA

4 అణాలు

'అనాసిన్'

నొప్పిని జయించుటకు నాలుగు మందుల కూడిక

1. క్వినైన్ సల్ఫేట్
2. పినాసిటన్
3. కఫెన్
4. అసిటిల్ సాలిసిలిక్ ఎసిడ్

'అనాసిన్'— గొప్ప బాధానివారిణి—నైత్రానికంగా కూర్చుండిన నాటకమందులను గలిగియున్నది, అవి నరమలముఖ్యస్థానము లందు సంయుక్తదర్శనము జరిపి, తలనొప్పులు, జబాబులు, జ్వరము, దంతబాధ, కండ నొప్పులనుండి దూరంగా, సురక్షితమైన శీఘ్రమముక్తిని గలిగించును. బాధానివారణకు 'అనాసిన్' కంటె అతివేగముగా పనిచేయునట్టిది మరేదీ లేదు. సేవిండుటకు 'అనాసిన్' కంటె అతిసురక్షితమైనట్టిది మరేదీ లేదు. భావకముందు కొనుదు! 'అనాసిన్' వైద్యుని బాధదయోగము చంటిది. అది గుండెలకు హానిగాని కడుపు తిబ్బరముగాని కలిగించదు. 'అనాసిన్' లక్షలాది జనులకు బాధానివారణి ఎందుకనగా ప్రతివాడున్న 'అనాసిన్' ను కొనగలడు. ఒక ప్యాకెట్ దర 2 అణాలు మాత్రమే.

నాలుగు మందుల
సూత్రమైన
'అనాసిన్'
వాడుడు

“రో హిణి”

చిత్రకారుడు : నక్కల మునుస్వామి—మద్రాసు.

సంవత్సర చందా
రూ. 12.0.0
విడిపత్రిక 4 అ.

సచిత్ర వారపత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 51

సంచిక 24

13-2-57

దుర్ముఖ మాసు శుద్ధ చతుర్దశి బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : నటి ఛాయాదేవి.

శ్రీరామరక్ష—	3
బుడుగు, చిచ్చుల పిడుగు—	5
నీలితెరలు—అంగర సూర్యారావు	8
న్యూఢిల్లీ లేఖ—“శ్రీకృష్ణ”	11
ఆరోజున ‘బ్లెజ్ వాడ’లో—శ్రీరామమూర్తి	13
పతితజనోద్ధరణం—పి. గణపతిశాస్త్రి	19
ఇల్లులేని ఇల్లాలు—సింగంపల్లి అప్పారావు	23
అపరబుద్ధి—తుమ్మలపల్లి సీతారామారావు	27

మాంత్రికుడు మాంజేక్—	28
మంత్రాలు : నమ్మకాలు—	32
పిచ్చి శంకరం—పిల్లా నుబ్బారావుశాస్త్రి	34
వనితాలోకం—బొప్పన గంగాధరవాని	35
ముగ్గులు { కిశాంబి జానకమ్మ పి. అలమేలు	38
ఒప్పందం—‘శాలివాహన’	44
కొంగపిల్ల—కనకమేడల భారతి	45
అమాత్యుని చాతుర్యం—ఆర్. జి. శాస్త్రి	46
సినిమా—	49

తెల్ల వెంట్రుకలుండవు

(GOVT REGD).

శంకరంనుచూచి మోసపోవద్దు, అది కాక్సాలిక్ ముద్రానువాదన “మన మోసాని హేర్ ఆయిర్” అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వద్దతిలో తయారైనది. 50 వంతు వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మెదడుకు వల్లరనము నిచ్చును, ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల రానీయదు. “జ్ఞానకళక్రి”ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును, కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రూ. 5-0-0. 3 సీసాలు రూ. 12-0-0. నగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రూ. 8-0-0. 8 సీసాలు రూ. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రూ. 7/- యి 3 సీసాలు రూ. 18/- యి. పని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి హొమ్మ వాసు చేయబడును. కోరినవారికి పూచీ.

GENERAL LABORATORIES,
(P. W) P. O. Rajdhanwar (H. Bhag.).

మీ జిడ్డ...

1, 3 సంవత్సరముల మధ్య కాబోతులైన మగ దిక్కలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మా లెక్కలవల్ల తలుచున్నది.

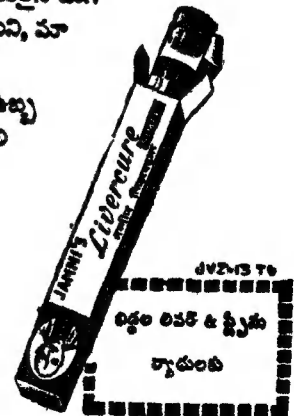
తరుచుగ అజీర్త వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బరము, చికాకు పడుట, కోపము, అకలి మొదలగునటు మొదలైన గుణములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు లక్షణములు.

నకాలలో జమీందారిని సంపాదించు.

జిమ్మి నె.

లివర్ క్యూర్

జిమ్మి వెంట్రుకనుబుచ్చు & సన్న
జిమ్మి నిర్లింగ్యమైరాఫర్, మద్రాసు-4.

ప్రాంచీలు : గుండా కృష్ణమూర్తి బిల్డింగ్, 829, బాగేశ్వరరావు తంతులు
కోడ, గాంధీనగరం పోస్టు, విజయవాడ; ఓటగంటివారి పేరి, విజయనగరం సిటీ.

శ్రీరామ రక్ష

ధానిని కేంద్రంగా భావించి ఉత్తర దక్షిణాంధ్ర ప్రాంతమనీ, తూర్పు ఈశాన్య ఆగ్నేయాంధ్ర భాగాలనీ దిశలవారిగా ఉచ్చరించి వ్యవహరించడం మంచిదేమో ?

“ద్రమ్యునిష్ఠుల కంచుకోట అని చెప్పేటంటున్న నల్గొండ జిల్లాను మనం చేజిక్కించుకుందాం. ఇది పూర్తిగా కాంగ్రెస్ వాదుల కంచుకోట అని ఈ ఎన్నికలలో రుజువుచేసుకుందాం,” అన్నారు. రాష్ట్ర సమావేశాల్లో మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య, ఈమధ్య ఆ జిల్లాకాంగ్రెస్ అభ్యర్థుల సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ, ఎన్నికలలో కాంగ్రెస్ విజయభావనాదయంతో తెలంగాణా జిల్లాలలోని కమ్యూనిస్టు కంచుకోటలన్నీ మంచుకోటలలా మాయమై పోయేట్లు చూడాలి.

“పూత్యా నేరానికి ఉరిశిక్ష విధించే ఆచారాన్ని రద్దు చేయాలనడం మంచిది కాదు... క్రూరమైన పనులు చేసే వారిని ఎందుకు తుమించాలో నాకు అర్థం కావడం లేదు. బిటన్ కూడా ఉరిశిక్షను రద్దు చేయలేదు. బిడేశ్వరపాటు మాత్రమే నిలుపుదలచేసి ఫలితాలను పరీక్షించదలిచింది,” అన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రీయ వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డి, జనవరి నెలఖరున రాజధానిలో జైళ్ళ అధికారుల సమావేశాన్ని ప్రారంభిస్తూ, క్రూరమైన, ఘోరమైన నేరం చేసిన వ్యక్తికి తగినట్లుగా క్రూరమైన, ఘోరమైన శిక్ష విధించాలనడం మహాత్ముని ప్రబోధాలకు అనుగుణమైన విధాన మవునో, కాంగ్రెస్ పాలకులే నిర్ణయించుకోవాలి. శ్రుణ్ణికోడి కత్త పరిస్థితులలో ఒక వ్యక్తి దారుణాతి దారుణమైన నేరాన్నే చేసి పుండవచ్చు. అతడికి తగిన శిక్ష విధించవచ్చు. శిక్షాకాలంలో ఆవ్యక్తి పశ్చాత్తప్తపూర్వకంగా ఉండేట్లు, అతడిలో కావలసిన మానసిక పరివర్తనం వచ్చేట్లు చేయవలసిన బాధ్యత పరిపాలకులమీద వున్నది. ఇందుకు కావలసిన పరిసరాలను, పరిస్థితులను కలిపించ వలసిన బాధ్యతకూడా పరిపాలకులే. ఉరిశిక్ష పడే వారిలో ఐదింటి నాలువంతులమందికి ఆ శిక్ష యావజ్జీవ కారాగార శిక్షగానో, ఇతర స్వల్పకాలిక శిక్షగానో మారిపోవడం జరుగుతున్నదనీ, నూటికి 20 మందికి మాత్రమే ఉరిశిక్ష అమలు జరుగుతున్నదనీ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి చెబుతున్నారు. ఈ మార్పుకు చాలా వరకు శైలి సత్ప్రవర్తనా ధోరణి కారణమై పుండాలి. మానసిక పరివర్తనకు, పశ్చాత్తాపానికి జైళ్ళలో సంపూర్ణావకాశాన్నీ, పరిస్థితులను కలిపించినట్లయితే, ఉరిశిక్ష అమలుకు

దేశ వ్యాప్తంగా జరుగుతున్న ఎన్నికల మహా సంరంభంలో మొట్ట మొదటి కాంగ్రెసు విజయాన్ని సాధించే ప్రతిష్ఠ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కేటగిరీలో ఉంది. రాజమండ్రి నీయోజక వర్గం ఈ నాందిగీతాన్ని ఆలాపించింది. ఆనియోజకవర్గం నుంచి లోక్ సభకు (కాంగ్రెసు) అభ్యర్థిగా ఒక్క కర్నూల్ డి. ఎన్. రాజు మాత్రమే నామినేషన్ దాఖలు చేసినందువల్ల, వారు పోటీలేకుండా గెలిచినట్లు ప్రకటించారు. చిత్తూరు రిజర్వు స్థానంలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా నిలచిన శ్రీ గంగాధరశివకు కూడా ఇదే మాదిరి విజయం చేకూరింది. ఇక్కడ మన రాష్ట్రంలో వీరిద్దరి మాదిరిగానే, ఈశాన్య భారతదేశ రాష్ట్రమైన అస్సాంలో కూడా మరొక కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ విజయచంద్ర భగవతి లోక్ సభకు పోటీలేకుండా గెలిచారు. ఈవిధంగా కాంగ్రెసు విజయపరంపరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ బోణీ చేసింది; అస్సాం అనుసరించింది. మన రాజ్యాంగంలోని రాష్ట్రాల జాబితాలో ఆంధ్రది అగ్రస్థానం; అస్సాంది ద్వితీయ స్థానం. లోక్ సభ స్థానాలకు పోటీలేని విజయాలు సాధించడంలో కూడా అస్సాం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లు చెట్టా పట్టాలు వేసుకుని “పహిలాబోణీ—పంచకల్యాణి” అన్నట్లు ముందంజవేయడం దేశీయతాభిలాషులందరూ హర్షించవలసిన విషయం.

“తెలంగాణాలో మద్య నిషేధశాసనం అమలు జరిపితే, కొత్తగా ఏర్పడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ బడ్జెట్ లో లోటు మరీ ఎక్కువవుతుంది. అందుచేత ఆజిల్లాలలో 1960 వరకూ మద్యనిషేధం ప్రవేశపెట్టాలి” అన్నారు రాష్ట్ర ఆర్థికాధికారి మంత్రి శ్రీ మందుముల నరసింహారావు, ఇటీవల తాజేపల్లిగూడెం కాంగ్రెస్ కార్యకర్తల సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ. ఇదికేవలం మంత్రి వ్యక్తిగత అభిప్రాయమే, మంత్రివర్గ నిర్ణయమే తెలియదు. ఇది మహాత్ముని ప్రబోధానుసారం యావద్భారతవిధానానికి సంబంధించిన విషయం కాబట్టి, ఐదేళ్ళలో దేశవ్యాప్తంగా మద్య నిషేధం అమలు జరగాలని విచారణ సంఘం ఇదివరకే సిఫార్సుచేసివున్నది కాబట్టి అప్పటికైనా అసిఫార్సును అమలు జరపక ఎలాగూ లేవదు. బడ్జెట్ లో లోటువస్తున్న

దనే సాకుమీద ఉత్తమోత్తమమైన సాంఘి సంస్కరణ అని చెప్పకునే మద్యనిషేధాన్ని వాయిదావేయడం ఏమంత భావ్యమైన పని? భారీ ఎత్తున పంచవర్త ప్రణాళికలు అమలు జరిగినంతకాలం రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాల బడ్జెట్లలో లోటు చూపించక తప్పదు. లోటు భరికి ఇతర మార్గాలను అన్వేషించి కృతకృత్యులు కావాలిగాని, పాటకజనం పొట్టలు కొట్టి ఆరించే ఈ “పాపపు డబ్బు” మీదే ఆధారపడడం ఏమంత సబబు? అంతగా డబ్బు అవసరమైతే, అన్ని జిల్లాలలోనూ ఒకేసారి గాక పోయినప్పటికీ, కనీసం అంచల వారిగా ఏడాదికి ఏఒకటి రెండుజిల్లాలైనా తీసుకుని మద్యనిషేధం అమలు జరపడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటినుంచే ప్రయత్నించడం శ్రేయస్కరం.

“ఆంధ్రులందరూ రాజకీయంగా ఏకమైనారు. ఆంధ్రభూభాగాలన్నిటినీ చెర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థాపించుకున్నారు. అయితే ఆంధ్రుల మధ్య వున్న మానసిక అవరోధాలు ఇంకా సమసిపోలేదు. సర్కారుజిల్లాలు అనీ, రాయసీమ అనీ, తెలంగాణమనీ ఇప్పటికీ వ్యవహరిస్తూనే వున్నాము. ఈ ప్రాంతీయ విభేదాలు కూడా తోలగిపోయేలా చూసుకుని మనం అందరం ఆంధ్రులం అనే భావం పెంపొందజేసుకోవాలి” అని హితవు చెప్పారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రహదారులశాఖ మంత్రి శ్రీ మందుముల నరసింహారావు, ఈ మధ్య కాకినాడ పురపాలక సంఘ స్వాగత పత్రానికి సమాధానం ఇస్తూ. నిజంగా అక్షరలక్ష లివ్వదగినమాట చెప్పారు మంత్రి. ప్రాంతీయ విభేదాలను ఎంత త్వరగా మన మనస్సులలోనుంచి తుడిచివేస్తే అంత మంచిది. కాని, తరతరాలుగా ఉపయోగిస్తూవచ్చిన ఈ ప్రాంతీయపదాలను వాడడం మానివేస్తే మార్గమేమిటన్నది ప్రశ్న. ప్రాంతీయ విభేదాలకు స్వస్తి చెప్పాలన్న శ్రీ నరసింహారావు, అదే సభలో అదే ఉపన్యాసంలో, “తెలంగాణా ప్రాంతం” అన్న విధాలా వెనుకబడివున్నది. దాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి అందరు కలసి కృషిచేయాలి అని చెప్పక తప్పలేదు. అలవాటు అన్నది అంత బలీయమైనది. ఈ ఆభ్యాసాన్ని వదిలించుకోవాలంటే, సుఖికాలమైన మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ను రాజ

★ శ్రీ రామ రక్ష ★

అసలు అవకాశమే వుండదనికూడా చెప్పవచ్చు. శ్రేయోరాజ్యస్థాపన లక్ష్యంతో వివిధ రంగాలలో అభ్యుదయనికై కృషి చేస్తున్న మనం, ఇతర పురోగామిదేశాల మాదిరిగా, కొన్నేళ్ళపాటు ఉరికిక్లా విధానాన్ని మన దేశంలో కూడా ఎందుకు రద్దు చేయకూడదు?

* * *

ఉరికిక్షిను రద్దుచేసే విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ఆభిప్రాయాన్ని అడిగినప్పుడు, చాలా రాష్ట్రాలు అందుకు వ్యతిరేకతను తెలియజేసినవనీ, ఉత్తరప్రదేశ్, మదరాసు, బొంబాయి, బీహార్ మొదలైన రాష్ట్రాలకు ఏ విధానం మంచిదో, ఆంధ్ర తెలంగాణా జిల్లాలకు కూడా అదే మంచిదై తీసుకుందనీ రాష్ట్రీయ వ్యవహారాల మంత్రి ఖండితంగా చెబుతున్నారట. దేశంలోని ఇతర రాష్ట్రాలలో పోల్చదలచుకున్నప్పుడు, మన రాష్ట్రంలోని

శైశ్వం ఇతర రాష్ట్రాలలోని శైశ్వం ఎంత వ్యత్యాసమున్నదో కూడా గమనించడం అవసరం. మహాత్ముని నాయకత్వన జాతీయోద్యమాలు ప్రారంభమై నప్పటి నుంచి గత ముప్పయ్యేళ్ళలో దేశంలోని శైశ్వంలో అనేక సంస్కరణలను సాధించిన మాటనిజమే. ఖైదీలకు ఆహారంతోపాటు మజ్జిగ ఇవ్వవచ్చు. అందుకే సాలీనా 90 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టవచ్చు. ఇంత మాత్రం చేత శైశ్వ పరిస్థితులు మారిపోయినవని చెప్పగలమా? నిన్ను మొన్నటివరకూ జాతీయోద్యమ ప్రభావమే సోకని హైదరాబాదు రాష్ట్రమే ఒక పెద్ద కారాగారంగా వుంటూండేది. అందుచేత అక్కడి శైశ్వంలో గాలి, వెలుతురు మొదలైన అతి సాధారణ సౌకర్యాలు లేకపోవడంలో ఆశ్చర్యమేమీలేదు. కాని రాష్ట్రంలోని మిగతా శైశ్వం ఎంతవరకు సంతృప్తికరంగా వున్నది?

* * *

మృతా రాష్ట్రాలమూట అలావుంచినా, ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని కొన్ని శైశ్వాలలో పోలిస్తే మన రాష్ట్రంలోని శైశ్వ పరిస్థితి ఎలా వున్నదో బోధపడుతుంది.

గత సంవత్సరం సరిగా ఈ రోజులలోనే ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని రెండు ఉత్తమ కారాగారాల పరిస్థితులను నేను స్వయంగా చూడడం సంభవించింది. వీటిలో ఒకటి బారల్లీ పట్టణంలోని బాలనెరస్టుల శైలు. ఇది దాదాపు పాతిక ఎకరాల ఆవరణలో వున్న బ్రహ్మాండమైన శైలు. మొదట దీన్ని ఆడఖైదీలకోసం ఉద్దేశించి, 68 ఎళ్ళక్రితం (1889 లో) ఏర్పాటు చేశారు. ఉత్తరోత్తరా బాలనెరస్టుల కారాగారంగా మార్చివేశారు. పది మొదలు పంధొమ్మిదేళ్ళలోపు వయస్సువున్న పిల్లవాళ్ళను మాత్రమే ఇందులో చేర్చుకుంటారు. గత ఏడాది చూసినప్పుడు, అక్కడ పడేళ్ళ వయస్సుగల పిల్లలకూడా కొంతమంది వున్నారు. శైలు ఆవరణలోనే బాల నెరస్టుల జీవనోపాధికి ఉపయోగపడే వృత్తులు నేర్పడానికి ఒక పాఠశాల వుంది. అందులో వడ్డంగం, చేనేత, చిత్రలేఖనం మొదలైన వాటిని నేర్చుకోవచ్చు. ఒక విశాలమైన నాటకశాల, ఆటస్థలం కూడా అదే ఆవరణలో వున్నది. ఖైదీలలోనే కొంతమంది బ్యాంకు వాయిద్యాన్ని తీరిక సమయంలో అభ్యసిస్తుంటారు. తమ శైలు పరిస్థితులను చూడడానికి వచ్చే అతిథులకు బ్యాంకు వాయిద్యంతో స్వాగతం చెప్పి, గౌరవాభివందనం సమర్పిస్తారు. నాటకశాలలో నాటకాలు ప్రద

ర్శించి ఆహ్లాదం కలిగిస్తారు. ఈ శైలు నూపరింటెండెంటు శ్రీ ఎస్. ఎం. హఫీజ్ (ఇప్పటికీ వారేపని చేస్తున్నారనుకుంటూ) అక్కడ వృత్తివిద్యలలో నేర్పరితనం సంపాదించిన బాలఖైదీలకు, బారల్లీ సమావంత్లోనే వున్న ఇజత్ నగర్ పబ్లికేషన్స్ కోసగా కేంద్రంలోగాని, అక్కడేవున్న కేంద్ర బ్రాక్టర్ కార్యకారంలోగాని, ఇతరతాగాని, తగిన ఉద్యోగాలు ఇప్పిస్తుంటారు. ఖైదీలు శైలు విడిచి ఆయా సంస్థలలో ఉద్యోగాలు చేయడానికి వెళ్ళటపుణ్ణి, వారి వెంట ఏ విగమైన పోలీసు బందోబస్తం వుండదు. పనిలోకి వెళ్ళిన ఖైదీలు సాయంత్రం మయోరీకి వాళ్ళంతట వాళ్ళే తిరిగి శైలుకు ఇళ్ళకువచ్చినట్లు వస్తుంటారు. మాతాన్ని యోగానికి బైగులోవుంచిన ఒక కుర్రవాడు ఉన్నత విద్యాభిలాష నూచనలను కనబరిచినందున, అతణ్ణి పట్టణంలోని కాపేజీలో చేర్పారు. శైలులో వుంటూనే పట్టణ గ్రామ ప్రస్తుతం ఒక ఉన్నతపాఠశాలలో ఉపాధ్యాయుడుగా పనిచేస్తున్నాడు. ఇదగు కుర్రవాళ్ళు ఒక చెరువులో ఈతకొలుడానికి ఒకే సారి దిగారట. ఇద్దరు ఒకేసారి ఈత పూరి చేసి బయటికి రావాలని ముందుగానే ఒక బిప్పందం చేసుకున్నారు. బిప్పందమూట మరిచిపోయి, ఇద్దరిలో ఒకడు గబగబా బయటికి వచ్చేరీకి, రెండో కుర్రవాడికి పట్టరాని ఆగ్రహంవచ్చి ఒక పెద్దబండ విసిరి నెత్తిమీదవేసి ఆ కుర్రవాణ్ణి నాశ్యచేశాడట. శవం కనిపించకుండా దొంగచాటుగా దహనం చేయబోతున్న సమయంలో, నేరం కనిపెట్టి ఆ కుర్రవాణ్ణి అరెస్టుచేసి శిక్షవిధించారట. ఇతడు బాలఖైదీగావచ్చి కొన్ని ఏళ్ళలోనే పూర్తిగా మారిపోయి, విద్య నభ్యసించి ఏదో ఉద్యోగం చేసుకుంటున్నాడని చెప్పి నూపరింటెండు ఎంతో గర్వించాడు. మామూలు పరిస్థితులలో మాతాభియోగానికి పీరు ఏ అతికిరనశిక్షనో అనుభవించవలసిందే కదా? బారల్లీ బాలల శైలులో దాదాపు 180 మంది ఖైదీలున్నారు. వీరందరూ శైలులో వున్నట్లుగాకుండా, ఒక హాస్టలులో వున్నట్లుగా కలసిమెలసి సంచరిస్తుంటారు. బాల ఖైదీల సహాయార్థం ఖైదీలు స్వయంగా ఆరించి పెట్టిన డబ్బు దాదాపు 12 వేల రూపాయలవరకూ శైలు అధికార్లు ఆధీనంలో వున్నది. పండగ, పర్యవచిస్తున్నదేగాక, అక్కడి ఖైదీలలో అనుదినం ఉత్సాహం వెలివిరుస్తుంటుంది. బారల్లీ బాలల శైలు లాంటిది మన ప్రాంతంలో మచ్చుకేనా వున్నదా? ఇకపోతే నేను చూసిన రెండోది లక్నో లోని “మోడల్ శైలు.” దాని సంకలి మరొకమారు తెలియజేస్తా.

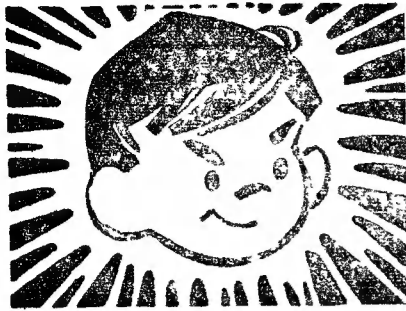
5-2-57   — భాగ్యం —

అతిమూత్ర వ్యాధి నెమ్మదించును

మూత్రంలో చక్కెర పోవటం అతిమూత్ర వ్యాధి (DIABETES) అంటారు. ఇది ఎంత వున్నదవకరమైన వ్యాధి అంటే, దీని పాలిటదినవారు ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు అనన్యమౌతుంటారు. ఈ జబ్బు లక్షణాలలో ముఖ్యమైనవి ఎత్తువగా దాహం ఆకలి, తరచుగా చెక్కెరతోగాని, లేక చక్కెర లేకుండాగాని మూత్రం బయట వెడలటము, దురద మొదలైనవి. వీనన్ ధారమ్ అనేక సంవత్సరములు పరిశోధనల ఫలితంగా తయారు కావడినది. దీన్ని వాడటంవల్ల వేసకు వేల మందిమృత్యుముఖమునుండి బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవరేక మూదవరేక నుండే మూత్రంలో చక్కెర తగ్గింది, అక్కడిక మూత్రం కూడా నివారిస్తుంది మూడురోజుల తర్వాత మీకు బాగా తేరిక ఇస్తుంది. దీనికి వర్తంలేదు, ఇన్ ఇన్జక్షన్లు అవసరం లేదు. వివరములు గం ఇంగ్లీషు కరవత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.

50 ఏళ్లది బుద్ధి ఖరీదు రు. 6-12-0 చ. ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము.

Venus Research Laboratory (A. P.)
P. O. Box No. 587, Calcutta

బుద్ధుగు! చెప్పులపెడుగు

అనినలు పాపాయిలు ఎందుకు?

అమ్మ ముద్దు పెట్టుకుందుకు.

అందుకనే గదా పాపాయిలు మనకి ముద్దొస్తారు.

మరి అలాంటప్పుడు అమ్మ వెళ్ళి వాళ్ళని ఎత్తుకొని ముద్దు పెట్టుకోవాలి గదా. లేకపోతే పాపాయికి కోపం రాదుమరీ.

పాపం, ఆ పాపాయిలు అలా కోపం వస్తే ఎలాచెప్తారు? వాళ్ళకి తెలుగు రాదుగదా మరీ.

అందుకని వాళ్ళ వుండా ఉండా బాషలో ఘట్టిగా చాలా నేపుచెప్తారు.

మరి పెద్దవాళ్ళకి తెలుగు ఒకటే బచ్చు గదా. ఉండా ఉండా అంటే తెలిదుగా. అం

దుకనేమో వాళ్ళు యాడ వకు పాపాయి అంటారు.

అప్పుడు పాపాయికి ఇంకా చాలా కోపం వచ్చేస్తుంది. నాకు కోపం వస్తే అమ్మేమో యాడ వద్దూ అంటుందేమిటి అని ఇంకా గట్టిగా ఉండా ఉండా అంటారు.

అంటే, నేను అన్నలు యాడ వటం లేదూ, కోపం పడుతున్నానూ అని అర్థం.

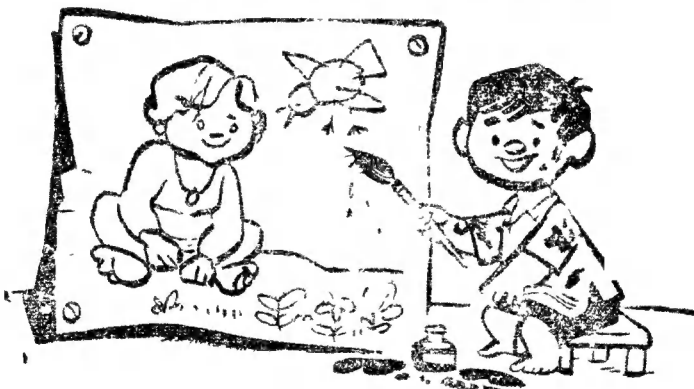
మరి ఇంకెలాగ? పాపాయికి

కోపం అని అమ్మకి తెలిదు. అమ్మకి తెలిదని పాపాయికి తెలిదు.

మరి పాపాయి పాపం చిన్నది గదా. అందుకని అమ్మదే తప్పు. మా అమ్మకుంచిదే అనుకో.

అయినా, చిన్నపిల్లలు ఎప్పుడూ తప్పు చెయ్యడట. చిన్నపిల్లలు దే ముఖ్యుట. నాన్న కొలేస్తూ నంటాడేం, అప్పుడేమో బామ్మ

పాపాయి కోపం ఖద

ఇలా అంటుందిలే అదీ సంగతి.

పెద్దవాళ్లే తప్పు చేసేసి ఉత్తినే ఆలా అంటారు అని బామ్మ చెప్పింది.

యేం, పాపాయికోపం అప్పుడేలా పోతుందంటే మరీ, అమ్మేమో యాడ వకు పాపాయి అని ఎత్తుకుని ముద్దు పెట్టుకుంటుందిగా అప్పుడూ.

యెప్పుడూ అలాగే పోతుంది పాపాయి కోపం. యవల్లేనా ముందస్తుగావచ్చి ఎత్తుకున్నా సరే, అమ్మ

వస్తే అమ్మదగ్గిరికేవెళ్లిపోతారుగదా.

ఏ పాపాయికినాసరే వాళ్ళ రాధ అంటేనే ఎక్కువ యిష్టం. రాధంటే అమ్మ. నాన్న కన్నా బామ్మకన్నా, పిచికన్నా, బామ్మ కన్నా సీ. గానపెనూనాంబకన్నా రాధంటేనే ఎక్కువ ఇష్టం అన్నమాట.

అసలు అలాగే ఉండాలిగదా మరి. ఇప్పుడు యిలాటి కద ఓటి చెప్తారు. ఆ కదకి అర్థం ఇదే.

ఒక్క పిచికన్నా, రెండుపిచికలకన్నా, ఇంకా చెప్తే చింతిచెయ్యమిద పిచికనూడు కన్నా, చెరువుగట్టుకన్నా, పుడిపిచికలకన్నా పాపాయికి వాళ్ళ రాధంటేనే చాలా యిష్టమూ అని.

నేను రేపా నిన్ననో బాబాయికి ఇలాటిఖదచెప్తే, ందస్తుగా ముఖద చెప్పారీ, తరవాతేమో నీలి చెప్పారీ అని చెప్పాడు. నీలిఅంటే ఏమిటో నాకు తెలిదు.

నీలిఅంటే కొర అని బాబాయ్ చెప్పాడు.

బాబాయి ఎప్పుడుప్పుడి పారేనా కోతలు కొస్తాడుట. కొర అంటే నాకు తెలిదు.

కొరసంగతి పోలేపోనీ కానీ, కథ ఏమిటంటే,

ఓ పాపాయి, వాళ్ళ అన్నయ్య, వాళ్ళ రాజా. వాళ్ళు దయా ఇంచక్కోవాళ్ళ పెరట్లో పడుకుని నిద్రోయారు. అంతట్లోకి పొద్దుల్ని ఒచ్చేసిరి.

అయినా యింకా ఇంత చిన్న శబ్ద మాకు ఆకొనమిద ఉన్నాడు. వాడు చూట్టానికి, అచ్చు జీడిపప్పులా ఉన్నా ఢప్పుమాట, ఆ చల్లమామ.

పాపాయేమో కళ్ళు మెరిగా తెలిచి వాణి చూశాడు. ఇంకా రాత్రి అయిపోలేదు అనుకుని మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

అప్పుడేమో వాళ్ళ రాధ లేచింది. లేచి పాపాయిని చూసింది.

హోహో ఈ పాపాయి ఇంకా నిద్రోతున్నాడు అనుకుంది. అనుకుని,—

మెరట్టా:- అనుట నిజంగా అనాప నిర్దురపా
పంటాదు! ఉత్తరా కళ్ళు మూసుకుంది. మరీ
వాళ్ళమ్మకి తెలియక! పడుకుంది కదా అని
జ్ఞానం కళ్ళంది....

అమ్మ వెళ్ళగానే భాగ్యవాస కళ్ళు తెరిచి
దన్నాసింది. మరీ నాళ్ళరాడ మూళ్ళిగా!
రాధంబ అమ్మతో....

నానానా నన్నతో అమ్మ
మా ముద్దెత్తావా అనిగా!
నానానా నన్నతో అమ్మ
మా ముద్దెత్తావా అనిగా!

రాదుమక! ఇంతలోకి నాళ్ళన్న
వచ్చి అలాగిల్లి వెళ్ళిపోయాడు-
ముద్దుకుంటే అపగతో మరి....

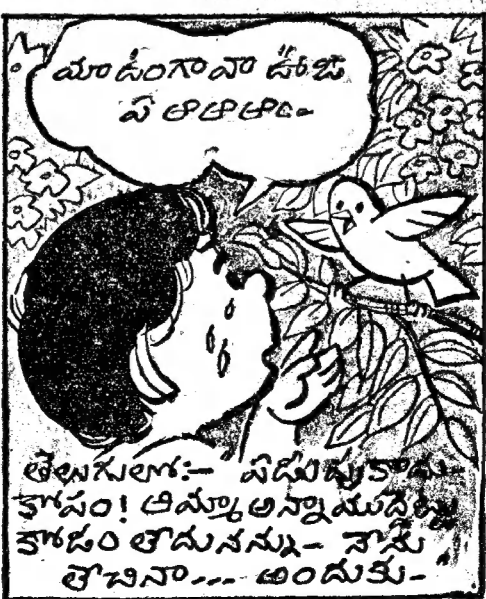
నానానానా నన్నతో అమ్మ
మా ముద్దెత్తావా అనిగా!
నానానా నన్నతో అమ్మ
మా ముద్దెత్తావా అనిగా!

పిం-అప్పడమో పింబారు
పిచిక పాపని చూసింది

కిచ్ కిచ్ కిచా కిచ్?

అంటే తెలుగులో:-
"ఎందుకేమిస్తావ్
పాపా?" అని..

మా పింగానా పింబా
పి అలా అలా..

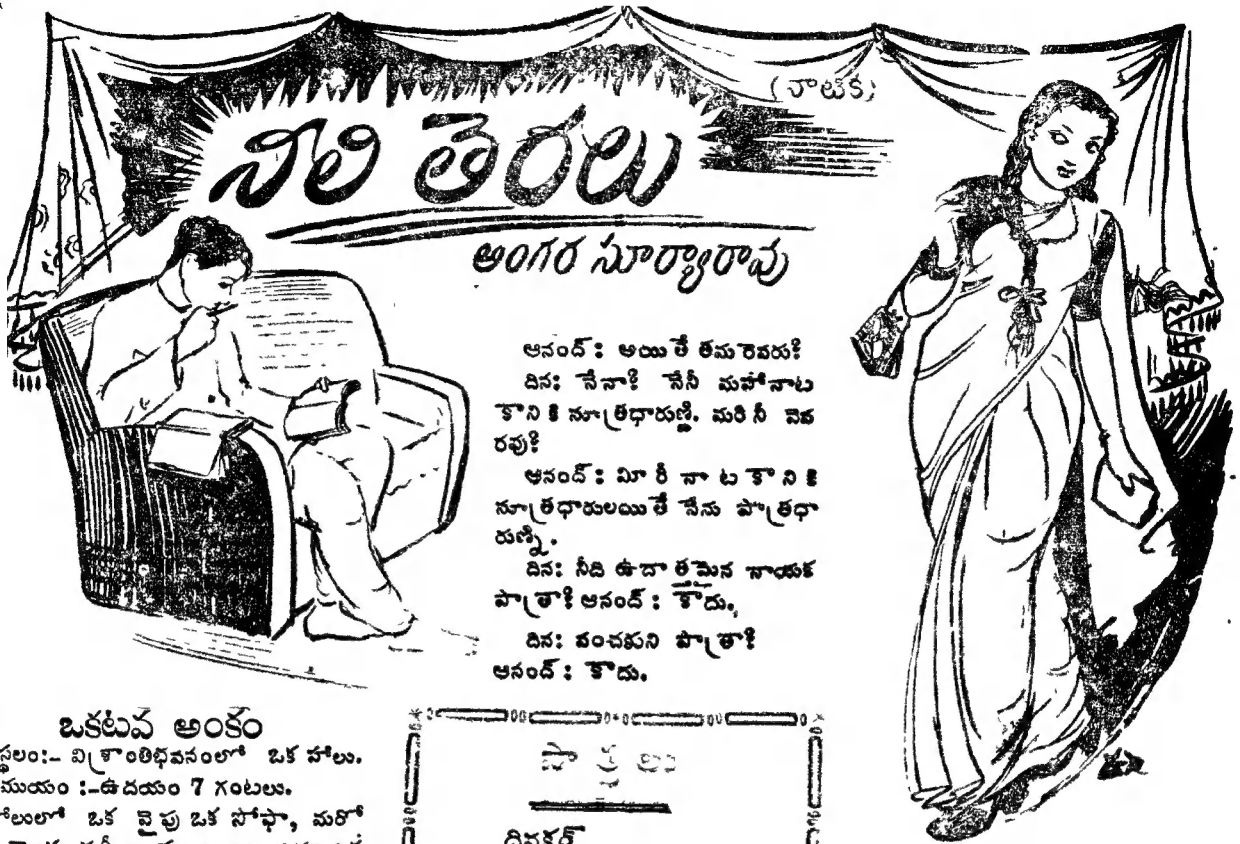
తెలుగులో:- పింబాకు
కాపం! అమ్మ అన్నాముదా
కాపం అదునన్ను- నాన్న
తోచినా... అందుకు-

కిచ్ కిచ్ కిచా కిచ్?

"ఈ ముద్దుకుంటే పింబా
నిజం-మరేం. ముద్దు
నాన్నా మా అమ్మకి
వచ్చేయ - పిం?"

అనంద్: అయితే తమరెవరు?
 దిన: నేనా? నేనీ మహానాటకానికీ నూత్రధారుణ్ణి. మరి నీ వెవరవు?
 అనంద్: మీరీ నాటకానికీ నూత్రధారులయితే నేను పాత్రధారుణ్ణి.
 దిన: నీది ఉదాత్తమైన నాయక పాత్రా? అనంద్: కాదు.
 దిన: వంచకుని పాత్రా?
 అనంద్: కాదు.

ఒకటవ అంకం

[స్థలం:- విక్రాంతిభవనంలో ఒక హాలు. సమయం :- ఉదయం 7 గంటలు.

హాలులో ఒక చైత్ర ఒక సోఫా, మరో టేబుల్ రెండు కుర్చీలు వున్నాయి. మధ్య ఒక టేబిలు వుంది. హాలులోనుంచి మేడమిదికి వెళ్ళడానికి మెట్లు కనిపిస్తున్నాయి. దినకర్ సోఫాలో కూర్చుని తనయుడై ఏదో రాసుకుంటున్నాడు. రాస్తూ మధ్యలో అగి తిరిగి చదువుకుంటున్నాడు.]

దినకర్ :- (చదువుతూ) ప్రపంచం ఒక రంగస్థలం. ఓ మనిషి, నీపాత్రను బాగా అర్థంచేసుకొని నటించు. అప్పుడే నీవు ఉత్తమ నటుడవవుతావు. రంగస్థలం నుండినీవు నిష్క్రమించక తప్పదు. ఉన్న కొద్దికాలలోను నీ పాత్రను ప్రతిభావంతంగా నిర్వహించి కీర్తిని సంపాదించుకో.

[మడిచివున్న అనంద్ వస్తాడు. పాటిగా వున్నాడు. మాసిపోయిన బుష్‌కోటు, ఫోర్లింగుల దగ్గర చిరిగిపోయిన ఫుల్ పాంటు వేసుకున్నాడు. భుజాన్ని హోల్‌లు వుంది. దినకర్ ఒకసారి అనంద్‌కేసి చూసి తిరిగి రాసుకుంటున్నాడు.]

అనంద్: (హోల్‌లు దించి దినకర్‌కేసి తిరిగి చేతులు తోడించి) అయ్యా! నమస్కారం!

దిన: (అతనికేసి నిరత్యుంగా చూసి) కృత్రిమపు తెరలను తొలగించి మానవ సుత్వా నేనూ ఒకటి. నమస్కరించేవాడు, నమస్కరించబడేవాడు యీ ప్రపంచంలో వుండకూడదు.

నాటకం

దినకర్
 కిశోర్
 నిరంజన్
 అనంద్
 జయరామ్
 వామనమూర్తి
 దామోదరం
 దండపాణి
 చిత్ర

దిన: అయితే నీది శుద్ధ హాస్యపాత్రయే తీరాలి.

అనంద్: (సంతోషంతో) అద్భుతంగా కనిపిస్తారు. నేను ప్రఖ్యాతి హాస్య నటుణ్ణి.

దిన: సమయం సందర్భం లేకుండా నవ్వించే రంగభూమిమిదికి రావడానికి కారణం?

అనంద్: ఉదర నిమిత్తం.

దిన: చారిత్ర్యం కోకు మెరుగుపెడుతుంది. కళ్ళను నాళనంచేసి కిక్కిరానికేడు. కడుపునిండితే కళాకారుడు హాయిగా కళ్ళు మూసుకు నిద్రపోతాడు. అతినిలోని కళా నిద్రపోతుంది.

అనంద్: అయితే అతగాడు అర్థాకలితో మాడి చావాలనాతను అభిప్రాయం?
 దిన: నూటికి నూరుపాళ్ళు అదే నా అభిప్రాయం—ఉదాహరణకు నన్ను చూడు. రోజుకు ఒక పూటనూత్రం భోజనం చేస్తాను. ఈ విక్రాంతిభవనానికి ఉత్తరపు కోనగది నా బస. నా గదిని ఆనుకొని మునిసిపాలిటీ వారి మురికికొలవ ఒకటి వుంది. రాత్రింబవళ్ళు నా గదిలో దోమలు విశ్చింఖల విహారం చేస్తూ వుంటాయి. కళ్ళు మూతలు పడే రాత్రిసమయంలో అవి నాకు మేటుకొలుపులు పొడతాయి. వెనువెంటనే కలం తీస్తాను—అర్థాకలి, మురికికొలవ, దోమలు లేకపోతే నేను యిన్ని ఉత్తమకావ్యాలు రాయగలిగేవాడినా?

అనంద్: ఓహో! తమరు కవులన్నమాట! ఓ కవిరాజా! మీ పరిచయం కలిగి నందుకు చాలా ఆనందిస్తున్నాను.

దిన: రాజులూ పోయారు: రాజ్యాలూ పోయినవి. సామ్రాజ్య కిథిలవకేమిలా కవిరాజులూ కవిసమ్రాట్లూ యింకా నిలిచివున్నారు. నాయనా, నేను కవి రాజునుకొను. కేవలం సామాన్య భావకవిని. నన్ను అహంభావ కవి అన్నానాకేమీ అధ్యంతరంలేదు.

అనంద్: (విచారంగా) రాజ్యాలు పోయి

నందువల్లనే మా బ్రతుకు ఇలా రచ్చ కెక్కింది.

దిన: (ఆశ్చర్యంతో) అరే భాయీ! ఇంకే డేఖో! రాజ్యాలు పోయినందుకు ఏదేవుడవు నీ వొకడవు వున్నావన్నమాట.

ఆనంద్: నే నొక్కడినేకాదు మహానా భావా! నాలంటివాళ్లు వేలకొద్దీ వున్నారు. మా రాజాగారు దివాలా తీశారు; మా నాటక కంపెనీ దివాలా తీసింది. దానితో మీం చెబు కొకరం, పుట్టకొకరం చెదరిపోయాం.

దిన: విచారించుకు. రోజులు మారు తున్నాయి. చుగోప్రపంచం వస్తోంది. కళ ప్రజలకోసమనే వాదం గెలిచింది. ప్రజలే కళలను పోషిస్తారు. ఆ నాడే నీకళ చిరస్థాయిగా నిలుస్తుంది.

ఆనంద్: మీ మాటలు నాలో ఆకలను చిగురింప చేస్తున్నాయి. ఆనందాన్ని కలిగిస్తున్నాయి.

దిన: నువ్వు ప్రతి చిన్న విషయానికీ ఆనందిస్తున్నావు. కనక నీపేరు 'ఆనందం' అయి తింటి.

ఆనంద్: (ఆనందంలో) అత్యద్భుతంగా కనిపెట్టేశారు. నాపేరు సరిగా అదే! తమది ఎంత కష్టాగ్రబుద్ధి! ఇంత తెలివిగల మీరు ఒక మంచి నాటకం ఎందుకు రాయ కూడదా?

దిన: సిరా వున్న కలం, సిగరెట్టుపెట్టి, అరకవ్ కాఫీ, అరదస్తా కాగితాలు యిచ్చి చూడు. ఈ కవితానామగ్రి లేనిదే ఎలా రాయగలను భాయీ?

ఆనంద్: సెహభాష్! చాలా బాగా చెప్పారు. వెనుకటి కొకవి సిగరెట్టుయిస్తే శతకం చెబుతానన్నాడు. సరే దానికేం. ఆసలు విషయంలోకి వస్తాం. ఈ విశ్రాంతి భవనానికి ప్రాప్రయిలరుగారు ఎవరు?

దిన: వామన మూర్తిగారు.

ఆనంద్: ఆయన ఎటువంటివారు?

దిన: పరకాంత లేదురైన తల వంచుకు పోవునతడు. కీర్తికాంతను గ్రచ్చి కాగలించు కొనును.

ఆనంద్: కీర్తిప్రియు డయితే మరి మంచిది. నేను మరో నాలుగురోజులు తిష్ట వెయ్యవచ్చును.

దిన: చూడు భాయీ! నా మహాకావ్యం మధ్యలో ఆగిపోయి పూరుకొంది. ఒక సిగరెట్టువుంటే యిలా పారెయ్.

ఆనంద్: (దినకర్ కు దగ్గరగా కుప్పీ లాగి కూర్చుని) ఈ పూరు నే నెప్పుడూ చూడ లేదు. [జేబులోంచి సిగరెట్టుపెట్టి తీస్తాడు. యిద్దరూ చెరో సిగరెట్ నెలిగిస్తారు.]

దిన: [సిగరెట్ గట్టిగా పీల్చి] చూడక పోయినందువల్ల నష్టం యేమీ లేదు.

ఆనంద్: మా నాటకం కంపెనీ దివ్యంగా పలుకుతున్న రోజులలో నిరంజక

అనే యువకు డొక డు మా చుట్టూ తిరుగుతూ వుండేవాడు. అతనివేషభాషలను బట్టి ధనవంతుడని గ్రహించాం. మా నాటక మంపలిరద్దవడం అతను కళ్ళారా చూశాడు. అతను నన్ను తనవూరికి రమ్మని ఆహ్వానించాడు. అందుకోసం యిప్పుడు వచ్చాను.

దిన: అతను నిన్ను ఆహ్వానించడానికి కారణం!

ఆనంద్: కొంతమంది నటులను చేరదీసి ఒక నాటకమండలి స్థాపించడంకోసం.

దిన: ఇంకా ప్రారంభదశలోనే వుంది వ్యవహారం.

ఆనంద్: ఈపూరుగురించి నాకేమీ తెలిదు. ఈపూళ్ళో నివసించే ప్రజలు ఎటువంటివారు? కళలను ఆదరించి గౌరవిస్తారా?

దిన: మాపూరిని నీకు పరిచయం చెయ్యనా? మా పురవాసు లెలా వుంటారో చెప్పనా? అదిగో! కనిపిస్తోంది. అదే మాపూరు, ధనవంతులు, సామాన్యులు, నిరుపేదలు, వర్తకులు, సర్దకులు, దళారులు, కళాకారులు, కవులు, గాయకులు, జారులు, చోరులు, దగాఖోరులు—అపారపారావారంలాంటి మాపూళ్ళో అందరూ వున్నారు.

ఆనంద్: (సంతోషంతో) ఓహో! యీపురం అన్నీ విధాలా మాకు నివాస యోగ్యంగా కనిపిస్తోంది.

దిన: ఇచ్చడివుడే చీకటి తెరలను తొలగించాడు చూడుడు. వెలుగులోకి వస్తున్నారు కొందరు. 'వెలుగును చూడలేక చీకటిగడులలోకి తిరిగిమిస్తున్నారు కొందరు—రాజవీధి కళకళలాడుతోంది. అచట తిండి, వస్త్రం, విజ్ఞానం, వినోదం, సుఖం, శాంతి, సుందరాంగి వలపు అన్నీ నెలకుదొరుకుతాయి.

ఆనంద్: [నవ్వుతూ] హా! హా! కాళిదాసుగారి గంధర్వనగరం కంటే మీపురమే బాగుంది.

[ఎడమవైపునుంచి దండపాణి వస్తాడు.

లావుగా, పొడవుగా వుంటాడు. ముఖంలో అజ్ఞానం కనిపిస్తూ వుంటుంది.]

దండపాణి: ఏ మండోయ్ సార్! ఇక్కడ మీరు గోలాగీలా నెయ్యడానికి వీలేదు. కొన్ని సెకాలలో ఇక్కడికి పెద్దలాస్తున్నారు.

ఆనంద్: పెద్దలగా ఎవరు? ఈపూరికి పెద్దలా? రాష్ట్రానికి పెద్దలా? లేక దేశానికే పెద్దలా?

దండ: ఓహో! బాగుందయ్యోయ్ యవ్వారం! నీతో సోదేసు క్లూక్స్ డానికి నాకు తీరుబాటు లేదు. పెద్దలంటే పెళ్ళి పెద్దలు.

దిన: మీ ప్రాప్రయిలరుగారు తిరిగి పెళ్ళి చేసుకుంటున్నారా?

దండ: ఛ! లేదు బాబూ! అమ్మాయిగారి పెళ్ళికోసం.

చిత్ర: (నేపథ్యంలోంచి కోపస్వరంతో) దండపాణి! దండపాణి!

దండ: (హేలు ప్రతివ్వనించేలా బిగ్గరగా) ఇక్కడ వున్నానండి అమ్మాయిగారూ!

చిత్ర: (నేపథ్యంలోంచి) యూ! ఫూర్! కమ్ హియర్!

దండ: (బిగ్గరగా) అదేంటో సరిగా నాకు తెలవలేదండీ. పువ్వులు తెమ్మంటారా?

[చిత్ర మేడమెట్టు దిగి బిరబిరా వస్తుంది. ఎత్తు మడమలతోడు, జార్జెట్ చీర, పెదపులకు 'లిప్ స్టిక్' ఎరుపు, రెండు జడలు—నవనాగరికత అంతా ఆమెలో ప్రతిఫలిస్తోంది. ఆమె ముఖంలో చురుకుతనం, తెలివి కనిపిస్తాయి.]

చిత్ర: (కోపంతో) ఇండియన్సుకు ప్రపంక్యయాటిటీ తెలియదు. సరిగా ఏమి గంట లయ్యేసరికి నువ్వు నాటేబిల్మిష కాఫీ ఎందుకు పెట్టలేదు?

దండ: (భయభక్తులతో) పెళ్ళి తొండ

బాగా ఆదా! ఒకే ఒకసారి తోముకుంటే
కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్
85% వంతులవరకు దంతక్షయం
దుర్బంధం కలిగించే క్రిములను తొలిగిస్తుంది

నీలితెరలు

రలో పది మరిసిపోయా నమ్మాయిగారు. యిప్పుడే తెన్నాను.

(తొందరగా కుడివైపు నిష్క్రమిస్తాడు.)

అనంద్ : [దినకర్ తో] ఇండియన్ ను విమర్శిస్తాంది. అమ్మాయి యూరోపియన్ కాదుగదా!

దిన : కాదు. ఇంతవరకూ యూరోపియన్ స్కూల్లో చదువుకొంది.

చిత్ర : (అనంద్ కేసి ఒకసారి నిరక్షయంగా చూసి దినకర్ తో) మిస్టర్, దినకర్! నిన్న మీరిచ్చిన తెలుగు పుస్తకం కొంత చదివాను. సరిగా బోధపడలేదు.

దిన : పద్యకావ్యంలో వున్న విశేషమే అది. చదవగానే భోధపడిపోకూడదు.

చిత్ర : అసలు తెలుగు పుస్తకం ఒక్కసారి చదవడమే వేస్తే ఆఫ్ టైం! నాలుగైదుసార్లు చదవడం కూడా! మే గాడ్!

అనంద్ : తెలుగురాని వాగు తెలుగు పుస్తకం ఎలాగూచదవరు. ఇంగ్లీషు చదివిన తెలుగువాళ్ళు తెలుగు పుస్తకంకేసి చూడ నైనా చూడరు. అందుకే తెలుగురదయితే యానాడు అరకప్పు కాఫీకి దిక్కులేక అలమటిస్తున్నాడు.

[దండపాణి (చేతో కాఫీ తీసుకొని కుడివైపునుంచి వస్తాడు.)

దండ : ఏమండోయ్ దీంకర్ బాబుగారూ ఒకగంటసేపు మీ రీ హాలు కాఫీ సెయ్యాలి.

చిత్ర : నో! నో! రెడ్ డిమ్ సిక్!

(అర్ధంకాక దండపాణి నోరు తెరిచి చూస్తాడు.)

అనంద్ : పాపం! అర్ధంకాలేదు. నేను తెలుగులో అనువాదం చేసి చెబుతాను. [చిత్రను అనుకరిస్తూ] 'వదు! వదు! వారిని కూర్చుండనిమ్మ!' అంటున్నాడు.

దండ : (కోపంతో అనంద్ కేసి చూసి) చాలు చాలేవయ్యా నువ్వు చెప్పాచ్చావు. అది అయ్యింది ఆర్డరు అనుకున్నావా?

మరొక చేమినా అనుకున్నావా? నీగదిలో కెళ్ళి కూర్చో.

అనంద్ : నేనింకా గది తీసుకోలేదు. దండ : మేనేజరుగారి దగ్గరకెళ్లి రాయించుకో.

అనంద్ : ఆయన ఎక్కడ వున్నాడు? దండ : ఓహో? నీనో అంతా ఎక పెక్కింగా వుండే, నేనొచ్చి తీసికెళ్తాను. వుండు.

[దండపాణి (చేతో మేడమీదికి నిష్క్రమిస్తాడు.)

చిత్ర : దినకర్. మీరు కాఫీతాగారా? దిన : [పుస్తకంలోంచి తలవైకెత్తి] లేదు.

చిత్ర : ఎందుకు తాగలేదు?

అనంద్ : కవిగారి హృదయం బరువుగాను, జీబు అతి తేలికగాను వుండడమే కారణం.

చిత్ర : [ఆశ్చర్యంతో] కాఫీకి డబ్బులు లేనివాళ్ళు కూడా వుంటారా?

దిన : నీకు యింకా యీ ప్రపంచంతో పరిచయం లేదమ్మా, తిండిలేక రోజులకొద్దీ పసులువున్నవాళ్ళు, వుండడానికి కొంప లేనివాళ్ళు, శరీరంలోని శక్తి నశించి జీవన యాత్రలో అడుగు ముందుకు వెయ్యలేని వాళ్ళు—అభాగ్యులు, అనాథులు వేలకు వేలున్నారమ్మాయీ లోకంలో.

చిత్ర : కొందరు ధనవంతులు, మరికొందరు దరిద్రులు అవడానికి కారణం ఏమిటి?

అనంద్ : మీ పాశ్చాత్య విద్యాలయా లలో—బుర్ర బద్దలుకొట్టుకున్నా—యీ ప్రశ్నకు జవాబు దొరకదు.

(దండపాణి మేడమీదినుంచి తిరిగి వస్తాడు.)

దండ : అమ్మాయిగారూ! నాన్నగారు పిలుస్తున్నారు.

చిత్ర : మిస్టర్ దినకర్! రండి. ఈవేళ మీరు కాఫీ నాతో తీసుకోండి.

(ముందు చిత్ర వెనుక దినకర్ మేడమీదికి నిష్క్రమిస్తాడు.)

అనంద్ : (దండపాణిని సమీపించి మంచిచేసుకొనే ధోరణిలో) మిస్టర్. దండ పాణి నిన్ను యిదివరకు ఎక్కడో చూసి నట్లుందోయ్. (సిగరెట్ పెట్టెలోనుంచి ఒకసిగరెట్ తీసి) సిగరెట్ కాలుస్తావా?

దండ : (ప్రశస్నడై సిగరెట్ తీసుకొని) మొదలౌంది. ఏం సిగరెట్ బాబూ యిది?

అనంద్ : (సగర్వంగా) దీన్ని కేవలం అంటారులే! ఒక సిగరెట్ ఖరీదు ఒక అణా మాత్రమే!

దండ : (ఆశ్చర్యంతో) అణా ఖరీదయిన సిగరెట్ కాల్చి పారేయ్యటమే! మీరు నేనే ఉద్యోగం ఏమిటి బాబూ?

అనంద్ : నాటకాల్లో వేషాలు వెయ్యడం. డబ్బు చేతికందినరోజున పాదుషాలా భర్త పెట్టడం, డబ్బు అయిపోయినరోజు ఫకీరులా తిరగడం.

దండ : (సంతోషంతో) నాకు నాటకాలంటే కానా యిష్టం. సిన్నప్పడు నెంచు నాటకంవోళ్ళు నాతో యేసం యిచ్చారు. రాజారంగంమీదకి పాడతావస్తాడు. అపాల యేదోగాని మరిసిపోయాను. నా సామిరంగా ఆ పాట యెంత మజాగా వుందనీ!

అనంద్ : ఓహో! నీకు కూడా నాటకాలంటే యిష్టమేనా? సెహభాష్! నెంచు నాటకంలోని పాట పాడి వినిపిస్తాను.

[పాట] రాజా వెడలెను సభకు రవి లేజము లలరక రాజా వెడలెను సభకు!

[అభినయిస్తూ పాడతాడు]

దండ : (సంతోషంతో) అద్ద! అదే! అదే వరస!

అనంద్ : మిస్టర్ దండపాణి! మేం ఈ హాల్లో పెద్ద నాటకంపెనీ ఒకటి స్థాపిస్తున్నాం.

దండ : [మొహమాటంపడుతూ] నేను ఏ యేసానికైనా సరిపోతానంటారా బాబూ?

అనంద్ : ఓహో! దివ్యంగా సరిపోతావు.

దండ : నూడండి బాబూ! నేను యంతలావు ఇంతపొడుగు వున్నానుగదా. ఏయేసానికి సరిపోతానంటారు?

అనంద్ : ఘటోత్కచుడు, మాయల మరాఠీ, భేతాళుడు, మొదలబ్బాయి మొదలైన వేషాలకు అమోఘంగా సరిపోతావు.

దండ : [ఉత్సాహాన్ని పట్టలేక] అబ్బో! యిక నేం! యీ దండపాణి తార మారతించన్నమాట!

[ఉహాజగతులో విహరిస్తున్నవాడిలా నెమ్మదిగా అడుగులు వేస్తూ మేడమెట్లు దిగి వస్తాడు దినకర్.]

దిన : [సోఫాలో కూర్చుని చేతిలోని

(రీప-వ పేజీ చూడండి)

కృతుంబ నియంత్రణం

గర్భనిరోధానికి

ప్రతి సేవంపడగిన బేషధము స్పెక్ టేబ్లెట్స్, గర్భము రాకుండేందుకు తేలికగానాటిలో వేసుకొని మంగేమందు 12 రోజులు మందువాదిన యడల గర్భధారణ కాకుండా చేయును..

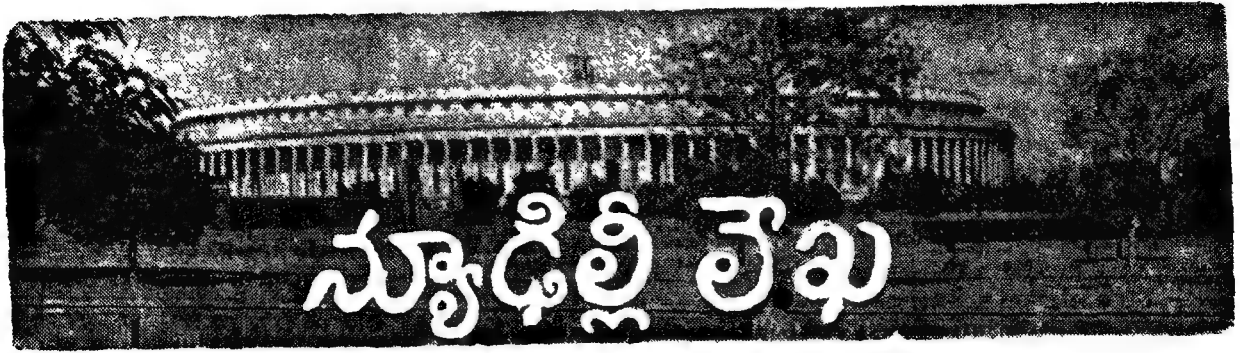
ప్రతికోర్సు టేబ్లెట్స్
24 మాత్రలు
తెల 12/- దిసి

ఇండియాలోను, విదేశాలలోను ఈమందువాదినవారు అయోధి-తంగా అనేక యోగ్యతాపత్రము లను పంపియున్నారు...

SEENU & CO.
28 K TANDANVARAYA GRAMANI ST - MADRAS-28

GRAMA-ORCA, (ESTD 1948), PHONE 53852.

మ్యథిల్లీ లేఖ

కయ్యానికి కాలుదువ్వే పాకిస్తాన్

పాకిస్తాన్యుల సంస్కార మెటు వంటిదో ఈ మధ్య బాగా వెల్లడైంది. ఒక పాకిస్తానీ పత్రిక ఒకరోజున భారత దేశాన్ని, భారత ప్రధానిని చెప్పరాని బూతులు తిడుతూ 19 కాలాల చరిత్ర రాసింది. ఇటీవలే భారత అగ్రనాయకుల ప్రతిమలను బజార్ లో ఊరేగించి, చివరికి తగల పెట్టారు. భారత రాయబార కార్యాలయాలపై రాళ్ళవర్షం వురిపించారు. భారత సరిహద్దుకు మూడువందల మైళ్ళదూరంలో ఒకచోట ఓ పెద్దజన సమూహం గుమిగూడి, భారతదేశం మీదికి దండయాత్రకు సిద్ధమైందట. ఐక్యరాజ్య సమితి ఏదో ఒకటి త్వరితం తేల్చేస్తుందని నాయకులు నచ్చుచెప్పి జనాన్ని కొంత పరిచారట. ఇలాగని ఒక పాకిస్తానీ పత్రిక రాసింది. ముస్లిం రాజ్యాల చైర్య సాహసాలు, ముఖ్యంగా పాకిస్తానీ ముస్లిముల సాహసం జగదీశితం. మధ్య ప్రాచ్యం మధ్యలో ఉన్నట్లుండి ఒకరోజున యూదురాజ్యం వెలిసింది. యూదు రాజ్యం ఈనాటికీ చెక్కు చెదరకుండా ఉంది. కిందటి ఏడాది చివరలో ఈజిప్టు మీద ముట్టడి జరిగినప్పుడు పాకిస్తాన్ మహా నాయకులు బాగ్దాద్ కూటమి సమావేశాలకు హాజరై కూర్చున్నారు. ఇస్లాం సంస్కృతిలో మునిగి తేలుతున్న పాకిస్తాన్ లో ఇటీవల జరిగిన అసభ్య ప్రదర్శనలు చూసిన తర్వాత పాకిస్తానీలకు ఇస్లాం గూర్చి తెలుసునా అని అనుమానం కలుగుతోంది. ఇస్లాం మత ప్రవక్త జీవితచరిత్ర చదివితే, అయిన ఎన్నడూ తన క్రతువుల ప్రతిమలను తగలపెట్టించినట్లు గాని, వారిని అసభ్యంగా తూలనాడి నట్లుగాని ఒక్క ఉదాహరణ అయినా కనిపించదు. ఆ ప్రవక్త నిర్వచించిన ఇస్లాం మత ధర్మం ఒకొక్కో జీవిత

మారాన్ని నిర్రేకుంది. ఆ జీవిత మార్గం ఇటీవల పాకిస్తాన్ లో ప్రదర్శితమైన జీవిత మారానికి పూరిగా విరుద్ధమైనది. మన దేశంలోని పాకిస్తానీ కార్యాలయాలను భారతీయులు భిష్టం చేసేయ్యలేదంటే దానికి కారణం భారతీయుల దేశభక్తి లేక పోవడంకాదు. అలాచేస్తే మతంలో లాటు తిరిగి చెలరేగుతాయనీ, యువల్లోను పోదరులు ధ్వంసమై పోతారనీ, ఊహకున్నాడు.

శ్రీ కృష్ణ [ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

కాని పాకిస్తాన్ ప్రభుత్వం వెనకాల ఉండి, భారతదేశాన్ని, భారత ప్రధానిని అవమానం చేయిస్తోందన్న సంగతి మరచ గూడదు. ఒక వంక పాకిస్తాన్ మనతో చేసుకున్న ప్రతి ఒడంబడికనీ బుట్టచాళులు చేస్తూ, మన ప్రధానిని అవమానిస్తోంది. మరోచక్క పాకిస్తాన్ తో మనం వ్యాపార ఒడంబడిక చేసుకున్నాము, ఇదే చితింగా కనిపిస్తోంది. పాకిస్తాన్ తో ఈ ఒడంబడిక చేసుకోకపోతే భారతదేశానికి ఎక్కువ నష్టమని కొందరి వాదన. ఏమైనా, దేశ ప్రతిష్ట నేల మట్టమెప్పుడూ పరిస్థితిలో ఉన్న రైతులు చేసుకుంటూ కూర్చోడం తగదు.

* * *

జనవాక్య సేకరణ

భద్రతామండలి చేసిన కాక్సర్ తీర్మానంపై ప్రపంచ పత్రికలన్నీ వ్యాఖ్యానిస్తున్నాయి. భారతీయ పత్రికలు కూడా వ్యాఖ్యలతో నిండిపోతున్నాయి. మన

అభిప్రాయాన్ని చెప్పవలసినంత ఘాటుగా, ధాటిగా మనం చెప్పలేక పోతున్నామని కొందరు విమర్శిస్తున్నారు. లండన్ "డియలీ టెలిగ్రాఫ్" (1956 జూన్ 5) పత్రికలో సంపాదకునకు లేఖ ఒకటి ప్రచురింపబడింది.

ఆ లేఖ పాఠమిది:—

“అయ్యో—కాక్సర్ ను, చిత్రాల్ ను గూర్చి బాగా తెలిసిన వారెవరూ చిత్రాల్ భారతదేశపు పరిపాలనలో ఉండాలనే వాదాన్ని సమర్థించరు.

కాని ఆ ప్రాంత భవిష్యత్తువంటి విషయాలను జనవాక్య సేకరణ ద్వారా నిర్ధారించాలని ప్రాఫెసర్ ఎల్. ఎఫ్. రష్ట్రాజ్ విలియమ్స్ వంటివారు నూచించడం కొంచెం తీవ్రమైన విషయమే. అసలు జనవాక్య సేకరణ ద్వారా ఏ వివాదాన్నైనా శాస్త్రీయంగా పరిష్కరించ వచ్చునని సంగతి సందర్భాలు తెలిసిన వారెవరూ చెప్పరు.

కాక్సర్ లో అధికసంఖ్యాకులైన ముస్లిముల వోటుపై ములాల ప్రచార ప్రభావం ఉంటుందనేది స్పష్టం చేయాలి. ఆ వోటు ఫలితాలు కాక్సర్ ఆర్థిక ప్రయోజనాలకు వివిధంగానూ వోడ్పడవు.

సావరిన్
మితాయిలు, బొప్పిలు

దేశముంతటా అదరించబడినవి

★ న్యూ డిలీలేట్ ★

అంతేగాక, 1947 లో కాశ్మీరుపై దురాక్రమణ జరిగినప్పుడు, భారతదేశం జోక్యం చేసుకోవడం పూర్తిగా న్యాయ సమ్మతమైనది. భారత జోక్యాన్ని కాశ్మీర్ లోయలోని హిందూ, ముస్లిములందరూ కృతజ్ఞతా పూర్వకంగా హరించారు, భారమూలా, సోఫూర్ మొదలైనచోట జరిగిన లూటీలు, వినాశమూ ఇతర చోట్లకు ప్రాకటండాకాపాడినందుకు భారతదేశానికి వారు కృతజ్ఞత తెలిపారు.

సైప్రస్ను ఉదాహరణగా తీసుకోవచ్చును. సైప్రస్ లో జనవాక్య సేకరణపడితే, ప్రజలను గ్రీకు ఆరడాక్ష్ చర్చి అధికారులు ఒత్తిడిచేస్తారు గనుక అధికవలంనాటకంగా తయారౌతుంది.

జనవాక్య సేకరణలో మత సంస్థలకు బాగా పలుకుబడి పెరుగుతుంది. ఎవరైనా వాటికి విరుద్ధంగా వోటుచేయదలిస్తే వెలివేయబడతాడు.

అందుచేత సరైన పరిష్కారం ఏమిటంటే—కాశ్మీర్ ను దాని మానానదాన్ని ఒక పాతికశతాబ్దాలు వదిలివేసి దురుక్మవడం ఉత్తమం. అప్పుడు కనీసం అక్కడైనా హిందూ ముస్లిములు సోదర భావంతో

కాంతంగా కలిసి మెలిసి జీవించేపరిస్థితి ఏర్పడవచ్చును.

ఇంతకీ చిత్రాల్ సంగతి వివాదగ్రస్తం కానేకాదు.

ఆర్. డెంటన్ విలియమ్స్.” ఇంతకంటే ప్రమాదభరితమైన అంశం మరోటుంది.

కాశ్మీర్ లో మతఘర్షణలు చెలరేగితే, భారతదేశమంతటా హిందు ముస్లిమ్ సంబంధాలు ప్రమాదించవచ్చును. ఎంతో కష్టపడి ఏర్పరచిన మత సామరస్యం త్రుటిలో భగ్నమైపోవచ్చును. పాకిస్తాన్ కు ఈ బాధలేదు. అది మతరాజ్యం; మతద్వేషాలమీద బ్రతికేదేశం. పశ్చిమపాకిస్తాన్ నుంచి హిందు పుల్ని తోలేసింది. తూర్పు పాకిస్తాన్ నుంచి ఇంకా తోలేస్తోంది. భారతదేశంలో ముసల్మానులు గౌరవనీయులైన పౌరులుగా ఇతరులతో సమానమైన హక్కులు అనుభవిస్తూ జీవిస్తున్నారు. ఇక్కడి ముసల్మానుల కీమాత్రం గౌరవం, భద్రత ఉన్నాయి గనకనే పాకిస్తాన్ నుంచి బోలెడు మంది ముస్లిములే వలసవచ్చేస్తున్నారు. చూసిపోదామని వచ్చినవారు కూడా అనుమతించిన కాలానికిమించి ఇక్కడఉండిపోతున్నారు. కాని ఒకసారి మతద్వేషాలు గనక విజృంభించాయో ఇదంతా తలక్రిందులౌతుంది. జనవాక్య సేకరణ జరిపితే కాశ్మీరులో జరిగేది ఇదే.

“ప్రపంచ మత ప్రవక్తలు” అనే పుస్తకం మీద బయలుదేరిన ఆంగ్ల సమాచారాన్ని పొట్టుబెట్టుకుంది. భారీ ఎత్తున మతద్వేషాలకు రచ్చగొడితే ఏంజరుగుతుందో దానివల్ల తెలుస్తుంది.

ఈ మతఘర్షణలదృష్ట్యా భారతీయ దృక్పథాన్ని పాశ్చాత్య రాజ్యాలుకు తెలియపరచడానికి ఇంతవరకూ ప్రయత్నం జరగలేదు. మన దృక్పథాన్ని పాశ్చాత్యులు అర్థం చేసుకోవాలంటే ప్రయత్నం జరగాల్సిందే.

* * *

కంటక కిరీటాలు

మృతపిరుల స్మారకదినం జనవరి 30-న లేదిన న్యూఢిల్లీలో జరిగింది. వేలాది జనులు గాంధీజీ సమాధిని దర్శించారు. గాంధీజీ చెప్పిన కొన్ని విషయాలు యీనాటికీ వర్తించేవి జ్ఞాపకంచేసుకోవడం అవసరం. 1937 ఆగష్టు 7-వ లేదిన ఆయన “హరిజన్ లో ఇలా వ్రాశారు.

“నాకు ఉత్తరాలు రాసే వ్యక్తులు చాలమంది, మంత్రిపదవులు తమ త్యాగప్రతిఫలం (48-వ పేజీ చూడండి)

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది పటములతో 284 పుటలు గలది. వెల రు. 2/- కామకళా లేక కొణ్ణోకము, పటములతో. వెల రు. 1/- చామఖర్బుప్రత్యేకం. D.S.మితా & కో., 26 (BEAT) బీటు, సాకారుపేట, మద్రాసు-1.

పల్లెదనమునకు
చక్కని శరీరములను..
పేరీడెంటు
పెజిటబుల్
హిర్ ఆయిల్
RATHOD TRADING CO. MADRAS-1

బాలి
మహావాడ. బర్మ. సుఖ
వ్యాధులకు గౌరవం పొందిన
ఔషధం
రెడిక్స్ గవాలపురం
తూర్పు గోదావరి జిల్లా
(వేపేరు) రేణుకం (అంబే)

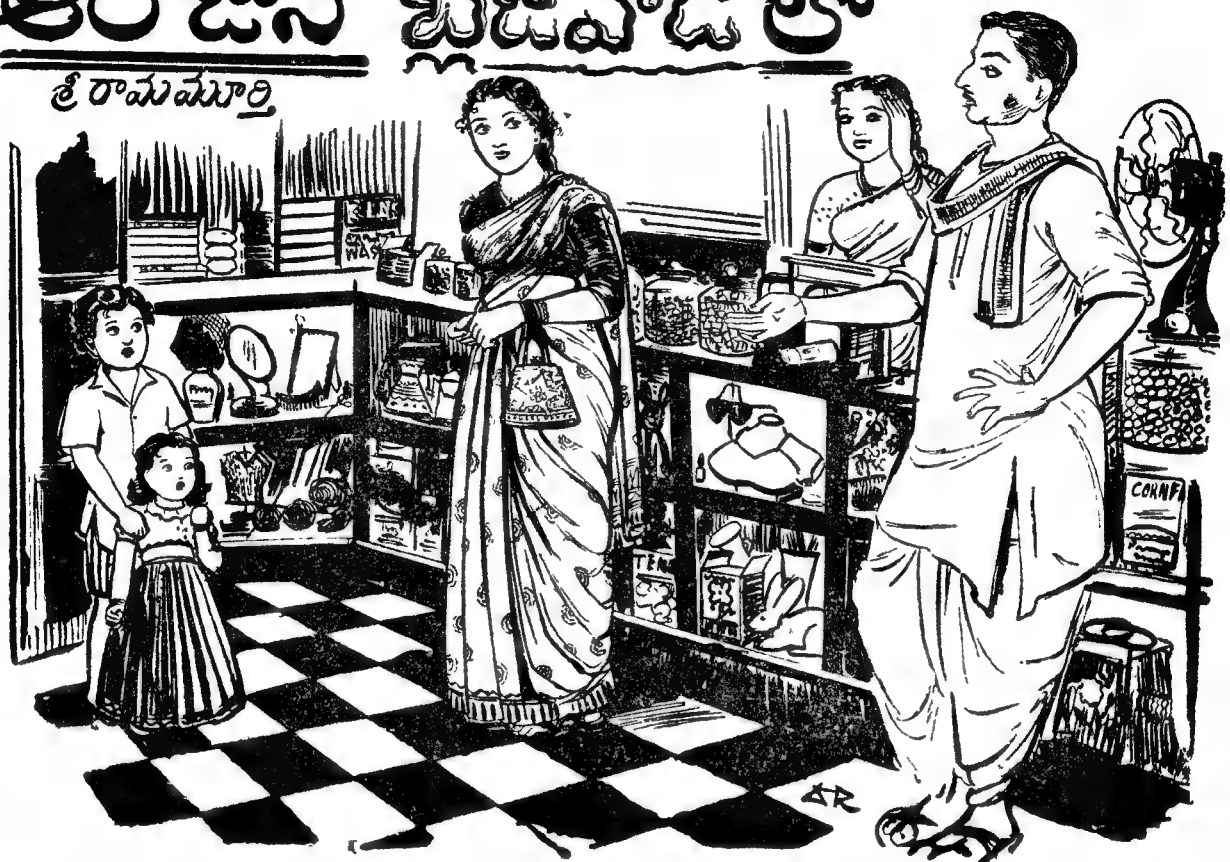
ఎక్కువ ఎంట్రిలు పంపినవారికి ప్రత్యేక బహుమతి రూ 1000 రిజిస్టర్ నెం. 57 రూ 75,000 గెలవండి పోటీ నెం. 166 B. 1 వ బహుమతి (ఆల్ కర్నాటక) రు, 55,000. 2 వ బహుమతి (మొదటి 8 నెంబర్లు కర్నాటక) రు. 20,000. ప్రతి ఎంట్రి రు. 1, 6 ఎంట్రిలకు రూ 5 ముగింపు తేది 22-2-57 ఫలితములు తేది 2-3-57 2 నుండి 1 వరకు అంకెలు వాడిన అంకెను వాడకుండా మొత్తము చెసినచో (20) రౌండ్ లెను. ఎం. ఒ. రసీదు లేక ఆన్ క్రాఫ్ వి. పి. ద్వారా ఎంట్రిఫీజు పంపండి. సాదా కాగితముమీద ఎంట్రిలు పంపండి. కీ-సాలోగ్రాఫ్ 4 అణాలు. ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి. వసూలునుబట్టి బహుమతులు మారును. తక్కిన రూల్సు ఇదివరకువలెనే. ఫలితములకు 2 అణాల స్టాంపులు పంపండి.

A GOVIND PUBLICATIONS (A. P.) VEPERY, MADRAS-7.

114F. కీ-సాలోగ్రాఫ్ 9-6-8-10-7; 1 వ బహుమతి రు 912-4-0 (24 మందికి) 2 వ బహుమతి రు. 246-6-0 (27 మందికి.)

(దాటికవి కథ) ఆరోజున 'బేజవాడ'లో

శ్రీ రామమూర్తి

విజయవాడ-పాత బేజవాడ-నిజంగా బేజవాడే! పైన చురచురలాడే ఎండ-కింద సిమెంట్ రోడ్డుమీదపడి మొహం మీదకు ఎగదన్నే ఎండ. ఈ చెవిలోంచి ఆ చెవిలోకి రివ్వున వీచి మస్తాన్ని కుప్పింప జేసే వెచ్చని వడగారి... మా జ్వేస్తోంది ఎండ! అనే విచిత్రమే ఈ వేడికి ఒళ్లు ఓవంక కాలి పోతూనే ఓచెంప చమటలు కక్కుతోంది- ఓవంక విలవిల్లాడిపోతూనే చిట చిట్లాడి పోతోంది జేహం...

గ్రింటి దగ్గర్నుంచి బయల్దేరి ఇరవై గజాలైనా దాటని రామానుజం అప్పుడే చికాకు పడేవాడు. కుట్రనెధవ-జ్వర మొచ్చిన వాడు కిక్కురుమనకుండా పడుకోరాదా? ఇప్పుడే పుట్టలా వాడికి చిరులిండినా బుద్ధి? పుట్టిందిబో-ఇన్వారే ఇంట్లో రహస్య-చాక్ లెట్ ముక్క ఒక్కటైనా లేకుండా పోవాలా?...

వేళాపాళా లేకుండా కుట్రాణ్ణి పట్టుకున్న జ్వరాన్ని తిట్టుకున్నాడు... అసలంతకు ముందురోజు వాళ్ళూపై యెరక్కండా పిచ్చికోపంతో వాణ్ణి చావచితకొట్టి జ్వర పడటానికి కారకుడైన తన్ను తాను తిట్టు

కున్నాడు... ఆరిపోతున్న పెదవులు తడుపు కుంటూ 'వున్ను'రంటూ పేవుమెంటు ఎక్కి జయా ఎంపోరియం వైపు నడవ సాగేడు రామానుజం...

స్వేదలాఘీసరుగారి పుణ్యమా అని రోడ్డు వెడల్పై పేవ మెంటంటూ ఏర్పడ్డా ఇంకొ డ్రెయినేజ్ కాంబలు తయారు కాలేదు. వాటిల్లో ముణిగి తేలుతూ సవిలాసంగా తోక లాడించుకుంటూ ఐస్ బాక్సుల్లో కూర్చు న్నట్లు ఆనందిస్తున్న నూకరాల్ని చూసి రామా నుజం మనసులో కొద్ద ఈర్ష్యపడకపోలేదు.

జయా ఎంపోరియం అంటే అరుణాచలం పాపు. ఎనిమిదేళ్ళ క్రితం చిన్న బడ్డీ కుకాణం ప్రారంభించిన అరుణాచలం ఈనాడు గవ ర్నరుపేట సెంటర్ ముచ్చటైన బిలింగ్ కట్టి అందులో ఓ పెద్ద వెరెటీస్టార్స్ పేటాడు. పచారి సామాన్ల దగ్గర్నుంచి- స్వీట్స్, రస్, బస్, కేక్స్-వూలు, నూలు రెడీ మేడ్ డ్రెస్సులు, బ్లాజ్, బ్రేజియర్స్, స్వర్స్, టాయిలెట్, ఫ్యాషన్ సామాన్లు, అన్నీ బిలింగ్ నాలుగు పక్కలా ఏ నెకనుకి ఆ నెకను వేరే వేరే ఏర్పాటు చేశాడు. ప్రతి నెకనుకీ ప్రత్యేకంగా ఒక రిద్దరు సేల్స్ మెన్ వెనక తామిద్దరూ చదువుకునే

రోజుల్లో ఎప్పుడూ మొదబ్బాయిగావుండే వాడికి ఈ నానూ వ్యాపారంలో ఇంత తెలివి తేలుతేలా అబ్బాయో యేమోగాని...

కథారచయితగా నలుగురిలోనూ గౌరవం శంపాదించుకున్న రామానుజం సురుగులు గక్కుకుంటూ జయా ఎంపోరియం లోకి అడుగుపెట్టాడు. అంత ఎండలో కూడా బాగా బిజీగానేవుంది స్టార్స్. రామానుజం తిన్నగా అరుణాచలం గదిలోకి వెళ్లాడు.

"అయ్యో అయ్యో-నమస్కారం పంతులు గారూ-రండి-మిడగరి లగ్గం పెట్టుకోచ్చా రేంటి? ఇలా కూర్చోండి," అంటూ ఎంతో ఆప్యాయంగా ఆహ్వానించాడు అరుణాచలం.

"ఆ, లగ్గలాగే వుంది మనపని. ముందు కాసిని మంచినీళ్లు ఈగొంతులో పోయించు, నీరు పుణ్యం వుంటుంది." అన్నాడు రామా నుజం గదిచుట్టూతా కలయజూచూ.

బిలింగ్ కి సరిగ్గా మధ్యగావుంది గది. గదిలో ఎక్కడా గాలి కూడా వచ్చేమార్గం లేదు. ఇక్కడెలా కూర్చో గలుగుతున్నాడో అరుణాచలం... అబ్బ-ఈ కూపంలోనే కూర్చోలే నయ్యా. త్వరగా ఓ పాచు

★ ఆ రోజున బ్లైట్ వాడలో ★

రక్కుతూ ఓ పావురము కాక రక్కు కట్టింది తెప్పించావంటే ఈ కంటప్టోంచి తెటవడతాను. గాడిపాయిల్లావున్నా రోడ్లో బాగుంది—

అరుణాచలం 'జోయ్' చేత తెప్పించిన స్నానుడు నీకూ గడగడా తాగే నీ తేలు రుమాల్స్ ముఖం తుడుచుతుంది మళ్ళీ అన్నాడు రామానుజం—

'ఏమిటి అరుణాచలం! మరి ఇంత పిసి నారిచె పోలేయి? బెట నేర్పరూమ్మలో వున్నాయి. నీ గదిలో ఫేకా లేకపోవడమేం భర్తయ్యా?'

అరుణాచలం మొహం చిరునవ్వుతో నీటలు వారింది. ఏదో అవబోయాడు గాని అంతలోనే దక్షిణపు వైపు వింగ్ లోంచి ఏవో శీకలు వినిపించాయి.

'ఏమిటమ్మా నవ్వనే దైతే? అసలు మీ పావుకు వచ్చి కొంటున్నందుకు సంతోషించక మమ్మల్నే దోకనికరిస్తున్నట్టు మాట్లాడతావేమిటి? ఇదేనా వ్యాపార లక్షణం? కాస్తయితే పదిరూపాయలూ నాశనమేనా?'

అని ఎవరిదో స్త్రీ కంఠస్వరం ఎవరో దుయ్యబడుతోంది.

అంతవరకూ చెవి అటు ఒగ్గి వింటున్న అరుణాచలం 'ఇప్పుడే వస్తాను కూర్చోండి పంతులుగారూ' అంటూ గబగబా లేచి సేవ

కినీతో జుట్టల అడ్డంకులూ తెటకు బాష్పం.

మరో ఐదు నిమిషాలకు ఓ చూలాన్ని తెంటుబెట్టుకుని గదిలోకి తిరిగివచ్చాడు... అసలే ఉక్క ఉడకపోతోంది. దానికితోడు ఈ చుట్టూ మూగిన జనం. ఓ అందమైన యువతికి చిన్న పిల్లాడు, పిల్ల-పుమన్స్ నేకన్ నేర్పపుమన్ కమలమ్మ-కుతూహలం కొద్దీ చుట్టూమూగిన మరికొందరు కష్టమర్న.

ఊపిరాడక చిరాకు వడుతూనే అరుణాచలం చెప్పినసంగతంతా విన్నాడు రామానుజం. తలంతా చిటచిటలాడి వెర్రెలి పోతోంది. ఇండుకా తానీ యెండలో పడి ఇక్కడికి కొచ్చింది? పిళ్ళ తగులూ ధర్మ సందేహాలను తీర్చడానికా?...

"ఈ వ్యవహారం ఇంతటితో వదిలిపెట్టడం నాకిష్టం లేదు—"

రామానుజం తలయెత్తి ఆ మాటలంటున్న సుందరివంక చూశాడు. వయస్సు 20-22 కు మించి వుండదు. చదువుకున్న పిల్ల. కొంచెం నూలకాయమే అయినా అందంగా వుంది. మొహంలో మటుకు చిరాకు కోపం కొట్ట వచ్చినట్లున్నాయి. చేతిలోని 'వేనిటీబ్యాగ్' మాటిమాటకీ తెరుస్తూ మాస్తూ, చుట్టూ మూగిన జనంవంక ఓసారిచూసే మళ్ళీ అంది ప్రక్కనే నిలబడ్డ కుట్టనాన్నీ నిర్దేశిస్తూ—

"ఆ దొంగచూపులూ అవ్వీ చూడండి పిన్నీ ఇలా వొదిలిపెడితే ఇంకేమున్నా వుందా? దొంగని పట్టుకున్నందుకు సంతోషించక, నాడుబ్బు పోకుండా దొరికినందుకు సంతోషించ మంటుండేమిటి పెద్దమనిషి?"

కమలమ్మ ఏమీ అనలేక కిక్కురు మనకుండా నిలబడి పోయింది.

రామానుజం మనసు వరి పరి విధాల పోయింది. నిజానికి ఎందు కాఅమ్మాయి కంత అక్కసు? కమలమ్మ అన్నట్టు ఈ పరావచూస్తే ఆమె కొచ్చిన నష్టం ఏన మెత్తు లేదు. పోయిందనుకున్న ఆమె పదిరూపాయలనోటు ఆమె వర్షు లో నే వుందిప్పుడు భద్రంగా. ఇంకెవరైనా ఐతే వ్యవహారం ఇంత సానుకూలంగా ముగిసి నందుకు చేతుడితో దణంపెట్టుకుని ఇంటికి పోయేవారు. కానీ, ఈవిడ మటుకు—

ఉచూ—ఎడమచేతి నడిమివేలి గోటితో తలమీద గొక్కుంటూ రామానుజం అనుకున్నాడు—ఆమె ఎందుకంత పట్టుబట్టాలి? ఎందుకింత రథస? ఆమె చిరాకుకూడా, కారణం ఈ ఎండ, ఉక్కేనా? వాటికి తోడు కమలమ్మ అన్న మాటతో అగ్నిలో ఆ జ్యం పోసినట్టెవుంటుంది... లేకపోతే

దీనిమీద ఏదైనా ప్రఖ్యాతి సంపాదిస్తా మనా? ఆమె ధోరణి వింటుంటే, పాపం కళ్ళనీళ్ళపర్యంతమే నిలువు నా కంపించి పోతూ తనముందు నిలబడ్డ పసికుంక గజ దొంగ వుండాలి...

'మరీ దొంగ వెధవలా కనిపిస్తున్నాడు'

'పది రూపాయలు కాజేశాడా! నాలుగు రన్నీ వదిలేనే సరి!'

'వెధవ వేరెడులేదు—ఇప్పుట్టుంచి దొంగతనాలా?'

'పిదపకాలం... పడెట్లతేవు-వది రూపాయలు దొంగతనమా!'

చుట్టూ మూగిన నలుగురూ నాలుగు రకాలుగా అన్నారు.

రామానుజం అటూ యిటూ చూశాడు. తా నడిగిన రక్కులూ, చాక్కలూ ఇంకా తెప్పించనేలేదా ఈ అరుణాచలం! ఈ మావంలొంచి తక్షణం తెటవడితేగాని ప్రాణానికి సుఖంవుండదు....

సుందరి మళ్ళీ రెటించింది— 'ఏమండీ-ఏం చేదాం పిజ్జి?'

అరుణాచలం కాస్తేపు బుట్ట గొక్కు స్నాను. ఇల్లాంటి వ్యవహారాలు రోజూ జరిగేవా యేమన్నానా ఏం చెయ్యడానికి ఓ పద్ధతింటూ వుంటానికి! కొందరు జాలాయి వెధవలు అప్పుడప్పుడు చేతిదెబ్బ కొట్టేస్తూంటారు. కొందరు పట్టుబడకుండా తప్పించుకు పోతారు. కొందరు పట్టుబడి తమ్ములనిని పోతారు. కాని పిడు... పాపం, పిడు మరి పోనాడు....

ప్రమాద రక్షణకు

ప్రశస్తమైనది

భీమా

ఎవ్వరే ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉంటేదీ తెలియని భీమా

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక వ్యవహారం

* నౌక * వాయుచిట్టి గార్డంట్ * మొదలైన విమానము

—మారో నంబూరింగు—

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

"యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ ఇన్సూరెన్స్ ఎన్టర్ప్రైజ్ - మద్రాసు
Telephone : 4941. Telegrams : "UNIGEN"

క్రాంతిలు : { దొంగతనం - కలకత్తా - కొలంబో - సింగపూరు - విజయవాడ -
శిబి - పాట్నా - లాహోర్ - బెంగళూరు - కోయంబూరు.

‘ఎందుకండీ అలా నీళ్లు నముల్తురు?... మీరైనా చెప్పకేమండీ—సంగతంతా విన్నారా? జరిగిన సేరంవిషయంలో అనుమానం ఏమైనా వుందా? ఒక్కక్షణం కనుమరుగయ్యేరికి పదిరూపాయల కాగితం కొట్టేస్తాడా ఏడు!—’

రామానుజం ఆమెవంక నూటిగా చూశాడు. ఇంత పెద్దభన చెయ్యడం ఆమెకూ నిజంగా ఇష్టం వుండి వుండదు. కాని తీరా మొదలెట్టక నలుగుర్నూ తనంత తాను తగ్గడమూ ఇష్టం లేదు...

‘ఎందుకమ్మా అంత గొడవ? అనుమాన మని ఎవరన్నార? నాడు కాగితం కొట్టేయ్యడం నువ్వు కళ్ళారా చూసినదా? లేక...’
లేదు. ఆమె కళ్ళారా చూడలేదు. ఆమె చూడలేదు—కంటరువెనక వున్న కమలమ్మా చూడలేదు. ఆ సంగతి రామానుజానికి తెలుసు. ఐనా ఆలోచన పాలుపోక ఇదమిత్ర మని తేల్చుతే ఏదో అనాలని అన్నాడు. ఐనా ఎట్టలా వున్నారూ—ఆ పెద్దవాళ్ళిద్దరూ వరీ అంత బెధరవాగా పది రూపాయల కాగితం ప్రతివాడికీ కలు చేదిలేటటు కాంటరు మీద వదిలేసి పూరుకోవడం యేమిటి? అందు లోనూ కుర్రవెనక! ఎలా వణికిపోతున్నాడో భయంతో! ఎంత భయపడ్డా ఏదో పొరుషం కనిపిస్తుంది మొహంలో...

రామానుజానికి వెంటనే తన కొడుకు ‘రవి’ గుర్తొచ్చాడు. నాడూ అంతే మొన్న—తా నెన్ని చెబ్బలు కొగుతున్నా ఏదో పొరుషంగా చూట్టమేగాని పెదవి కదిపి ‘నే నెరగను నాన్నా’ అనలేక పోయాడు : పాపం ఏదూ అంతేనా? నిజానికి ఏదూ అమాయకుడేనా? మరి—ఆమె యెందుకు నిష్కరణంగా ఇంత నిష్కరుణతో సేరం మోపుతోంది? అబ్బ—పాడు ఉక్క! ఇదొకటి అందరి మనసులూ చీకాకు పెడుతూ—! రామానుజం అన్న మాటలతో సుందరికి మరి కంపరమెత్తి నట్లుంది—

‘కళ్ళారా చూడాలా యేమిటండీ? కళ్ళారా చూస్తేగాని సేరంకాదా? ముందు నెనో వస్తువు సెల్క్ చేసుకుని పది రూపాయల కాగితం కాంటరుమీద పెట్టాను. అంతలోనే ఇంకేదో వస్తువుమీద దృష్టిపడి అది తెచ్చున్నా నావిణి. ఒక్కక్షణంసేపు వీపు తిప్పానో లేదో—అంతే—మళ్ళీ ఇటు తిరిగేరికి బల్ల మీద డబ్బులేదు. ఈ కుట్టాడూ పిల్లా అక్కడే గుమ్మంలోనుంచుని వున్నార. పది రూపాయల కాగితం ఏడి చేతుల్లో వుంది—’ అంటూ సుందరి ఆ కుట్టవాడివైపు తిరిగి అడిగింది—

‘ఏం రా—అది నా కాగితమే కదూ?... ఏం? పాపం, పిల్లవాడి నొసటిమీద, పై పెదవిపైన ఆణిముత్యాల్లా చిరుచెమటలు కమ్మాయి. వాడి నోట మాట

రాలేదు. అవునన్నట్టు ఒక్కసారి మాత్రం తలవైకి కిందికి అడించాడు.

‘బల్లమించే తీశావుకదూ? అని మళ్ళీ నొక్కింది సుందరి.

ఇంకోసారి కుట్టాడు తల అడించాడు.

‘నీ కన్నేళ్లు బాబూ’ అని అడిగాడు రామానుజం.

కుట్టవాడు అతికష్టం మీద ఫిర్యాది మొహంమీదనుంచి తనదృక్పథాలు ఊడ బెరుక్కుని రామానుజంవైపు తిరిగాడు. కదిలేకదలని పెదవుల్లోంచి ‘ఎనిమిది’ అని నూతిలోంచి అన్నట్టు వినిపించి వినిపించ కుండా ఊణస్వరం పలికింది. ఆ కుట్టవాడి చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకుని వదలకుండా వున్న చిన్న పిల్లవంక చూశాడు రామానుజం. చిదిపి దీపం చెట్టొచ్చు. అప్పుడే విచ్చిన బాడు మల్లెపువ్వులా ముచ్చటేస్తోంది చిటితల్లి. వయసుకి మించిన నలని నిడుపాటి శిరోజాలు పైకిదువ్వి నావసానిలా ముడుచుకుంది. వొంటికి వేసుకున్న తెల్లలూల వసుప్పచ్చ ఆరండీ ట్రాక్ బోలించిన గంధపుగిన్నెలా వుంది. పాపం రామానుజం వంక భయోద్విగ్న నయ నాలతో చూస్తోంది. ‘నీ చెయ్యి కన్నేళ్లు బాబూ?’ అని మళ్ళీ లాలనగా అడిగాడు రామానుజం కుట్టవాడి వంక చూసి.

ప్రగాఢమైన విశ్వాసంతో తనవంక చూస్తున్న తన చిటిచెల్లెలువంక చూసి కుట్ట వాడు ఓ గుటక వేసి—

‘చూడండి’ అన్నాడు—మాట అతని

గొంతులోనే పురిబోసుకున్నట్టువచ్చింది. ‘ఎందుకు తీశావ బాబూ ఆ డబ్బు?’ కుట్టవాడు తలవంచుకుని రామానుజా కాలిబూట్లవంక మాస్తూ గొణిగాడు— ‘ఏమోనండీ—’

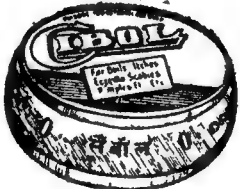
రామానుజం నిట్టూర్పాడు, వెదవ ఉక్క!—ఓ చెంప వడ ఈడ్చుకొన్నోంది. వొంటికివున్న బట్టలమీదే చిరాకు పుట్టు కొస్తోంది. కుర్చీలో వెనక్కి జేరగిలబడికను బొములు ముడివేశాడు. అసలు దోషమంతా ఈ ఎండతాపంది అని అనిపించింది. పది రూపాయల కాగితం ఆ పసికుంక ఎందుకు తీశాడో భగవంతుడికే తెలియాలి. బల్లమీద కాగితం చూడంగానే బహుశా ఐస్క్రూట్లు వాడికళ్ళముందు నృత్యంచేసివుంటాయి. ఈ భరించరాని తాపం—ఈ ఎండ వడే దీనికంత టిక్కి మాలం. ఆ సుందరి రాద్రానికికూడా అదే కారణం. లేకపోతే ఆ పసికందుమీద ఆమెకేమైనా పగా?... ..

సుందరి తనవంక జేవురించిన కళ్ళతో చూడటం గమనించి మళ్ళీ ఈలోకంలో పడ్డాడు రామానుజం. తనూ గుడ్డెర్రజేసి చూసేవాడేగాని ఎందుకో మానే శాడు. నిజంగా చూస్తూనేమోనని వెంటనే దృష్టి కుర్రాడిమీదికి మళ్ళించాడు.

‘ఎండ మండి పోతోందే—ఈ మిట్ట మధ్యాహ్నమప్పుడు సువ్వసలు సాపుకెందు కొచ్చావ బాబూ?’

చ ర్మపు బా ధ ల క న్నిటి కి

“సై బాల్”

చర్మవ్యాధు లన్నిటిని శీఘ్రంగా నివారణచేసి, వివక్షిమి నాశనియై త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “సైబాల్” ప్రసిద్ధికెక్కింది. కురుపులు, గడ్డి, ఎక్కిమా, స్కాబ్స్, మొటిమలు, తామర, కాలిపగుళ్లు, త్రణములు, మొదలైన వాటిని కుదుర్చడంలో ఆద్యురంగా పనిచేస్తుంది.

బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.

“రమణీస్ బేబీ గ్రైప్”

తయారుచేయువారు :

ది సాత్ ఇండియన్

మాన్యుఫాక్చరింగ్ కంపెని, మదుర.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏ శెన్సీస్

విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.

బరంపురం (గంజం), బాంబాయి. ఔంగుళూరుసీగ్.

★ ఆ రోజున బేబీ వాడలో ★

కుట్టవాడింకా వంచిన తల యెత్తకుండా చూశాడు. అవును... ఏదీవుండదు... యీ రామానుజం బూట్లకేనే చూస్తూన్నాడు— మగధీరుడే తనకంతా తెలుసు— చూపిస్తా 'బామ్మలు చూట్టానికొచ్చామండీ... రమ్మని తీసుకొచ్చి వుంటాడు... మా శైలాయి చూస్తానని ఏడుస్తాను...' ఫిర్యాది సుందరికి వాళ్ళంతా తేగూ 'నేనేం వీలవలా' అంది నెంటనే మరో పాములూ పాకినట్లుంది— నన్నని కంఠస్వరం రోవంతో. 'ఇహ లాభంలేదు. కేసు పోలీసుల కప్ప రామానుజం మళ్ళీ కాస్త ముందుకి వంగి గించి తీరాను'— ఆచిన్న పిల్ల వల్లని విశాలమైన కళ్ళల్లోకి అంటూ దుసరునలాడింది.

దేశసౌభాగ్యానికి జాతీయ ప్రోత్సాహము ఎంతో అవసరం
అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు అంధ్ర సంస్థలను ఆంధ్రులు ప్రోత్సహించుటకూడా చాలా అవసరం.
ఎల్ల వేళలా మీ ఆరోగ్య రక్షణకు వలయు సమస్తములను సరసమైన ధరలకు విక్రయించు ఏకైక ఆంధ్ర సంస్థ
స్వామి సన్స్
సుండుల వ్యాపారులు
అలీక్ గోడ, హైదరాబాద్, (దక్కన్) పోస్ట్ 5498.

తీందంగా పొడుగుగా పొత్తుగా బిట్టుపరగటానికి

పామాలివ్
పెర్ ఫ్యూమ్ కోకోనట్ హాయిర్ ఆయిల్
ఆదాయకరమైన పెద్ద సిసా మీకు ఆట వచ్చి ఉబ్బు ఆదా అవుతుంది! లవెండర్ మల్లె గులాబ్ మెరులు గెలిపే మూడురకాల వాసనలు గల సిసా లున్నవి.
కుటుంబ మొత్తానికి ఆదర్శమైనది.

రామానుజానికి వాళ్ళ మరొక్కసారి భగవంతుని పేరు పెట్టింది... అరుణాచలం కూడా పేరిత తీర్థానికి తట్టకలేకపోతున్నాడు. వాడి, నిలవెల్లాడిపోతున్నట్లున్నాడు మనిషి. అతని బట్టతలమీద మిల్ మిల్లాడుతున్న స్వేదబిందువులమధ్య వున్న నాలుగువెంట్రుకలూ నాలుగు వెండితీగల్లా మెరిసిపోతున్నాయి. అతనూ కమలమృగాలా సుందరి చూచించిన దారుణ కృత్యం ఎల్లాచేయడమో అవగాహనకొనట్లు దిగ్భ్రాంతి కృత్యాలైన అరిచేతులు బట్టలకు తుడుచుకుంటూ నిలబడారు...

రామానుజానికి సుందరిమీద నాలుగు తుణుకులు ఉన్నాయి. అసహ్యం వుట్టుకొచ్చింది. ఆల్ రైట్— అవిడకంటేగా పోలీస్ రిపోర్టు ఇవ్వాలనివుంటే ఇచ్చుకోమి... కానీ... కానీ... పాపం— కుట్టాడు ఏకోశానా దొంగ అనిపించడంలేదు. వాడి రియాక్షన్ కూడా నేరంచేసినవాళి రియాక్షన్ కేపు. ... ఇందులో ఏదో క్లిటకు వుంది... ఏదో అతకటంలేదు... అంటు చిక్కడంలేదు...

కానీ, తానేం చెయ్యగలడు— కుట్టాడు కాగితం తీశానని ఒప్పుకుంటుండే...!

నెంటనే రామానుజానికి మళ్ళీ తన 'రవి' ముఖం గుర్తుకొచ్చింది. దీని గా, పాదుషంతో, మాట్లాడుకుంటూ, వెలుబికి వచ్చే కన్నీళ్ళతో తన వంక చూసిన రవి! రామానుజం చిరాకు దిగమింగి కాస్త స్థిమితంగా జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలనుకున్నాడు.

అసలు ఏం ఆలోచించడానికి ఏం తోచకుండా వుంది— నెడవ ఉక్కు! ఇప్పుడే గనక ఈ గదిలో ఒక ఫేన్ వుంటే ఎంత బాగుండును. తేపు అరుణాచలంతో చెప్పలాడైనా ఒకటి ఇక్కడ పెట్టించాలి— అధమం ఏ చిన్న ఫేబిల్ ఫేనైనా సరే!

రామానుజం బట్టలో ఏదో కలుక్కుమంది. అదేమిటో అంటుపట్టక తలయెత్తి చుట్టూ చూశాడు. ఇంకా సుందరి మెహం చిట్టించుకుని చెతులు ఓసుకుంటూనే వుంది. ఏదో వింత ధోరణిలో పరుగిడుతున్న తన ఆలోచనలకు అంతరాయం కలగనియ్యకుండానే రామానుజం తను కూర్చున్న కుర్చీ వెనుక నెట్టి లేచి నిలబడ్డాడు. జేబులోంచి సిగరెట్ ఒకట తీసి నెలిగించి—

'అసలే గొడవంతా ఎక్కడ ఎలా జరిగిందో కొంచెం చూపిస్తారా?' అన్నాడు. సుందరి విసుక్కుంటూ నెనక్కు తిరిగి చుట్టూ చూసిన జనంలోంచి దోప చేసుకుంటూ వున్నా సైక్లన్ కొంటుకు దగ్గరకు వెళ్ళింది. రామానుజం కిసుకన్నుల ప్రకారము పిల్లలిద్దరూ కూడా ఆమె ననుసరించారు. తన పరిస్థితే

అయోమయంగా వున్నా ఆ పిల్లబాధ్యత తన దై నట్టు, అది తప్పిపోకుండా తన జాగ్రత్త వహిస్తున్నట్టు ఆ కుట్రవాడు తన చెల్లు చేతిని గట్టిగా పట్టుకునివున్నా డింకో.

దక్షిణపువ్వు వింగులో కాస్త చల్లగా వున్నట్టుంది. ప్రేమంచి వేలాడుతున్న పంకాలు రెండు నీరసంగా తిరుగుతున్నాయి. కొండ జేరిన జనంలోంచి దారిచేసుకుని వున్న స్నేక్స్ లోకి ప్రవేశిస్తూ సుందరి ముఖంవంక ఓసారి దృష్టి సారించాడు. ఇండాకటంత రౌద్రంగా లేనట్టు తోచింది. అసలూ కూపంలోంచి బైటపడటమే ఓ పెద్ద తెలివిగలపని అనుకున్నాడు రామానుజం. ఇంకో రెండునిముషాలకక ఆ కూపం లోనే కూర్చున్నట్టు అంతాజేరి ఆ కుర్ర వెళ్ళవని ఆక్కడే ఉరితీయించిగాని వూరుకునే వాడు కాకపోయే.....

కమలమ్మ కూడా తన స్నేక్స్ లో అడుగు పెట్టంగానే కాస్త కోలుకున్నట్టుంది. ఇండాకటికంటే కాస్త చురుగ్గా—కాస్త లేచుకున్నట్టు మొహంచూడ అనుకోకుండానే నేర్పొవుమన లక్షణమైన ప్రకాంతత, మందహాసలేళం ద్యోతకమైనాయి. దానిక్కరణం ఆమె కూర్చునే స్థాలు వెనక కాంటరు ఎత్తునవున్న ఆసిలేటింగ్ టేబుల్ ఫేసే కావచ్చు. చూడ ముచ్చటగా వున్న ఆ 'మార్బిల్' షేన్ అర్థ చంద్రాకారంగా అటూ యిటూ తిరుగుతూ చితిచితిలాడుతున్న మొహాలకు కాస్త చల్లటిగాలి సోకించసాగింది.

రాని చిరునవ్వు బలవంతాన పెదవుల మీదకు తెచ్చుకుని రామానుజం సుందరిని ప్రశ్నించాడు—

“ఊ—ఎక్కడ పెట్టారండీ మీరు డబ్బు? ఆమె మొహంకూడా కాస్త నేరుకున్నట్టున్నా ఇంకో కొపం, చిరాకు, మంకుతనం తొంగిమాస్తూనేవున్నై. ఈ ఆ ప్రయోజకు డెవ్ ద్రామధ్య అన్నట్టు చూస్తోంది రామానుజం వంక. అడిగాక అతనా పిల్లవాడిమీద సత్కపాతం చూపిస్తున్నట్టుకూడా గోచరించి వుండవచ్చునామెకు.

పెదవులు ఓగించి ముఖావంగా కాంటరు మీద ఓ స్థలం చూపించింది.

‘సరిగా ఆక్కడేనా?’

‘అవును సరిగా ఆక్కడే అడుగో—ఆ క్యాష్ బాక్స్ పక్కనే పెట్టాను.’

అవునని కమలమ్మకూడా తలవూపింది.

రామానుజం కాంటరుమీద వున్న సీసా మాతీతీసి పిప్పరమెంటు పాకెట్ ఊడదీసి ఒకటి నోట్ల వేసుకున్నాడు. మరోటి తీసి చిన్న పిల్లకు అందిస్తూ నవ్వుతూ అడిగాడు—

“పిప్పర మెంటు-పాపా!... కావాలా?”

మార్గదర్శన తన వినోదనయనాలతో

బావ కోసం

చిత్రకారుడు : చావలి నమశ్శివాయశర్మ, విజయనగరము.

దాని వంకే దృష్టి నిగుడ్డి ఓక్షణం నేపు చూసి వెన్నెల లొలకబోసే చిరునవ్వు నవ్వి కావాలన్నట్టు తీవ్రంగా తల ఆడించింది పాప.

“అందుకో మరి”

అంటూ రామానుజం పిప్పరమెంటు సుందరి చూపించినస్థలంలో పెట్టాడు.

“ఊ, తీసుకోమరి... తీసుకు తీసు” అని మళ్ళీ రట్టించాడు రామానుజం.

తను ఉన్న చోటనుంచే పాప బలమీద వున్న పిప్పరమెంటు వంక ఆశగా చూసి, అన్న చేతిలోంచి తన చెయ్యి విడిపించుకుని కాంటరుదగ్గరికి వచ్చి చెయ్యిజాపి అందుకో

బోయింది. పిప్పరమెంటు అందలేదు. ఓసారి రామానుజం వంక చూసి, ఈసారి మడమరైతి మునివేళ్ళమీద నుంచుని అందుకో బోయింది. ప్రచండమైన వాతా హతికి ఊగిపోతున్న సంపంగి మొగ్గలాగా అటూ యిటూ అల్లలాడాయి ఆమె వేళ్ళు. అప్పటికీ అందలేదు పిప్పరమెంటు. ఇంకో రెండంగుళాల దూరంలో వుండి పాపని ఊరిస్తోంది. రామానుజం బలమీదనుంచి పిప్పరమెంటుతీసి పాపచేతిలో పెట్టాడు.

ఈసారి మాట్లాడినప్పుడు సుందరిగొంతు కాస్త వణికింది—

‘ప్రహ్వండ్లంగా వుండి మీ డిబ్బెన్ను

★ ఆ రోజున బ్లైజ్ వాడలో ★

దయచేసి ఇమానయినా పోలీసు స్టేషనుకి ఫోన్ చేయమనిస్తారా నన్ను?"

రామానుజం సమాధానం చెప్పకుండా ఆ మెకర్లలోకి కాస్త తీక్షణంగా చూశాడు. చూపులో ఎంత తూస్తారం ఇమిడివుందో అతనే గ్రహించివుండడు. తేటాల్ని జేబు లోని పర్సుతీసి అందులోంచి పదిరూపాయలకాగితం ఒకటి తీసి కాంటరుమీద పెట్టాడు. ఆ కాగితానికి అటు కమలమ్మ, ఇటు సుందరి ఉన్నారు.

ప్రక్కన వున్న ఫేన్ గారికి లేచిపోయి అల్లాడుతున్న జాటు సర్దుకుంటూ కమలమ్మ అలవాటుకొద్దీ ఏం కావాలండీ అని అనబోయి అంతలోనే సంభాషించుకొని అరవిహీనంగా ఆ నోటువంక చూస్తూ నిలబడింది.

"మీనోటు బలమీద పెట్టిన తర్వాత మీరెటు తిరిగారో ఎక్కడికి వెళ్ళారో దయచేసి చూపిస్తారా?"

అని అడిగాడు రామానుజం సుందరివంక చూస్తూ. సుందరి మాట్లాడకుండా అటు తిరిగి నోటుకు దూరంగా రెండడుగులువేసి, ఆగి, మళ్ళీ ఇటుతిరిగి రామానుజంవంక నిర్ల

క్ష్యంగా చూస్తూ నిలబడింది.

'నువ్వు కమలమ్మా?'

కమలమ్మ తెల్లబోయి అతని వంక చూసింది. అంతలోనే అతనిడిగిన ప్రశ్న అర్థంచేసుకుని గబగబావెళ్లి సుందరికి ఎదురుగా నుంచుని—

'నేనక్కడ ఇలా వెనక్కుతిరిగి నుంచున్నాను' అంది.

రామానుజం వాళ్ళిద్దరినీ అలావదిలేశాడు అతనిద్వప్తి ఇప్పుడు పదిరూపాయల కాగితం మీద కేంద్రీకృతమైవుంది. కాంటరు అవతల ఎత్తయిన స్థూలమీద వున్న ఫేన్ కుడివైపు చివరంటూ తిరిగి ఓక్షణం సంచేపించి మళ్ళీ ఎడమవైపు తిరిగి తన అసంతృప్తైన అర్థచంద్రాకృతి ప్రయాణం మళ్ళీ సాగించింది. ఎడమవైపు చివరికి వస్తూండగా పదిరూపాయల కాగితం వున్నట్లుండీ కాస్త అల్లాడి నెమ్మదిగా కాంటరు చివరకు జరిగి ఆగిపోయింది. రామానుజం సుందరి వంక క్షీగంట చూశాడు. సుందరి నోటు వంకే చూస్తోంది. ఆకస్మాత్తుగా ఆమె నొసటిమీద చెమటలు గచ్చాయి. ఏదో అనబోయి నోరు

తెరిచి అంతలో కాగితం మళ్ళీ అల్లాడేసరికి ఒక్కసారి ఎగవూపిరి తీసింది-ఉక్కిరిబిక్కిరై పోయినట్లు.

ఫేన్ ఆ అర్థచంద్రాకృతి కూడా పూర్తి చేసి మళ్ళీ వెనుదిరిగి తన నిరంతర నిర్విరామ ప్రయాణం ప్రారంభించింది. ఈ సారి పది రూపాయల కాగితం కాంటరు మీద నుంచి జారి ఇవ్వరు పిల్లల కార్లదగ్గర పడింది. పాప దానివంక చూసి గబాల్ని వంగి చేత్తో తీసి అన్నకందించింది. వాడూ యంత్రంలాగా ఆ కాగితం అందుకుని మొహంలో కమ్మకునివున్న నిస్సహాయతకు తోడు దిగ్భ్రాంతంగా చూస్తూ రామానుజానికి అందించాడు.

'అబలమీద నుంచి కాగితం నీ అంతట నువ్వు తీసుకోలేదుకదా?' అని అడిగాడు రామానుజం మృదువుగా.

కుఱ్ఱవాడు అతనివంక ఓక్షణం చూసి, ఓగుటకీ మింగి తలవ్రాపాడు.

'మీ చెల్లాయి తీసి నీకిచ్చిందికదా?'

ఈసారి తలవ్రాసినప్పుడు కుఱ్ఱవాడి కళ్లు కాస్త చెమ్మగిల్లాయి.

'అదెక్కణించి తీశావో నువ్వు చూశావా? కుఱ్ఱవాడు మళ్ళీ ఓగుటకీ దిగమింగి, కట్టు తేంచుకోబోతూన్న కన్నీటి పాంగు అరికట్టజూస్తూ తలతీవ్రంగా అటూయిటూ వ్రాపి ఒక్కసారిగా ఎక్కిర్రుపట్టి ఏడవసాగాడు.

రామానుజం జేబులోంచి చేతి రుమాలు తీసి మోకరిల్లి కుఱ్ఱవాణ్ణి దగ్గరకు తీసుకుని గుండెలకు గాఢంగా హతుకుని అతని కళ్లు తుడిచి ఏం ఫరవాలేదన్నట్టు విపుమీద తట్టాడు.

'మరి-మరి-నువ్వు తీశానని ఎందుకు చెప్పావ్ ఆ పేడతో?'

కుఱ్ఱవాడి చాతీ పొంగింది. రామానుజం వంకచూసి, తనవేలు పట్టుకుని అన్నెంపున్నెం తెల్లక అమాయకంగా చూస్తున్న పాపకల్లిల్లోకి చూచి— అది—అది—అది మా చెల్లమ్మండీ— అన్నాడు ప్రపంచంలో అంతకంటే మరి వేరే సమాధానం లేనట్లు. రామానుజం లేచి సుందరివంక చూశాడు. ఆమె నెంపలు మరి కాస్త కెంపెక్కినట్లున్నాయి...

చెమ్మగిలిన తనకళ్ళుకూడా ఆ రుమాలు తోనే అడ్డుకుని మరి మాట్లాడకుండా ఆరుణాచలం అందించిన రెండుపాకెట్లూ ఆపిల్లి లిద్దరి చేతుల్లోనూ పెట్టి, మరోరెండు పాకెట్లుకట్టించుకుని బయటకు నడవసాగాడు గబగబా.

తన మొదట్నుంచి తిట్టి పోస్తూనే వున్నాడు. ఈ ఎండనీ ఉక్కనీనూ, అసలు నేరం అంతా వాటిదీ!

మీ శ్రోతములకు యెట్టి అభరణములైనను అలంకరించుకొండి సుగంధ వస్తువులు ముడుపు కొనండి కానీ కేవలర్థని తారం వలె కంది వున్న కొన మరువకండి.

కేవలర్థని పొంతుకో మీ శ్రోతములకు చక్కగాను, సరిమళయంతముగాను చేసుకొండి.

కేవలర్థని ప్రాడక్ట్స్.

కోయందిత్తూరు.

పతివ్రత జన్మోద్ధరణం

గత సంచిక తరువాయి

2

వరాకాలం ప్రవేశించగానే ఆరుణిఆశ్రమంలో అంతటా నవనవోన్మేషం నడచింది. మోడులైపోయిన ఆశ్రమ వృక్షాలన్నీ చల్లచల్లని జల్లులలో తలలుగీస్తూ నృత్యంలు చేశాయి.

ఆరుణి ఆనాటి ఉదయం నిశ్చలధ్యాన నిష్ఠలో నిమగ్నుడై వ్యాఘ్రజననమీద మురిచిన స్వర్ణప్రతిమలా కూర్చున్నాడు.

అంతలో దూరదూరంగా ఒక నల్లనల్లని పిల్లమబ్బు ఆకాశం అంతటా ఆక్రమించడం మొదలు పెట్టింది. కొంతసేపటికి గంగానదీ తీరంగ ఖింగితో కలిసిన చల్లచల్లని పిల్లతెమ్మర లాశ్రమ లతలతల లూగించాయి.

కొడు మబ్బు లింకో ఆకాశం అంతా ఆక్రమించుకొలేదు. చెట కొమ్మలలోనించి అయిటబడిన ఎర్రఎర్రని నూర్యకిరణాలూణి కిరీరమీద, వ్యాఘ్రజననం మీద ప్రసరించాయి.

తెరలు తెరలుగా గాలి వీచింది. తెరలు తెర

లుగా ఆశ్రమం అంతా చల్లని చల్లని జల్లులు పడ్డాయి. అయినా అవి ఆరుణి ధ్యాననిష్ఠకేమీ భంగం కలిగించలేదు. అతడలాగే నిశ్చలంగా ధ్యానించాడు. మళ్ళీ ఒక నిమిషంలో ఇంకొక పెద్ద జలు పడింది.

ఆరుణి తన ధ్యానం అంతటితో కొంచెం చాలించి నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరిచాడు. ఎదురుగా ఆకాశంలో కొంత మేర కారు మబ్బులు కమ్మకున్నాయి. కాని ఆశ్రమంలో ఎండపొడలింకా అలాగే నిల్చి ఉన్నాయి. మధ్యన మధ్యన మేఘాల కదలికలో అవి ఒక తుణకాలంపాటు అదృశ్యమై అంతలోనే మళ్ళీ కళ్ళకుమరుమిట్టలు గొలుపుతున్నాయి.

ఆరుణి కెదురుగా కొంతదూరంలో రాగమంజరి పూలమొక్కలకు నిశ్చలపోస్తూ నిలబడింది. అప్పడప్పుడు చిన్న చిన్న జల్లులు పడినా ఆమె అవిలెక్క చేయకుండా అలాగే పూలమొక్కలకు నిశ్చలపోస్తూ వనలక్ష్యలా మెరిసింది.

ఆ సమయంలో ఆరుణి హృదయంలో

కూడా అదేభావం స్ఫురించింది. ఒక నిమిషం ఆ భావన అతని హృదయంలో వరాకాల మయూరంలా పురివిప్పి ఆడింది. అంతలో దూరం దూరంగా అతనికి పురివిప్పి ఒయ్యారంగా నృత్యంచేసి రంగు రంగుల నెమలి కేక వినిపించింది. తుణకాలం అతని దృష్టి అటువైపు తిరిగింది. ప్రాతఃకాల నూర్యకాంతిలో భగద్ధగాయతానంగా మెరిసిపోయే ఆ నెమలిపింధం చూడగానే అతనికి రాగమంజరి మనోహరాకృతి మల్లీ స్ఫురణకువచ్చింది. తిరిగి అతని దృష్టి రాగమంజరి ముఖంపై నృత్యం చేసే ముంగురులవైపు తిరిగింది.

అలాగే ఎంతో ఆహ్లాదంగా పూల మొక్కలకు నిశ్చలపోసి ఆమె ముంగురులపై తేత తేత నూర్యకిరణాలు ప్రసరించాయి.

ఆ సమయంలో ఆమె అతనికి అచ్చంగా పురివిప్పి ఆశ్రమమరిలాగే కనిపించింది. తుణకాలం అతని దృష్టి ఆమె ముంగురులలో చిక్కుపడిపోయింది.

ప్రాచీన గాథాలహరి

కూతాత్మగా అతడు తన మనస్సు నిగ్రహించుకొన్నాడు. తన హృదయంలో అటువంటి భావన కలిగినందుకంటే నా పశ్చాత్తాప పడ్డాడు.

ఇంతకుపూర్వం ఆమెకల్ల తన శిష్యుల ఏకాగ్రతకేమైనా భంగం కలగవచ్చునని ఆరుణి కొంచెం భయపడ్డాడు. కాని ఇప్పుడతని హృదయమే కలిగింది. అది తలుచుకోగానే అతని కిరీర అగ్రవృత్తి జలదరించింది.

‘నా శిష్యుల నిష్ఠకేమైనా భంగం కలగవచ్చుననుకొన్నానుగాని చివరకేమనానిష్ఠకే భంగం కలిగించిందే!’

అని తన మనోదౌర్బల్యాని కెంతైనా మథనపడ్డాడు. మల్లీ మనస్సు నిలవరించుకొని చండిదేవి నొకమారు మనసారా ధ్యానించుకొన్నాడు. యథాప్రకారంగా

ప. గణపతిశాస్త్రి

ధ్యాననిష్ఠలో పడ్డాడు. దృష్టిసాక్షిగం మోడికి మల్లించాడు. కాని అతని ఏకాగ్ర దృష్టి కెదురుగా రాగమంజరి కుండరవాణిక మాత్రమే ప్రత్యక్షమైంది. అతడు తన యావచ్చ వినియోగించి, కొంతసేపటి వరకు ప్రాణాయామంచేసి తిరిగి ధ్యాన నిష్ఠలో ప్రవేశించాడు. ఈ దూరతని ధ్యాననిష్ఠ ఎక్కడా చెక్కు చెదరకుండా నిశ్చల దీపకలిలా నిలిచింది.

౮

అటువీ మల్లట వారం వది కోకాలు గడిచిపోయాయి. క్రమ క్రమంగా ఆరుణి ధ్యాననిష్ఠలో బిగువు సడిలిపోయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా అతనికా దృఢనిష్ఠ తిరిగి సాధ్యపడలేదు.

దానితో అతనికి తన జీవితంమీద, తన దౌర్బల్యంమీద విపరీతమైన అసహ్యం కలిగింది. ఆరుణి ఏదైమోపడి దాదాబోవచ్చింది. ఇన్నాళ్ళింటి కఠినమైన అసి ధారావ్రతా రెన్నో అవలంబించి కృతకృత్యుడనైనా అని అనుకొన్నాడు.

అతడాజన్మబ్రహ్మచారి. ఎన్నడు అతని మనస్సింతగా

దుర్బలమై నీరసించిపోలేదు. తన నీడ దౌర్బల్యం తలచుకుంటే అతనికి నిలుచున్న పాటుగా గంగానదిలో ఉరికి ప్రాణహరిత్యాగం చెయ్యాలని అనిపించింది. ఇక మరి అంతకన్న గత్యంతరం లేదని అనిపించింది.

ఆ సాయంత్రమే తిన్నగా గంగానదికి బయలుదేరాడు. దారిలో అతనికి శుండీ దేవాలయశిఖరం ఎదురుపడింది. చెంటులే లోపలికివెళ్లి ఆ దేవత పాదాలపై చాలిపోయాడు.

“తల్లీ! బాల్యం నించీ నీ పాదపద్మా లాశ్రయించాను. ఆచిరకాలంలోనే నీ దివ్య స్వరూపం కళ్ళారా సాక్షాత్కరింపజేసుకోగలనని ఆనందించాను. కాని ఇంతలోనే నన్నీ విధంగా ఈ మాయా మోహజాలంలో కూల్చివేయడం నీకు న్యాయమేనా?”

అని దేవత పాదపద్మాలపై నిశ్చలంగా దృష్టి నిలుపుకొన్నాడు. తుణకాలం పాట తని మనస్సాణ్ణి పాదపద్మాలలో లీనమై పోయింది.

ఆతని కడుగుగా కొంతదూరంలో
రాగమంజరి పూలమొక్కలకు
సీట్లు పోస్తూ నిలబడింది.

ఆతని కాపాడలేనో దివ్య తేజస్సుతో
తక్కువగా మెరిసిపోతున్నట్లు స్ఫురించాయి.
అవి శిలామూర్తిపాదాలలా కనిపించి
లేదు. ఎవరో జీవతామూర్తి పాదపద్మాలలా
మెరుస్తూ అతనికళ్ళలో వెలుగులు విరజిమ్మాయి.

ఆతడు చందీదేవి స్వయంగా సాక్షాత్క
రించిందని అనుకున్నాడు. కళ్ళెత్తి సఖి
పర్యంతము ఆ దేవీమూర్తి తిలకించాడు.
కాని అవి చందీదేవి స్వరూపం కానేకాదు.
అది చిరునవ్వుల పువ్వులు చిలకరించే రాగ
మంజరి మనోజ్వలమూర్తి!

దేవి స్వరూపం ఆ విధంగా తన కళ్ళ కెదు
రుగా స్ఫురించగానే అతని హృదయం
పక్కాత్తాపాగ్నిలో పడి దగ్గమై పోయింది!
దేవిపాదాలపై చాలిన త్షణంలో కూడా
అతని హృదయంలో రాగమంజరి సౌంద
ర్యమే సాక్షాత్కరించింది! 'నా హృదయం
ఎంతగా పాడుపంకలమై పోయింది!' అని ఒక
క్షణంకాలం అతడలాగే నిర్ఘాతపోయాడు.

ఉత్తర త్షణంలో వాలుగైదు మారులా
దేవిశిలాపాదాలపై తలబద్లు కొట్టుకున్నాడు.
ఆ తీవ్రవానూతలతో అతని నుదురు బాగా
బొప్పికట్టింది. త్షణంకాలంపాటతనికి ఒంటి
మీద స్పృహతప్పి పోయింది.

స్పృహరాగానే ఆరుణిమవస్సు బాగా
కుదురిపోయింది. అతడిక గడియవరకు చేసి

పాద ధ్యానంలో నేనునిగిపోయాడు.

ఆధ్యానంలో అతనికేవిగమైన మనశ్శాంత
తలము కలగలేదు. అతడలాగే మరొక అర
గడియవరకు నిశ్చలంగా ధ్యానించాడు.
అయినా అతని మనస్సులాగే నిశ్చల దీపకలి
కలానిలబడింది.

ఆ సాధనతో అతనికంతో ధైర్యం కలి
గింది. అదేక్షణంలో అతనికొక నిశ్చలసం
కల్పం కలిగింది. ఆ సంకల్పం తనకు దేవి
అవార కరుణవల్లనే కలిగినదని అతడనుకు
న్నాడు. దేవి తన్ను విడనాడ లేదని తన
మనోదౌర్బల్యం పూర్తిగా నిర్మూలించి

ప తి త జ నొ ద్ధ రణం

వెయ్యడానికి విధమైన అగ్నిపరీక్ష చేసిన ప్రపంచ రసలో అణువంశేనా లోపం కనిపించదనీ అనుకొన్నాడు.

తరువాత ప్రశాంత హృదయంతో చిరునవ్వులు చిలకరిస్తూ నెమ్మది నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ తన కుటిరంలోనికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆనాటి రాత్రి అతనికి గాఢంగా నిద్రపట్టింది. మరునాడు నిద్ర లేవగానే తన దృఢ సంకల్పం ప్రకారమే సడుచుకోవాలని నిశ్చయించుకొన్నాడు.

దేవాలయంలోనికి వెళ్ళక పూర్వం ఆరుణి కొక సంకల్పం కలిగింది. ఆరుణి మొట్టమొదటి ఆ వేళి లో గంగలో పడి ప్రాణత్యాగం చెయ్యవలెననే అనుకొన్నాడు. చిండి దేవాలయం శిఖరం చూడగానే ఆత్మహత్య మహాపాతక హేతువనీ అంతకన్న రాగమంజరినే ఏదో మిడపెట్టి ఆశ్రమం నించి పంపించివెయ్యడమే మంచిదనీ అనిపించింది. కాని దేవాలయంలో ఒక గడియనేపు ధ్యానంచేసిపిమ్మట ఆసంకల్పం కూడా అతనికింతగా సముచితంగా కనిపించలేదు.

కామినీ కొంచవాలకు దూరదూరంగా పోరిపోయి అరణ్యంలో ముక్కు మూసుకుని కూర్చున్నారందరూ తాము జితేంద్రియులమైనామని మురిసిపోతారు. కాని కించిత్తు కామినీకొంచన సంపర్కం కలిగే సరికి వారి హృదయాలన్నీ తామరాకుమీది నీటిబిందువుల వతుగా చలించిపోవచ్చును. అందుచేతి కామినీ కొంచన వాలకు దూరదూరంగా పోరిపోకుండా వాటిసన్నిధిని నిగ్రహం ఆవలంబించినప్పుడే అది నిజమైన మనోనిగ్రహం అనిపించుకుంటుంది. కనకనే రాగమంజరివంటి దిక్కులేని పతివనలీను తిరిగి చంపానగరానికి పంపించి వేస్తే మాత్రం ప్రయోజనమేమిటి? ఆమె సన్నిధిలోనే దృఢమైన ఆత్మనిగ్రహం అవలంబించి ఉరకలువేసుకుంటూ మున్ముగుసుకురికే ఇంద్రియాశ్వాసలు నిగ్రహించాలి. అప్పుడే సముచితమైన ఇంద్రియనిగ్రహం అలవడగలను. ఆత్మనిగ్రహంలేనినాడు రాగమంజరిని పంపించి వేస్తే మాత్రం ప్రయోజనమేమిటి?

ఆరుణి సంకల్పం క్రమక్రమంగా ఆ విధంగా రూపుదాల్చింది.

ఆనాటి సాయంకాలం రాగమంజరి అతని సన్నిధికివచ్చి కూర్చుంది. ఆరుణి చూచి చూడనట్లుగా ఆమెవైపు చూచాడు. అతనిలో పశ్చాత్తాపాగ్ని మల్లీ ప్రజ్వలించింది.

‘వలమాలిన సంసారవిరక్తితో ఒక పతివని తేమరి వేళే కుక్కలేదని నాపాదాలాశ్రయించింది. కాయశక్తుల నియమాలు, నిష్ఠలు అవలంబించింది. ఆమె

లేదు. అయినా నేను ఆమె నాశ్రమం నించి పంపించి వెయ్యవలెనని సంకల్పించాను. కేవలం అది నామనస్సులో ఉదయించిన మనో దౌర్బల్యం కాకమరేమిటి? అని కొంచెం పరిశీలనగా ఆమె వైపు చూచాడు. రాగమంజరి కొంతసేపాదుణి వైపు చూచి వెంటనే తలవంచుకొని ఒక్క నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టింది. ఆరుణికామెమనో వైకల్యానికి కారణం తెలియలేదు. “ఏమమ్మా ఏదో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నట్లున్నావే!”

“ఏమీ లేదు. నాకేవేళే ఉదయమే ఒక పిడకల వచ్చింది. అది తలవంచుకుంటే నాకిప్పటికీ భయంగానే ఉంది.”

“అమ్మ వారిని తలవంచుకుంటే అన్ని పిడకలూ వారిని చిహితాయి! అయినా ఏమా పిడకల?”

“నావంటి పతితలాశ్రమంలో ఉండడం సముచితంకొదని తాము నన్నీ ఆశ్రమాన్నించి తిరిగి చంపానగరానికి పంపించి వేశారట! నిరాక్షిణ్యంగా తిరిగి ఆ నరకభూషంలో వేశారట! అది నాకువచ్చిన కల. అది తలవంచుకున్న కొద్దీ నాకేమో భయంగా ఉంది!”

“నీకలాంటి కల ఎందుకు వచ్చింది? శిష్యులేమైనా అలాంటి మాట లనుకొన్నారా?”

“అవును! వారిద్దరి ప్రసంగంనాకుకొంచెం చూచాయగా వినిపించింది. నాలాంటి వారికి ధర్మదీక్ష ఇవ్వడం సముచితం కొదని వాగొక నాడు ప్రసంగించుకుంటూంటే నా చెవిని పడింది!”

“ఎన్నాళ్ళ క్రితం?”

“నే నీ ఆశ్రమానికి వచ్చిన కొత్తలో!”

ఆరుణి కలకల నవ్వాడు.

“దానికా నీవీంతగా భయపడుతున్నది.

ఇప్పుడు నీకలాంటి భయమేమీ లేదులే.” అని ఆరుణి నామనెంతో ఆప్యాయంగా ఓదార్చాడు.

ఆ ఓదార్పు మాటలు వినగానే రాగమంజరి కనుగొలుకులలో రెండు చిన్న చిన్న కన్నీటిబిందువులు నిలిచాయి. ఆమె కొంచెం గొంతుక సవరించుకుంది:

“స్వామీ! ప్రపంచంలో సమస్తము తుణ భంగంమేకదా! యావనము, భౌగ్య భోగాలు, సౌందర్యము, అన్నీ మరుమరిచికలలాగే తుణ లో నశించిపోతున్నాయే! అయినా ఈ జీవుల సంసార వ్యాపార హంలాపడి తలమనకలై పోవడానికి కారణమేమిటి?”

ఆమె వైరాగ్య ప్రసంగం ఆలకించగానే ఆరుణి కెవరో మారాత్తుగా విప్రులై చరిచి నట్లయింది.

తన హృదయంలో ఇన్నాళ్ళనించి రేగిన ఆందోళన ఆమె పసిగట్టి వేసిందేమోనని మొట్టమొదటగా అతనికి కొంచెం అనుమానం వేసింది. ఆరుణి అలాగే నిశ్చలంగా ఆమె ముఖవైఖరి పరిశీలించాడు. ఆ వైఖరి కొంచెం గమనించగానే అతని అనుమానం క్రమక్రమంగా పటాపంచలై పోయింది.

‘కేవలం నా నీడచూచే నేనీవిధంగా భయపడుతున్నాను.’

అని ఆరుణి తనలో తానే నవ్వుకొన్నాడు:

“రాగమంజరి! దీనిలో ఇంతగా ఆలోచించవలసిందేమింది? అంతా ఆ జగజ్జనని మాయ! హరిహర బ్రహ్మములుకూడా ఆ మాయావాగురలోనించి తప్పించుకొని బయటపడలేరు!”

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదన్నీ, నీ సరియైన చర్యను సరించిన్నీ నీవు తెలుసుకొన గోరినట్లయితే ఒక పోస్టుకార్డు పెన నీకు యిష్టమగు ఒక పుష్పము పెరున్నూ, నీవు వ్రాయు లేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

జ్యోతిష శాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డు వ్రాసిన లేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభ నష్టములు, జీవిత మార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగును. నీ ఉద్యోగం విషయంలో మంచి చెడ్డలు, మార్పులు, ఆరోగ్య విషయము, పరదేశ గమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీసుఖము, సంతానము నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగువానిని సరించి స్పష్టముగా మాసవారీగా వ్రాసిరు. 1-4-0 లకు మాత్రము వి. పి. గా పంపగలము. (వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) రుద్ధగ్రహము లేవయినా వున్నయెడల శాంతిచేయు విధానం కూడా తెలుపుకు చేయవచ్చును. వివరములు మా పూచీపైని పంపబడును. మేము పంపిన భోగట్టా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల పెకము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మీ అడ్రసు ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Shree Swamy Satyanarain, Raj Jyotishi., (WPA) Phagwara. (Pb)

★ ప తి త్త జ నో ద్ధ రణం ★

అని ఒక్క చిన్ననవ్వు నవ్వాడు. రాగ మంజరి ఆ మాటవిని బాగా తలవంచివేసింది. అయినా ఆమె చెక్కి శృంగారబడిన విషయం ఆరుణి గ్రహించాడు. రాగమంజరి అలాగే తలవంచుకుని మళ్ళీ అడిగింది :

“స్వామీ! స్త్రీలకు మరే మోక్షాధికారం లేదా?”

“లేకేమి?”

“అయితే ధర్మశాస్త్రజ్ఞులు వారికి సన్యాసాధికారం ఎందుకు కలిగించలేదు?”

“సామాన్యంగా స్త్రీలకు సన్యాసాధికారం లేనిమాట నిజమే! అయితే అర్హతా నర్హతాలనుబట్టి వారికి సన్యాసదీక్ష ఇవ్వవచ్చునని ఆచార్యులూజేసినారు.”

తరవాత రాగమంజరి తలఎత్తి ఆరుణివైపు చూచింది: “స్వామీ! నేను సమస్తము

పరిత్యజించి మీ పాదాలాశ్రయించాను. నన్ను తిరిగి ఆ నరకకూపంలో పడదోయి కండి!”

అని అతని రోజు పాదాలు గట్టిగా పట్టుకుంది. ఆరుణి తన పాదాలు దూరంగా తొలగించివెయ్యాలని అనుకున్నాడుగాని ఆమె గట్టిగా పట్టుకోవడంవల్ల అది సాధ్య పడలేదు:

“అమ్మా! నీ తనవసరం గా భయపడుతున్నావు. నేను తిరిగి నిన్నానరకకూపంలో తోసివెయ్యదలుచుకోలేదు. నామాట నమ్ము.”

అని అశేషవిధాలుగా ఆమెనోదార్చాడు. తరవాత రాగమంజరి నెమ్మది నెమ్మదిగా అతని పాదాలాశ్రయం మొదలుపెట్టింది:

“స్వామీ! నావంటి దీసురాలిని మీరు

కొక ఇంకెవరుదరించగలరు?”

అని ఎంతో జాలిగా కేవలం పసిపాపలూ అతనివైపు చూచి ప్రార్థిస్తున్నది.

ఆరుణి మళ్ళీ అలాటి భయమేమీ లేదని ఆమెకు గట్టిగా ధైర్యం చెప్పాడు.

మృదువైన ఆమె హస్తం పాదాలమీద పడగానే అతని హృదయం కొంచెం జలదరించింది. అతడు కణ్ణిమూసుకొని చండీజీవతా ధ్యానంలో పడ్డాడు. అలాంటి ఘట్టంలో నిశ్చలధ్యానం సాధించినప్పుడే సరియైన ఇంద్రియ నిగ్రహం అలవడగలదని ఆరుణికా తుణులు మళ్ళీ జ్ఞాపకంవచ్చింది.

అలాగే కాళ్ళు పట్టి నా అతని ధ్యానం ఎక్కడా చెక్క చెదరలేదు. క్రమంగా ఇంద్రియాశ్శాంతిని బాగా లొంగి పోయాయని ఆరుణి తుణులు తన ఘన విజయాని కెంతైనా సంతోషించాడు.

—సశేషం.

మెరయుచు పొంగే ఈనో కడుపులోని అస్వస్థతలను ఎనిమిది సెకెండ్లలో పోగొట్టును!

అజెర్లము, గుండెమంట లేక కడుపు ఉబ్బరం, ఏదయినా దీనితో ఉపశమనము కలుగును! ఈ గ్లాసెడు మెరయుచు పొంగే ఈనో ట్రాట్ పార్ట్ మీద వున్న కుంఠి ఎనిమిది సెకెండ్లలో మీ కడుపులోని అస్వస్థత వయమగును. మీరు వరకడుపున కొంచెము ఎక్కువ మోతాదు త్రాగుకే. ఈనో బొమ్మముగ, విశ్రుయమైన గుణము కలిగించే విశేషమూల మందుగా వనిచేయుచు ఎల్లప్పుడూ ఈనో ఏసా మీ యింట్లో ఉంచుకోండి.

ఈనో 'ట్రాట్ సాల్ట్'

ఆమె నిరోధకమైన మెరయుచు పొంగే పానీయము 'ఈనో' మరియు 'ట్రాట్ పార్ట్' అను మాటలు రిజిస్టర్ చేయబడిన ప్రేతు మార్కులు

మోసగించుటకు

వీలులేకుండా

వీలుచేయబడిన

క్రాత్త సీసాలలో

యిప్పుడు

అమ్మకమునకున్నది

(2 సెకెండ్లలో వారకుండా)

ఇల్లు లేని ఇల్లాలు

విరిగిపోతూ ఉండే మేమూ వృత్తమే పోయింది. ఉరుములు మెరుపులతో పరం కుండపోతగా కురుస్తూవుంది. చండ ప్రచండంగా వీస్తున్న గాలికి పెరువపులెలు ఢిక్క ఢిక్కమని విరిగి నేలరూలుతున్నాయి.

బనా యివేమీ పట్టించుకోకుండా, చీమ కుట్టినట్లుగా చిరిచిపోతూ పరమశివుడు, ఒక కృత్యచూపును యోగనిష్ఠలో ధ్యాన నిమగ్నుడై వున్నాడు.....

పాపం! పార్వతి దేవి సంగతి వర్తనాతీతం! ఆంతరము శివుని సాన్నిధ్యంలో అతనిసేవ చేస్తున్నదాని టీటీపాతంగా వర్ణం ప్రారంభమయ్యేదికి, క్షణము ఒకమూల నక్కి పోయింది... ఆనాటికి - లోకేశ్వరికా! అన్నభయం, జాలిలేకుండా, మరుగుచేతుడు, దేవిని పూరిగా తడిసి ముద్దచేశాడు... దేవి చిలికి గజగజలాడుతూ యింకొక, వృక్ష సగిపానికి పరుగెత్తింది!... అక్కడ నీతి అలాగేవుంది. వర్షం తిగుముఖం పట్టి, పరమ శివుని ధ్యాననిష్ఠ పరిపూరి అయ్యే సరికల్లా, దేవికి చలిజ్వరం వచ్చినంత పడేంది!... ఆదికెక్కి, ఆది నెవునిమీద, ఆపలేని ఆగ్రహ మొచ్చింది! - అలాగే చకచకా నడుచుకుంటూ శింకరని వర్ష కొచ్చింది!

అప్పుడే కళ్ళు తెరిచి పరిస్థితుల్ని అర్థం చేసుకుంటూ, దేవి ఉగ్రరూపం మాసి అగ్నిపర్యంతం బ్రహ్మపుత్రుండని, లోన భయ పడుతూ, పైకి చిరుహాసం చేస్తూ "ఎం దేవీ! అలా వణుకుతున్నావ్! వాతావరణం యింత చల్లగా వుంటే, స్నానం ఎలా చేశావ్! అన్నాడు భలోక్తిగా పరమశివుడు.

"మీ పరిహాసం చాలించింది!... ఇంత వరకు ఎన్ని బాసలు పడానో మీ కేం తెలుసుంది! ఎలకాలం మనోబ్రతుకు యింతేనా చెప్పండి!... ఆదిదేవులు మీరు? మీకే తల దాచుకోడానికి ఒకొంపంటూ లేదు!... అవ సరం వస్తే... మీరు అంతవారు... ఇంత వారు... మీరుతప్ప అన్యులు ఉద్ధరించలేరు" అంటూ దేవేంద్రునిలాంటి పెద్దమునుషులు మిమ్మల్ని పొగిడి, తమ పనులు నెరవేర్చు కుంటూరే!... చూడండి. వాళ్ళెంతో రమణీయ భవనాల్లో వుంటున్నారో. కనీసం వారి సేవకులకున్న పాటి భవనమైనా మనకు లేదాయే... ఇటుచూడండి. ఎలా తడిసి ముద్దయ్యానో!... మనకూ ఒకొంపంటూ వుంటే

యిలా వుండునా? అన్నది శ్రీసహజ కోపంతో.

పరమశివుడు అంతా విన్నతర్యాత, వుండ లేక చకచకా నవ్వేశాడు. దానితోడు పుల్లవిగుపుగా దేవివైపు క్రిగంట చూశాడు. ముఖం చిట్టించి పక్కకు తిప్పుకొంది.

"చూశునేవీ! ఎందు కంత ఆగ్రహం? కొండపహల్లోనూ, కెల్ల నీడల్లోనూ, వుంటే కాలం గడిచిపోదా? మనకు భవనాలు, భోగభాగాలు దేనికి చెప్ప, ముక్కు మూసు కొని తపస్సు చేసుకొనేవారికి కావలసింది ముక్కిగాని... రక్తితో కూడుకున్న ఈ ఆడంబరాల సంబరాలు దేనికి చెప్ప!" అంటూ నదృశిస్తున్నాడు.

సనేమిగా, విననంటే విననంది. "మీరు ఎన్నయినా చెప్పండి. మనకు భవనంవుండా

*****

శింగంపల్లి అప్పారావు

*****
ల్పంజే, వానకు తడిసి, ఎండకు ఎండకర్మ మనకేం పట్టించండి?" అన్నది పార్వతి.

అంతటి దేవాదిదేవుడు కి మృత లేక పోయాడు... ఆడవాళ్ళ మాట కొదనడం గానీ, వారయిపోనికి వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించడంగాని ఈనాడే కాదు... ఆనాడూ లేదునీ... అంతే దేవిమాట త్రోసిరాజన లేక "సరే... నీయిష్టం. అనుజ్ఞయిచ్చాను ఎలాగైనా చేసుకో," అన్నాడు పరమ శివుడు.

ఇక నేం, పార్వతికి పర్యవసంత భవన ములో, తూగుటయ్యాలి మీద కూర్చుని, కులతూగుతున్నట్లునిపించింది.

కంటున్న కలల్ని పక్కకు నెట్టి విశ్వకర్మ కు కబురు పంపించింది. అతగాడు రాగానే "ఇదిగో! కైలాసంలో నుండర రమణీయ భవనం, అన్ని హంసులతో త్రిభువన భవనాలను తలదన్నేట్టుగా నిర్మించాలి" అంటూ ఆజ్ఞాపించింది.

ఆదికెక్కి ఆజ్ఞాపించడంతో, విశ్వకర్మ ఇనముడై, తలవంచి నమస్కరించి "అలాగే తలీ" అని శిలపుతీసుకొని, పనివాళ్ళను రప్పించి, కైలాసంలో భవనవిరూపానికి పూనుకున్నాడు.

కొన్నాళ్ళకు విశ్వకర్మ భవనవిరూపం పూరిచేశాడు -

"ఎన్నడు మార్చునా" అని త హ త హ లాడుతున్న త్రినేత్రుని అర్ధాంగి వచ్చి, తన భవనాన్ని చూసి, సంతోషంపట్టలేక తిన్నగా పరమశివుని పజ్జకు చేరుకుంది.

"కోరిక తీరిందికదా!... ఎలాగైనా, ఆది కెక్కివి!" అన్నాడు ముక్కుంటి నవ్వుతూ!

"భవనం తయారవగానే, కోరిక తీరి నట్టేనా?... మనం, అందులో గృహ ప్రవేశం చేయాలి... రకరకాల వస్తు సముదాయాన్ని సేకరించుకోవాలి... యింకా... యింకా"

పరమశివుడు మధ్యలోనే పార్వతిమాటను త్రుంచేసి "ఎదే దేవీ నాకు తెలియకదుగు తాను... నీతోందర నీ కే కాని, వెనకా ముందూ ఆలోచించడం లేదా - లేక లేక గృహ ప్రవేశం చేస్తున్నామాయే. నలుగురు పెద్దల్ని ఆహ్వానించాలా... అఖిలైదా? - వే దోక్త ప్రకారం, ముహూర్తం పెట్టించి, పూజా అడి... వేదాచార్యుడు, అన్నీ తెలిసినవాడి చేత చేయించాలిదా!" అన్నాడు.

"దానికేమంది! సమస్త దేవతలకు ఆహ్వానాలు నేను పంపించే ఏర్పాటు చేస్తాను... నాకు తోడుగా లక్ష్మీ, సరస్వతులు రానే వస్తారు. ఇక వేదాచార్యుడి విషయమంటూ రా... అదంతా మీరే చూసుకోండి!" అన్నది భోలానాథుని భార్యమణి.

పరమేశ్వరుడు అరనిముషం ఆలోచించి చూడగాని కే ముంది. నాకు పరమభక్తుడు, సకలశాస్త్ర పారంగతుడు అయిన రావణాసురుడు ఉండిన వున్నాడు. అతనికొకడే దీనికి సమర్థుడు!" అని చెప్పాడు.

రావణాసురుడు దేవతల్ని గజగజలాడించే రాక్షసుడు... పరమనీచుడు... గుర్తార్తుడు... అని పార్వతికి తెలుసు! కాని శింకరుడు వీరికోరి వాళ్ళే పిలిపిస్తానంటే ఎలా కాదంటుంది. ఇష్టం లేకపోయినా అంగీకరించింది.

"సరే రోహి నేను లంకకు వెళ్తానే వున్నాను. రేపు వెళ్ళినపుడు ఆతనిచేత ముహూర్తం పెట్టించుకొని, పూజచేయడానికి అతన్నే ఆహ్వానించి వస్తాను," అన్నాడు శింకరుడు.

★ ఇల్లు లేని ఇల్లాలు ★

2

దకల మునిగణం, బ్రహ్మాదిదేవతలు పార్వతిపంపిన ఆహ్వానాలు అందుకున్నారు. చెప్పాల్సిన అందులో కొందరికి, పార్వతి భవనంలో వుండడమేమిటి... అన్న అనూయ పుట్టుకొచ్చింది... కొండల్లో తిరిగే వాళ్ళు, ఆకు అలము తిని అడుక్కుంటూ వుండేవారికి భవనమేమిటి... విద్వారం గాక పోలేన అని మరికొందరు ముక్కులమీద వేలేసుకున్నారు... ఎలాగైతే సేం పీరి ఆతిథ్యం రుచిదూడమనే పార్వతి కట్టించిన భవనం చూడమనే ఆహ్వానాలు అందుకున్న తక్షణం. బయలుదేరి చక్క వచ్చారు.

కైలాసమంతా కన్నులపండువుగావుంది. అతిథులకు స్వాగతం చెప్పడంలో పార్వతికి తీరికలేకుండావుంది!

“చక్కటిభవనం కట్టించావక్కా! చూడ మచ్చటగావుంది... మా భవనాలు వున్నాయ... వెలవెలవోతూ,” అన్నది సరస్వతి.

పార్వతి లోలోన, పుబ్బితెబ్బిబ్బయింది. కానిపైకి చప్పగా “ఏవోలేవమ్మా.. మాకు యిల్లంటూ ఏర్పడింది యీనాటికి: మీ సుందరమందిరాలంత, ధాటిగాలేకపోయినా, ఏవో తల దాచుకోడాని కోకొంప,” అంది.

లక్ష్మీసరస్వతులు మాతులు ముడుచుకున్నారు.

పూజ ప్రారంభమైంది. ఆదిదంపతు లిద్దరూ పీటలమీద కూర్చున్నారు. రావణుడు

మంత్రాలు చదువుతూ, వేదోక్తప్రకారం పూజ అయిందనిపించాడు. పార్వతి, పీటల మీదనుంచి లేచినెళ్ళి అతిథులకు ఫలహారాలు పంచిపెట్టడంలో నిమగ్నురాలైంది. శంకరుడులేచి యింట్లో కాయపెట్టబోయాడు.

వెంటనే రావణాసురుడు అడుతగిలాడు.

“దేవా! మీకిది ఉచితమేనా? పూజ చేయించిన ఆచార్యుడికి, దక్షిణ యివ్వకుండా, గృహప్రవేశం చేయమని విశాస్త్రంలో వుంది. అన్నీ తెలిసిన మీరే ధర్మం తప్పతారా?” అంటూ నిగ్గడికాడు.

భోలానాగుడు ఒక్కక్షణం నివ్వెర పోయాడు. రావణుడు తనభక్తులొక్కా అగ్ర గణ్యుడు! అలాంటివాడే దక్షిణ అడుగు తున్నాడే!

“రావణా! నీకు తెలియనిదేమింది. నాలాంటి నిరుపేద యీ ములోకాల్లోనే లేడు. చిల్లగవ్వలేనిదికాని. అంతగా దక్షిణ అడుగు తున్నావు కాబట్టి... వెనకా - ముందూ అన్నారు. “రెండు మూడు రోజులో నీ దక్షిణ నీకు అండేలా చూస్తాను,” అంటూ పరమశివుడు ప్రాధేయ పడ్డాడు.

“అదేం పీటపడదు స్వామీ! దక్షిణ యివ్వకుండా గృహప్రవేశం చేశారంటే, పూజాఫలం మీకు దక్కదు. సర్వావస్థలు సమకూరుతాయి. ఆ తర్వాతి మీ యిష్టం.” అని, నిక్కచ్చిగాకుండ బద్దలుకొట్టినట్లు చెప్పేశాడు.

దాంతో మహేశ్వరుడికి మతి పోయింది. ‘ఏమిటీ రావణుడు! దక్షిణ యివ్వకపోతే

ఫలమే దక్కదంటున్నాడు.’ అనుకుంటూ, గబగబా దేవి వద్దకు పరుగుత్తుకుంటూ వెళ్ళాడు.

అతిథులతో యిష్టగోష్ఠి నెరపుతూ, సంతోషసాగరంలో యీదులాడుతున్న పార్వతి, “అదేమిండి. అంత ఆదుర్దాగా వచ్చారు,” అన్నది భర్తను మాని.

“ఇంకా ఆదుర్దా అని అనుకుతున్నావా? కొంప మునిగింది. తెలిసిన భక్తుడుకదా ఆ మాత్రం పూజ చేయించకపోతాడా అనుకుంటే దక్షిణ యివ్వరిదే గృహప్రవేశం చేయడానికీ విల్లేదంటున్నాడు” అని చెప్పాడు శంకరుడు.

పార్వతి దేవి పకపకానవ్వి “భలేవారండి! దానికి యితే కంగారు చేరికి? శుభిన్నా అని గృహప్రవేశం చేస్తున్నాను. పాపం అతిన్ని గూడమనం సంతోష పెట్టాలి. ఎంకోరుకుంటే అది నెరవేర్చండి.” అని సలహా యిచ్చింది. అది శంకరుడికి నచ్చింది. తిన్నగా రావణుడివద్ద కొచ్చి “రావణా! నివు కోరుకున్న వరం యివ్వమని దేవి చెప్పింది. కాబట్టి ఏం కావాలో కోరుకో,” అన్నాడు.

రావణాసురుడు వినయంగా చేతులు జోడించి “దేవా! నా రాజ్యంలో బ్రహ్మాండమైన భవనాలున్నాయి... మాకు లోకాల్లోనూ, నా భవనాల్ని తలచిన్నే భవనం యింకొకటి లేదు. కాలి, మీరు కట్టించిర యీ భవనంమందు, నా భవనాలు, ఎంకుకూ కొరగావు. కాబట్టి నామం దను గ్రహించి యీ భవనం నాకు దక్షిణగా యివ్వండి. చాలు!” అన్నాడు.

రావణాసురుడి కోరిక వినగానే మహేశ్వరుడికి మతి పోయింది... ఇవ్వనంటాడా!

సంక్రాంతి అభినందనలు

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి “మేల్మాయిల్ మందు”

[వసంపములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మేహ, కుమ్మరొగ నివారణి. భయంకరమైన మేహవ్యాధివల్ల కష్టపడు వారలకు పునర్జన్మమిప్పు అద్భుతం వండివి—“మేహరోగ నివారణ మూనె, లేహ్యము”

నల్లమేహ, ఎఱ్ఱమేహ, పొడలు, మేహరణములు, తిమ్మడు, మతిహంద్యము, కుష్మములు, పిత్తకారికము, సూతక వ్యాధులు, వాతము, గుల్మము, తెలుపు, ఉష్ణం, గ్రంథి, కాల్షదేహులు మంటలు, రక్తజలహీనం, గడ్డి, దురద, వీర్యనష్టం, మూలవ్యాధి, మలబద్ధకము మొదలైన అన్ని విధముల దుర్బిణి వ్యాధులను అతి మలభముగా పోగొట్టును.

40 రోజులు (1 మండలము) మానె. లేహ్యము 6-0-0 రహిత బిచ్చి వేణు. వివరములకు కేల్లాగులో చూడవచ్చును.

K. T. కృష్ణమూర్తి ఆచార్యగారి సన్మ, 5/22. మేల్మాయిల్ పోస్టు (N. A. Dt.)

అడితప్పడం ఆదిదేవుని తరమా!...భక్తుల కోర్కెలు తీర్చడమేకదా ఆయన పని.

“రావణా! అనుగ్రహించాను. అలాగే తీసుకునెళ్ళు,” అన్నాడు.

దేవతలంతా “అయ్యో, పాపం!” అన్నారు. ఈ దుర్మార్గు ఆనోటా ఆనోటా పార్వతికి తెలిసింది...ఇంకే ముంది! రంయ మంటూ గాలిలా వచ్చింది.

“ఏమయ్యా రావణా! యిదేనా నీ నిర్వాకం? తెలిసినవాడివని పిలిస్తే మా కొంపకే ఎనరు పెట్టావు. ఐనా మీ రాక్షస జాతిని నమ్మడం మాది బుద్ధి తక్కువ,” అన్నది.

అదిశిక్షికి అగ్రహం వచ్చిందిని ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేక ఊయారు. పాపం శింకరుడు కావడం తన్ను మానవుడిలా అయి పోయాడు.

“ఏమండీ! ఏమిటిదంతా,” అంటూ కళ్ళు రివి చూసింది.

“నన్నెం చేయమంటావ్? వాడేదికోరితే అది యివ్వమని నీవే చెప్పావు—ఇందులో నా ప్రమేయ మేముంది? ఆడితప్పకూడదు. తీసుకుపోనీయ్. ఇంటికి గొడవలు వుంటు వనే అసలు మనకు యిల్లు వద్దని ముందే చెప్పాను. వింటేకదా!” అన్నాడు విశ్వేశ్వరుడు.

అడ్డేవారెవరు? ఆదిశేవుడు అనుజ్ఞ యివ్వ నేయిచ్చాడాయ్. పు నా గుల తో సహా వెళ్ళిందిచుకోని, రావణుడు, భవనాన్ని లంకాపురానికి తీసుకుపోయాడు.

ఈనగాని నక్కలపాలు చేసినట్టయింది పార్వతికి.

3

యథాప్రకారం పార్వతీ పరమేశ్వరులకు, కొంపకుహలు, చెల్లు వాసస్థాన మయ్యాయి.

పాపం పార్వతికి సాటివారిలో తలవంపు లయింది...ఆమె మనసు, పదేపదే తాతి భవ సంవిదకు పోగోంది...అదిగాక తల దాచు కోడానికి, ఓ కొంపంటూ లేని సంసారం ఏం సంసారం? అయింది. మెల్లగా పరమ శివుని పజ్జకు చేరుకుంది.

“ఏం దేవీ! అలా వున్నావు?” అ నడి గాగు పరమశివుడు.

ఏం లేదండీ! ఇల్లు లేకుండా ఎన్నాళ్ళీ అరణ్యవాసం. ఎలాగైనా ఒక యిల్లు అమరేలా చూడండి. అన్నది.

ఎందుకో మరి పరమశివునికి కూడ యిల్లం టావుండేమే ‘హాయి!’ అనిపించింది. అయినా పార్వతి కోర్కె తీర్చకుండా వుండలేకుండా.

సరే, మళ్ళా విశ్వకర్మకు కబురు నెళ్ళింది. భవనిర్మాణానికి మళ్ళీ పని ప్రారంభించ బడింది. మురుపటికం లై సర్వాంగ సుంద రంగా భవనిర్మాణం ప్రారంభమైంది.

భవనాన్ని చూసి దేవి పార్వతి ఎంతో ముచ్చటపడింది. పరమశివుడు పరమసంతోష పడ్డాడు.

“ఇదిగో చూడండి. పూజలువదు...పున స్కారాలూ వదు. ఎవరికీ ఆహ్వానాలు పంపించకుండా గృహప్రవేశం చేసేద్దాం. ముఖ్యులు కాదుగదా, అతిముఖ్యుల్ని గూడ పిలవకూడదు. ... ఆనాడు వేదాచార్యు డన్నాడు...వేడుక గా కట్టించుకున్న, భవ నంకొస్తా అప్పగించి పూరుకున్నాడు... గుట్టుచప్పుడుగా గృహప్రవేశం చేసేద్దాం.” అంటూ దేవి పార్వతి నవ్వుతెప్పింది!

సరి, ముఖ్యులకు తెలియకుండా గృహ ప్రవేశం జరిగిపోయింది. కాని ఎలాగో నారదుడు యావిషయం పసికట్టేసి, ఓనాడు పసికట్టుకొని, మరి, చూడబడిగా పార్వతి వద్ద కొచ్చాడు.

“ఏంతటి! మాబోటి సన్యాసిరాయుళ్ళకు భోజనాలు పెట్టించకుండా, పూజా పున స్కారాలు లేకుండా గృహప్రవేశం చేశే కారు! ఇప్పుడు దానివల్ల ఎంత అనర్థం వాటిల్లిందో గ్రహించారో అమ్మా. నాలుగు లోకాలు తిరుగుతుంటాను కొబ్బటి సంగతి సందర్భం తెలుసుకొని ఆదరా బాదరా పరు గెత్తుకుంటూ వచ్చాను.” అన్నాడు రోహిణి.

అతడలా అనగానే మళ్ళా కొంపకేం తిప్పులువచ్చి నయ్యానని పార్వతి భయపడి పోయింది. “ఏమిటి నారదా! వింతగా మాట్లాడుతున్నావు,” అన్నది.

నారదుడు కొంత సేపు మానముద్ర వహించి, ఆ తరువాత విచారంగా నిట్టూర్చి “అమ్మా మీ మనసుకు బాధకలిగించాల్సి వచ్చిందేనని విచారపడుతున్నాను. అయినా

పుష్టికరమైన మంచి ఆహారం

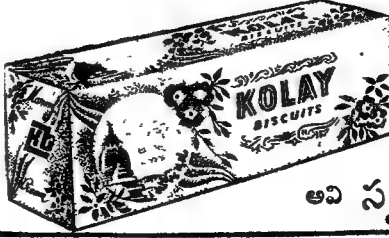
కోలె బిస్కట్లు

ఓన్ అరోహట్, మేరి, పెటిట్ బ్యూరో, వైన్, స్పోర్స్, పేపటా, జింజర్ సత్, కారేజి, క్రీమ్ క్రేకర్, సార్ క్రేకర్, సాల్టీ, డెలా హాన్ హార్, చాలాజికర్, కాయన్, మార్వెల్ క్రీమ్, బేబీక్రిమ్, కెఫినాయర్, ట్, బేబీక్రిమ్, కెఫినాయర్, చంపా, ఇంకా మెన్నో రకాలు

నాణ్యతను కోరువారు

ఎల్లప్పుడూ కోరుదురు

కోలె బిస్కెట్లను

కోలె బిస్కెట్ కం.,
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్,
కలకత్తా-1.

అవి స్వదేశపు శక్తిదాయకం

★ ఇల్లు లేని ఇల్లాలు ★

చెప్పక తప్పదుకదా. ఈ భవనం, నిర్మాణ దశలో వున్నప్పుడు దీనిపై శనికన్ను పడింది. మీరది తెలుసుకోకుండా ముహూర్తం పెట్టించకుండా శాంతి చేయించకుండా, గృహప్రవేశం చేశారు. శని దృష్టి పడింది కొబ్బటి భవనం భస్మమైపోతుంది." అంటూ చావుకబురు చలగా చెప్పాడు.

దాంతో పార్వతికి హృదయం ఆగినంత పడేంది. మేనంతా చల్లబడిపోయింది. "అయ్యో నారదా! ఇప్పుడేం చేయను? ఆ భవనం అలా... ఇది యిలా కాలిపోతే, దేవతల్లో తలెత్తుకు తిరగలనా. ఎంత అమర్యాద!" అంటూ నాపోయింది.

నారదుడు పార్వతి అవసమాని జాలిపడి "ఏ మమ్మా! అంత బేలవౌతావు. శంకరుడు ముజ్జగాలను ముక్కుంటితో, మాడ్చి మని చేయగల శక్తి సంపన్నుడు. అతను తలుచుకుంటే సాగ్యం కానిదంటూ వున్నదా. పిచ్చితల్లి పరమేశ్వరి ప్రాధేయపడవమ్మా అన్నీ సక్రమంగా జరుగుతాయ్," అంటూ నారదుడు పార్వతి వద్ద శలవుపుచ్చుకొని వెలిపోయాడు.

శంకరుడు రాచకార్యాలు చూసుకొని గూటికి చేరుకొనేసరికి పార్వతి గుమ్మంలో, దిగాలుపడి కూర్చోనివుంది.

"ఏం చేపి! కళావిహీనంగా కన్ను స్తున్నావు—ఇంకొక భవనంమీదికి మనసు పోయిందా... చెప్ప! తక్షణం విశ్వకర్మను పిలిపిద్దాం!" అంటూ ఫలోక్తి విసిరాడు పరమేశ్వరుడు.

"ఉన్న భవనం, వూడకుండా వుంటే కొత్తిడి కట్టించుకున్నంత ఫలం!" అన్నది విసురుగా.

"ఏమి" అంటూ తెల్లమొహం వేశాడు భోలానాథుడు.

"అంత తెలిసినవారన్నమాటేగాని ఏదీ సరిగా ఆలోచించరు. భవన నిర్మాణ దశలో దీనిపై శనికన్ను పడిందట. మనం శాంతి చేయించకుండా గృహప్రవేశం చేశాం. శని కన్ను పడిందికొబ్బటి యిది భస్మమాతుందని తెలిసింది" అన్నది పార్వతి.

"ఓహో అదా విశేషం. బాగానేవుంది.

...గొప్ప చిక్కనే!" అన్నాడు ఆది దేవుడు నిర్భక్తులగా.

"ప్రభూ! మీరు దేవాదిదేవులు! సృష్టి స్థితిలయకారులు. మీ అజ్ఞను ఎవరూ ధిక్కరించలేరు."

"ఏమిటి చేపి ఈ పొగడ్డ! నన్నేం చేయమని నీ ఉద్దేశం." అన్నాడు శివుడు.

"శైశ్వరుడివద్ద కళ్ళిండి. మీ మాట కాదనలేదు. భవనాన్ని నాశనం చేయవద్దని చెప్పింది. నన్ను నలుగురిలో తలెత్తుకు తిరిగేట్టు చేయండి," అని వేడుకుంది.

అర్థాంగి అర్చనయనాలు చూడగానే శంకరుడిహృదయం జాలితో నిండిపోయింది.

"చూడు పార్వతి! ఆ శనిగాడు నామాట వింటాడనే నమ్మకంలేదు. వాడు పట్టుపట్టాడంటే ఇంతటి హరిహరబ్రహ్మదులంగూడ తలవొగ్గాల్సిందే. అంతటి శక్తిగలవాడు. అయినా అడిగిచూస్తాను, నామాట మన్నిస్తాడా... అదృష్టవంతులమే... లేకపోతే ఏం చేస్తాం... ఫలానా శంకరునిభవనం శైశ్వరుడు కొల్పిమని చేశాడనే అపవాదు యుగచరిత్రలో అలా స్థింగా నిలిచిపోతుంది. ఆది మనకే తలవంపు... కొబ్బటి ఒక ఉపాయం చెబుతాను... వాడు నామాట మన్నిస్తే... లేకపోతే అక్కడనుంచే విజానాదం చేస్తాను... వెంటనే నీవు శైశ్వరుడు రాకముందే భవనానికి నిష్క్రమించు" అంటూ సలహా యిచ్చాడు.

దాని కంగీకరించింది పార్వతి.

శంకరుడు ముస్తాబై శనిలోకం బయలుదేరాడు. వృషభవాహనంమీద వస్తున్న శంకరుణ్ణి అల్లంతదూరంలోనే చూసి... శని ఎదురువెళ్ళి, సాదరంగా తీసుకువచ్చి, తన సింహాసనంమీద, ఉపవిష్టుడ్చి చేసి సకల మర్యాదలూ చేసిన తరువాత "ఆదిదేవులు ఆవసరం పడితే నేగాని, యీ భృత్యుణ్ణి చూడడానికి దయచేయరు. కారణం తెలుసుకోవచ్చునా?" అన్నాడు.

పరమేశ్వరుడు పూసగ్రుచ్చినట్టు యావద్వృత్తాంతము చెప్పి "పరమేశ్వరి నీవు భవనం నాశనం చేస్తావని తెలిసి చాలా విచారిస్తావుంది... అందుకోసమే వచ్చాను. నీ వేమంటావోనని..." అంటూ నీళ్లు నమిలాడు పరమేశ్వరుడు.

"అయ్యో ఎంతమాట! మీరింతదూరం చెప్పాలా? ఆదిశక్తికి నేను అపచారం చేస్తానా?... నేను భవనాన్ని ఏమీ చేయను. మీరు నిశ్చింతగా వుండవచ్చు." అంటూ అభయహస్త మిచ్చాడు శని.

ఉమాపతి హాయిగా వూపిరి పిల్చాడు.

యీవార్త తెలిసి పార్వతి ఎంత సంతోషిస్తుందోకదా, అని ఆనందంతో పొంగి పోయాడు. సరే, శనేశ్వరుడివద్ద శలవు తీసుకొని శంకరుడు కైలాసానికి బయలుదేరబోయాడు.

వెళ్ళబోతున్న శంకరుణ్ణి ఆపి "ప్రభూ! ఒక్కమనవి!" అన్నాడు శనేశ్వరుడు.

"ఏమిటి శనేశ్వరా!" అన్నాడు శంకరుడు.

"ఏమీలేదు... నా దొక్క చిన్నకోరిక. మీరు విజానాదంచేస్తుండగావిని బహుకాలమైంది... కొబ్బటి తిమరు ఒక్కసారి విజానాదం చేయండి. చాలు... మీ కోరిక నేను కాదనలేదు. అలాగే నాకోరిక కాదనకండి" అన్నాడు.

అప్పుడు పరమేశ్వరుడు చాలా ఆనందంలో వున్నాడుకదా, శనేశ్వరుడు అలా కోరడమే తడవుగా, శరీరం మైమరచి పోయేలా, విజానాదం చేశాడు—

అక్కడ కైలాసంలో, పార్వతి కాగడా వెలిగించుకొని సిద్ధంగా కూర్చోనివుంది...

ఎవ్వడైతే విజానాదం వినిపించిందో గభాలునలేచి "వెళ్ళ శనిగాడు... శనిముఖం వాడును మేముంటేనే ఎవరికీ గిట్టదు," అంటూ భవనానికి నిష్క్రమించింది!

అక్కడ విజానాదం ముగించి, పరమేశ్వరుడు కైలాసం చేరుకునేసరికి, విశ్వకర్మ విచిత్రంగా తయారుచేసిన భవనం కొస్తాకాలి, సునిసుని అయిపోయింది.

ఆదిమాడగానే, శంకరుడికి తన పార్వతికి సలహాయించిన సంగతి గుర్తురాలేదు.

శేలుకుట్టిన దొంగలా అసలుసంగతి చెప్పకుండా విచారంగా ముఖం పెట్టి "మాకానా! చేపి! మనకు భవనాల్లో వుండేయోగం లేదు... లేనిది కావాలంటే ఎలావస్తుంది. పిచ్చిదానా! కొండల్లోనూ, అరణ్యాల్లోనూ, వుంటే కాలం అదే గడిచిపోతుంది. విచారించకు," అంటూ ఓదార్చుకు.

ఏం చేస్తుంది?... 'విజమేమరి, లేనిది కావాలంటే ఎలావస్తుంది' అనుకొని సమాధానపడింది పార్వతి.

పాపం నాటినుంచి పార్వతి ఇల్లులేని ఇల్లాలే అయింది!...

అద్వైతపడవద్దు

శాస్త్రీయమైన, నిజమైన SEX—ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కవరు పంపేది.

డాక్టరు రత్నం నన్నెస్, (Estd 1904) మలకపేట బ్రిటింగు, హైదరాబాద్ - 2. (దక్కన్)

స్కిన్ డెక్స్

బ్లెడ్, దురదలు, పుండ్లు మొ... రుద్రవ్యాధులకు దివ్యోజనము శ్రీవత్స కైమిక్స్ & ట్రస్ అమిటెడ్, మద్రాసు-30.

అపర బుద్ధి

డిటెక్టివ్ సీరియల్

[గత వారం తరువాయి]

ఒక పర్యటన గుంపు అగాధంలోకి పడి పోకుండా గుర్రులతోగా తప్పించుకోగలిగానని తెలుసుకున్నాను. నామనస్సులో వున్నమాట ఆమెహృదయంలో నాటుకునేటు స్పష్టంగా విడిమర్చి చెప్పాను. తిరిగి ఈవిషయం ప్రస్తావించవలసిన అవసరం మాధ్యమంలో ఎవరికీ వుండదు. ఆమె వెళ్ళి ప్యూకు, మర్యాదకోసమేనా లేచివెళ్ళి నేను సాగనంపలేదు. నాకొర్రులో ఆమెను ఇంటివరకు తీసుకువెళ్ళి దిగజేలేదు. కానీ మరునాడుకూడా వర్షం కురుస్తుందనీ, ఆమె తిరిగి ఆశ్రయమయ్యానికి తప్పక ఇంటికివస్తుందనీ అనుకున్నాను. నేను ఊహించినట్లు ఆమె మురుసటిరోజురాత్రి రానేవచ్చింది. ఆమె లోపల ప్రవేశిస్తూ, నన్ను పలకరించలేదు. మేము ఇద్దరం మేడమీద మధ్యగావున్న నాపడకగదిలో కుర్చీలలో కూచున్నాము. ఐదు నిమిషాలవరకూ ఒకరితో ఒకరం మాటాడుకోలేదు. మొదట ఆమె సంభాషణ ప్రారంభించింది.

“నిన్నరాత్రి మీరు ఎంత కఠినమైన విషయాలు నాలోమాట్లాడాలో!” అన్నది.

“అది నిజంగనక, నీవు చేయదలచుకున్న పని అదేగనక అట్లామాట్లాడాను.”

“అయితే, ఇక ఇప్పుడు జరుగవలసింది ఏమిటి?”

“అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను.”

“నా ఆశేదన గుర్తించండి; మిమ్మల్ని ప్రార్థిస్తున్నాను. నాజీవితానికి కాంఠి, తృప్తి ప్రసాదించండి; నామాటలు మీరు విశ్వసించాలి,” అంటూ ఆమె కుర్చీలోనుంచి లేచి నిలుచుంది.

కొంతసేపు గదిలో పచార్లుచేసి, రిగి కుర్చీలో కూచుని, వాక్లలోకి ఒకసారి చూసింది. ఆకళ్ళలో జారి, అందం, ప్రేమ, వొణకుతున్నవి.

“ఈరాత్రి మీదగరకు మళ్ళీ ఎందుకు వచ్చానో తెలుసా? రాత్రి మిల్తోచెప్పిన విషయంఆలోచించాను. నే చెప్పినవాటిలో ఒకటి గండువిషయాలు మీకు ఆ పోవా కలిగించి వుండవచ్చునేమో ననిపించింది. కానీ అవిషయంలో మీరు నాకు ముందుగా హెచ్చరిక చేసినందుకు కృతజ్ఞురాలిని. ఇతే సంగతులు దూరాలో చూడలేకుండా ఇతరులతో అనివుంటే అనేక అపరాధాలకు అవకాశం ఏర్పడేది. ఇకముం చెప్పడూ ఇటువంటి విషయాలు నామనసులోనుంచి బయటపడకుండా నన్ను కాపాడాలి.”

తుమ్మలపల్లి
సీతారామారావు

ఆమె చెప్పిన విషయం చంద్రశేఖర్ కు తెలియజేసి, అతణి హెచ్చరిస్తూనేహెనని ఊహించి పగలంతా ఆవేదనపడి ఉంటుంది!

“సరేగాని, నీవు మొన్నరాసిన చీటీమీద నీచేరు కోమలం అని వుంది; నిన్ను ఇకనుంచి ఆ చేరుతోనే పిలవనా?” అన్నాను.

“అలాగే నన్ను పిలవాలి. నాకోసం మీరు మాయింటికి వస్తావుండాలి. నాకొరిక నెరవేరినీ, నేను మీకు సహాయం చేస్తాను.”

“నీవా?”

“ఔను.”

ఆమెవైపు ఆ కృత్యం గాచానూ, నా చూపులను ఆమె తప్పించుకోలేక పోయింది.

“నాకు సహాయం చేసేనాళ్ళు ఎవరూ లేరనే నా అభిప్రాయం” అన్నాను.

“మీకు సహాయం చేసేనాళ్ళు ఎవరూ లేరా? ఒకవిషయం చెబుతాను. మీకు సహాయంచేసే అత్తలు ఒకరైనా వుండాలి. అప్పుడే ఏ పనైనా సులువుగా చేయగలుగుతారు. అప్పుడే జీవితంలో సంతోషం, సంతృప్తి కలుగుతది. నేను లేనా?”

“నిజమే. భీమాకం చెనీకి వ్యతిరేకంగా ఏ పని తలపెట్టినా చాలా కష్టం. అయితే నీ కోసం ఏపనైనా చెనుకొడను.”

“నిజంగానా?”

“నిజంగా నీకోసమే!”

“ఇంకా దేనికి?”

“దబ్బుకోసం!”

“నాకోసం, మనకువచ్చే దబ్బుకోసం భీమాకం చెనీకి నష్టంకలిగించే ఏపనైనా చేసారా?”

“సంజేనామా? నీ మనసులో వుంటే

(80-వ పేజీ చూడండి)

మాండ్రిక్

కల్చర్, రహస్య...
... లీ ఫాక్, ఫిల్ డేవిస్...

దొంగలొట్టు కొట్టేదొంగలమూలా... బలే హెడ్డా
ఫీసు దొరికిందిమీకు!

గోరిలో మాండ్రిక్ ను బంధించారు.

నువ్వు అరిచివచ్చినా అర్థే తీర్చే
నాకుదులేదు చుట్టుపక్కల. గావు
కేకలు ఎవడికీ వినబడవు. నీవంటి
చవటలు తప్ప ఇంకెవరూ రాదు.

అరే! కాటికాపరి!..
ఇండాకావీంతెలిదని
.... నువ్వు మూలా
మనిషి వేసన్న
మాట.

మొందరనిప్రాణం. తరవాత.. ఇదుగో
ఏమనుకోకు.. మేం నిన్నేంపిల్లామా?
మీరే అనవసరంగా..

మాండ్రిక్ మాండ్రిక్ రేపు
లార్చకుండా సూటిగా చూశాడు..

అరే! ఏయ్! మీకెం
పిచ్చా వెర్లా! మీచేతిలో!
డేమిటో చూడండి!

అ ప ర బు ద్ధి

(27-వ పేజీ తరువాయి)

విషయం మర్రుంలేకుండా చెప్పి, నిజాయితీ విషయమే నాకు గట్టినమ్మకం కుదిరేట్లు చేయాలి. అప్పుడే నీమీద నాకు దృఢమైన అభిమానం కలుగుతుంది. నేను ఏదైనా ఒకపని తలపెట్టితే, దాని మధ్యలో వదిలివేయను తెలిసిందా?"

కోమలం మానంగా కూచుని, కళ్లు మూసుకుంది. తిరిగి కళ్లు తెరిచింది. ఆమె కళ్ల వెంట కన్నీరు కారుస్తున్నది. నా చేతితో ఆమె వీపును స్పృశించాను. ఉల్లేజంతో ఆమె లేచి ఇంకా దగ్గరకు వచ్చి నాకు దీని చేతి మీద కూచుని, తన రెండు చేతులతో నా కంఠం పైనవేసుకుంది.

"ఈ బంధం మీకు తప్పదు—మొదటి చూపులలోనే మీరు నా హృదయాన్ని, ఆకరించారు. తాము ప్రేమించే వారిలో స్త్రీలు సహజంగా చూసే అందం, ఆకర్షణ నాకు మీలో కనపడవు. అన్నిటికంటే ఎక్కువగా మీ ముక్త సరిసం భావణ, ఇతరులను గురించి ఎప్పుడూ మంచి చెప్పటం నన్ను మరి ముగ్ధురాలిని చేసి వేసినవి..." అంది.

కొంచెం సేపు మానంగా నా ముఖం లోకి చూసింది. తిరిగి ఇట్లా తన కథ చెప్పడం మొదలు పెట్టింది:

"నేను శానిటోరియంలో హెడ్ నర్సుగా పనిచేస్తూ వుండేదాన్ని. కెంబ్రిడ్జి పరీక్ష పాస్ అయిన తరువాత, నర్సు పరీక్షకు వదిలి మొదటి తరగతిలో ఉత్తీర్ణురాలి నేనాను. శానిటోరియంలో చేరిన కొంతకాలానికి, చంద్రశేఖర్ భార్యకు జబ్బుచేస్తే, ఆమెను అక్కడ చేర్పించాడు. ఆమెకు నేను ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పరిచర్య చేశాను. ఇతర కోసు లందరికంటే ఆమెకు ఎక్కువ సేవ చేశాను. ఆమె చాలా చక్కగా వుండేది. హృదయం విప్పి మాట్లాడుతుంది. మానవ హృదయాన్ని అర్థంచేసుకోగల సంస్కారం ఆమెలో వుంది. చంద్రశేఖర్ ప్రతిరోజూ శానిటోరియంకు వచ్చేవాడు. ఆయన భార్య ఆరోగ్యం విషయమై నేను చూపుతున్న శ్రద్ధకు ఆయన కృతజ్ఞత అనేక విధాల వెల్లడించాడు. రోగులకు సేవ చేయడం నా వృత్తి ధర్మమనీ, అందులో నేను చూపుతున్న గొప్పతనం మేమీ లేదనీ ఆయనకు వచ్చిచెప్పాను. ఆయన నాతో మాట్లాడటానికి, ఎక్కువ కుతూహలం కనపరిచేవాడు. తీరిన ఆవేదనతో ఎప్పుడూ ఆయన నా ముఖం వంక చూసేవాడు, ఆయన పరిస్థితి నాకు జాలికలిగించింది. క్రమేపీ ఆయనకు

నా వద్ద చనువు అధికమైంది. నాకు ఒక్కొక్క రోజు పని వుండేది కాదు. అప్పుడు నర్సుల హాస్టల్ లో వుండేదాన్ని. ఒక రోజు చంద్రశేఖర్ హాస్టల్ కి వచ్చాడు. ఆ రోజు సినిమాకి వెడదాం రమ్మన్నాడు. నేను బయలుదేరాను. నాతో ఏకాంతంగా మాట్లాడాలని ఎన్నో రోజులనుంచీ ఎదురు చూస్తున్నానని చెప్పాడు. ఆయన భార్య క్రమేపీ ఊణించ వలసిందేగాని, వ్యాధి తగ్గదని తెలుసు నాకు. డాక్టరు కూడా ఈ విషయం ఆయనకు చెప్పాడు. అప్పటినుంచీ ఆయన నా మీద ఏదో ఆసక్తి పెట్టుకొని, నన్ను అనుసరించి తిరగడం మొదలుపెట్టాడు. ఈ విషయం గ్రహించటానికి నాకు ఎక్కువకాలం పట్టలేదు. నా జీవితాన్ని గురించి ఉద్యోగం మానటం గురించి నాకు ఏవో వింత భావాలు వుండేవి. మేము సినిమానుంచి తిరిగివచ్చిన తరువాత, తనను వివాహం చేసుకుని, నర్సు ఉద్యోగం మానేయమని కోరాడు. నేను వెంటనే జవాబు చెప్పలేదు. అప్పటికి నేనే ఒకనిశ్చయానికి రాలేకపోయాను. ఈ సంఘటన జరిగిన వారానికి ఆయన భార్య మరణించింది. చంద్రశేఖర్ కూతురు కమలాక్షి కూడా తన తండ్రితో ఆశుపత్తికి వచ్చేది. నేను ఇక్కడికి వచ్చినతరువాత, ఆమెను కాన్వెంటులో చేర్పించాడు. ఆమె ఎప్పుడూ అక్కడే వుంటుంది. తండ్రిని, నన్ను చూడటానికి మాత్రం అప్పుడప్పుడు కమలాక్షి ఇంటికి వస్తూంటుంది.

"ఇక్కడ నేను ఈకొత్త జీవితం ప్రారంభించి ఆరునెలలైంది. పదిమందిలో కులాసాగా తిరుగుతూ, కబుర్లు చెప్పటం అలవాటైనదానికి ఇక్కడి ఒంటరి జీవితం త్వరలోనే నాకు విసుగు కలిగించింది. ఆయన కూడా నావల్ల సుఖపడుతున్నట్టు కనపడలేదు. నేను ఊహించిన స్వప్న సౌధాలు కలలో నాకు సాక్షాత్కరించిన సుఖపడలేని మైన జీవితం, ఆ అనుభవాలు, ఆయన నాకు సమకూర్చలేకపోయాడు. నావల్ల ఆయన ఆనందం పొందలేకపోయాడు, సుఖపడలేని వాణి జీవించటంవల్ల ప్రయోజనం లేదు. వాళ్లకి మృత్యువే శాశ్వత సుఖం కలిగిస్తుంది. నా స్వభావం ఎందుకో మృత్యువును ప్రేమిస్తుంది. ఎర్రని కిల్లచీర, అడేరంగు జాజు ధరించి, తలలో ఎరుపురంగు రిబ్బన్ ధరించి రాత్రి సమయంలో ఎక్కడికైనా దిపాల వెలుతురులో బయలుదేరి నెళ్ళినపుడు, ప్రపంచమంతా నా వెంట పరుగెత్తుకు వస్తున్నట్టు కనపడుతుంది. నేను ఎంత విచారంగా

ఉన్నప్పటికీ, ఇతరులు నా బాహ్య ఆకారాన్ని చూసి ముగ్ధులౌతున్నారు. నా స్నేహంకోసం పరితపిస్తారు. కాని ఎప్పుడూ నా హృదయంలో ఏదో తీవ్రమైన ఆవేదన, బాధా కలత పెట్టుతూనే ఉంటుంది. ఇదే నా హృదయంలోని విషాదచూపు. అది ఎంత భయంకరంగా, దుర్మరంగా వుంటుందో ఒకసారి ఆలోచించండి! నాబాధ తీర్చలేనివారితో జీవించటం నిష్ప్రయోజనం. అటువంటివాళ్లు జీవించకపోవటమే మంచిది. నా అభిప్రాయం మీకు ఇష్టమైనా స్పష్టపడిందా?" అంది.

"లేదు."
"తెలియకపోవటం మంచిదే; నా నునసులో వున్న భావం ఇతరులకు తెలియకూడదు" అంది.
"అయితే మనం ఆ సామాన్యకార్యం చేద్దాం."
"చేసి తీరుతాం."
"పరైన దారిలోనే ఉన్నాం ఇద్దరం."
"ఊహ సరే."

* * *
రెండురోజులయిన తరువాత కోమలం నన్ను మళ్ళీ కలుసుకుంది. మా సంభాషణ మామూలు ధోరణిలోనే సాగింది. ఆమె తనను గురించి, తన ఆవేదనను గురించి పెద్ద ఉపన్యాసమేది ఇవ్వలేదు.
"ఆయనతో ప్రమాద భీమా విషయమై మాట్లాడారా?" అని ప్రశ్నించింది.
"లేదు."
"సరే. అసలు విషయం ఆయనతో ఎలా ప్రస్తావించారు?"
"మొదట ఆయనచేత భీమా చేయించి, పట్టా సంపాదించాలి."
"ఆయనకు తెలియకుండానా?"
"జూను."
"అద్భుతంగా వుంది ఆలోచన."
"ఆ పట్టావల నికు హక్కు ఏర్పడుతుంది."
"తిరువాత?"

"సాధారణంగా ఎలాంటి సందర్భాలలో మనుష్యులు మృత్యువుకు గురి అవుతారో లోకానుభవంవల్ల తెలుస్తుంది. ముందుగానే ఒక కార్యక్రమం నిర్ణయించుకుని, అనుకూల సమయం కోసం కనిపెట్టుకుని వుండాలి. సమయం దొరకగానే, కర్తవ్యం నిర్వహించాలి. హత్య చేయాలంటే ముఖ్యంగా మూడు అంశాలు గమనించాలి" అన్నాను.

హత్య అనేమాట నా నోటివెంట అప్రయత్నంగానే వచ్చింది. ఆమె భావం గమనించాలని వెంటనే ఆమె ముఖంలోకి చూశాను. ఆమె కలత పడుతుండేమో అనుకున్నాను. అటువంటి నూచనలేవి ఆమెలో

నాకు కనపడలేదు. ఆమె బహు ఆసక్తితో ముందుకు వంగి కూర్చుంది.

“తరువాత చెప్పండి; వింటూనే వున్నాను” అంది.

“మొదటి విషయం-సహాయం. ఈ పని ఒక్కరివల్ల అయ్యేదికాదు. నేరాన్ని ఒప్పుకుని, శిక్ష అనుభవించటానికి అంగీకరిస్తే తప్ప, ఒక్కరివల్ల పనిజరగదు. దీనికి ఒకరికంటే ఎక్కువమంది వుండాలి. సమయం, స్థలం, విధానం ముందుగా తెలిసివుండాలి-ఈ తెలియటం మనకు మాత్రమే-అయినను కాదుసుమా! ఇది రెండో విషయం. ఇక మూడోది: కార్యం నెరవేర్చటానికి ధైర్యం అవసరం. హత్యలు చేయటానికి కొత్తగా ప్రారంభించేవాళ్ళు ఇక్కడే మామూలుగా పొరపడుతూ వుంటారు; దోపిడిచేసేవాళ్ళు హత్యలు చేయటంలో నిపుణులు.”

“ఔను వారి ధైర్యమే వారి సహాయ పడుతుంది.”

“ధైర్యంవల్ల మనమూ కార్యం సాధించవచ్చు.”

“కుపాకితో పని సాధిస్తే, అది ప్రమాదం కిందికి రాదుకదా?”

“ఔను. సరిగా గ్రహించావు. కాల్చి చంపకూడదు. కాని నీ ఆలోచన సరైన మార్గానే నడుస్తోంది. చాలా సంతోషం. నీవు మాత్రం ధైర్యంగా వుండాలి.”

“కాని ఆసలు పని ఎట్లా పూర్తిఅవుతుంది?”

“ఆ విషయమే చెప్తాను. కాల్చి చంపినందువల్ల మనకు ఎక్కువ డబ్బురాదు. ప్రమాదంవల్ల మృత్యువు తట్టిస్తే, రెట్టింపు పరిహారం వస్తుంది. కొన్ని వృత్తులు, కొన్ని స్థలాలు, కొన్ని వాహనాలలో ప్రయాణాలు, ప్రమాదాలకు మరణాలకు కారణాలని నిర్ణయించారు. ఇటువంటి నిర్ణయాలలో నిజంగా ప్రమాదం వుండే స్థలాలు కొన్నిటిని ప్రమాదంలేని వాటిగా పరిగణిస్తున్నారు. రైలు ప్రయాణాలు సురక్షితమైనవిని నిర్ణయించారు. రైలు ప్రమాదంవల్ల పట్టాల దగ్గరే మరణిస్తే, వాళ్ళ ప్రమాద భీమా ప్రయోజనాన్ని పూర్తిగా పొందవచ్చు. రైలు దారి ప్రమాదంవల్ల మరణించిన వాళ్ళకి భీమా కంపెనీ రెట్టింపు పరిహారం ఇవ్వటానికి అంగీకరిస్తుంది. ఈపనిని మనం పూర్తిచేస్తే ఇరవైవిదుకేల రూపాయల పట్టామీద యాభైవేల రూపాయలు కంపెనీ వద్ద పొందవచ్చు. ఇందులో సందేహంలేదు. తెలిసిందా?”

“యాభైవేల!”

“ఔను అద్భుతంగా లేదా?”

“నిజమే.”

“ఇంతకాలం నుంచి ఈ వ్యాపారం

చేస్తున్న నాకు ఇందులో రహస్యాలు తెలియనివికావు. ఇటువంటి పట్టాతీసుకోవా లంటే, ఆయనకు తెలియాలి. తెలియకుండా కూడా కొంత తరంగం జరుగుతుంది. ఆయన దస్తూరితోనే భీమాకు దరఖాస్తు పంపిస్తాడు. కాని అసలువిషయం మాత్రం ఆయనకు తెలియదు. ఆయన దస్తూరితోనే ప్రీమియంకు చెక్కు కూడా రాసియిస్తాడు. అది ప్రమాద భీమా అని మాత్రం ఆయనకు తెలియదు. ఆయన మామూలుగా రైలులో ప్రయాణం చేస్తాడు. కాని అసలు రైలే ఎక్కడు.”

“నిచ్చితంగా వుండే?”

“కళ్ళ నడిచినకొద్దీ నీకే తెలుస్తుంది. మొదట మనం ఆయనచేత భీమాచేయించాలి. ఆయనచేత ఫారాలమీద సంతకాలు చేయించాలి. తెలిసిందా? దానిమీద సాక్షి సంతకం చేయటానికి ఒకరిని ఏర్పరచాలి. అనుకున్న పని పూర్తికాగానే అక్కడికి వచ్చిన నాకు భీమా కారితంమీద సాక్షి సంతకం చేయాలి. అది చంద్రశేఖర్ చూస్తూనే వుంటాడు. వచ్చిన వాళ్ళెవడట మోటారు భీమాను గురించి మాట్లాడతాను.”

“ఆయన సంతకం చేయకపోతే?”

“ఆ గొడవంతా నాకు వొడిలిపెట్టు ఈ మాత్రం కార్యం నైపుణ్యంతో సాధించలేకపోతే, నా పదిహేనేళ్ళ అనుభవం నిరుపయోగమే నన్నువూ!”

“అయితే పనికి ఉపక్రమించడానికి మహారంగం నిర్ణయించండి.”

“రేపు టేలిఫోన్ చేప్తాను”

“అనేక కొత్త విషయాలు చెప్పారు. మీకు నాకృతజ్ఞత ఎట్లా తెలియపరచాలో అరం కావలసిందే,” అని ఆమె వెళ్ళిపోయింది.

* * *

నేను ఒక మొండిపుటంటాగా కనపడవచ్చు. సరే కానియండి. పదిహేను సంవత్సరాలపాటు ఈ వ్యాపారంలో జీవితం గడిపాను. ఇది అన్ని ఇతర వ్యాపారాలంటిదే. కొన్ని విషయాలలో ఇతర వ్యాపారాలన్నటికంటే ఇదే మెరుగైనది. ఎందుచేతనంటే ఒక మిత్రుడు మరణిస్తే అతడి భార్యకు, పిల్లలకు కష్టమయంలో ఆదుకోడానికి నా వృత్తి తోడ్పడుతుంది. ప్రపంచం అంతా ఒక పెద్ద జాడపు చక్రంలాంటిది. అగ్నికి ఇల్లు ఆహుతి అవుతుండేమానని భయపడవచ్చు. నీ ఇల్లు కాలదంటారు ఇంకొకరు. వాళ్ళకు నీకు ఇదే పండెం! ఈ పండెంలో నీవు గెలవాలంటే నీ ఇంటికి నీవే నిప్పు అంటించుకుని పండెపుడబ్బు గెలుచుకుంటావు. వాళ్ళదగ్గర పరిహారం పొందుతావు. సమయంలో నీకు ఇంటికంటే డబ్బు అవసరం అధికం. అప్పుడు ఏం చేస్తావు? కృత్రిమ సాధనంవల్ల నే కృత్రి

మాన్ని జయిస్తావు. నీవు నిజాయితీగా జీవించినంతకాలం, లోకం నీ కష్టాలు గుర్తించదు. నీ తెలివితేటలవల్ల జీవిస్తానంటే నీ వృత్తి నీకు సరైన ప్రతిఫలం ఇవ్వదు. నీ యోగ్యతను ప్రపంచం అవసరమైతే, ఒకసారి పొగుడుతుంది; నిన్ను చిరునవ్వులతో ఆహ్వానిస్తుంది. బాధలతో అణగారినావునీ జీవితానికి శుష్కప్రియాలు, శూన్యహస్తాలు ధైర్యం కలిగిస్తా? ప్రతిక్షణం అప్రమత్తతలో లోకం పోకడను భూతఅధనంలో నుంచి చూస్తుంటే, అందులో మిలితమెఉన్న అంత రత్త కెత్తులు నీకు ద్యోతికమవుతవి. ధైర్యం కలుగుతుంది. నూతన ఉత్సాహంతో ప్రతీ కారణుడితో ముందడుగు వేస్తావు?

నేను భీమా ఏజంటు వృత్తి చేస్తున్నాను. ఇందులో కించపడవలసిన విషయంలేదు. లోకంలో మనుష్యులు చిత్తవృత్తి ఎలా వుంటుందో నాకు తెలుసు. అందరూ తమ కార్యసాధనకు ఎలాంటి మోసాలు చేస్తున్నది ఎరుగుదును. నీతిని, న్యాయాన్నీ, ధర్మాన్నీ, అవినీతి, అన్యాయం, అధర్మం, జయిస్తూన్నపుడు, కృత్రిమాన్ని ప్రతిఘటించలేక విచక్రంకించినవారి చాతవల సిందేనా? నా పన్నుగడ సాధించటానికి, పండెం గెలవటానికి ఒక సాధనం అవసరం ఇప్పుడు కోమలం నాకు ఒక సాధనం. ఈ సాధనంద్వారానే పండెం గెలవాలి. కొంత డబ్బు రావాలంటే, చంద్రశేఖర్ ని హత్య చేయక తప్పదు. ఈ యంత్రానికి చలనం కలిగించాలంటే నేను యంత్రపు చక్రానికి వెనుకే వుండాలి. అనేక గృహాలు అగ్నికి ఆహుతికావటం, మోటారు కార్లు కాలిపోవటం, అనేకమంది కుపాకిగుండ్రంకు గురి అయి ప్రాణాలు పోగొట్టుకోవటం చూశాను. ఈ సంఘటనలన్నిటికీ కర్తలు అయినవాళ్ళు కొందరు ఇప్పటికీ సురక్షితంగా ఉన్నారు. పెద్దమనుష్యులుగాను, ధర్మమార్దులుగాను చలామణి అవుతున్నారు. వాళ్ళకూడా నుంచి నుంచి ఖరీదైన దుస్తులే ధరిస్తారు. నాగరక ప్రపంచంలోనే తిరుగుతూ వుంటారు. వాళ్ళి డబ్బు విలువ బాగా తెలుసు.

[ఇంకావుంది]

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేసినది మేహము నిక్షాక, నిస్పృథువవగైరా హరించి ఐలము రక్తవృత్తి కల్పించును. 2లితు. దక్షిణ 3-4-11, పోస్టేజీ రు. 1-1-0. ఏ. సి. ఏ. అండ్ కో, (అయిర్వేడ సమాజం) పెరిదేవి (పోస్టు) నెల్లూరుజిల్లా.

మంత్రాలు: నమ్మకాలు

ఆంధ్రుల సర్వసంజీవి

[శ్రీ ఎ. సి. బార్ని ఆంగ్లేయుడు. భారత దేశంలో ప్రముఖ, వర్ణనియాపాగాకు వ్యాపారసంస్థ ఐన ఐ. ఎల్. టి. డి. కి చెందిన ఉన్నతాధ్యక్షుని. కొంతకాలం క్రితం ఆయన ఆంగ్లదేశంలో కళ్యాణాచార్యుని విచిత్ర సంఘటనలకు కలకత్తా, ఆంగ్లసంఘ వార్షిక సంచికలో ఆంగ్లంలో వ్రాశారు. దానికిది అనువాదం.]

1952 మే నెల ముందు వేసవిలో ఒక నాటి నదితీరం మీద రైలుస్టేషనులో మద్రాసు మెయిల్ కోసం నిల్చున్నాను. ఉక్కిరి టిట్టకోలేక పాల్ ఫారం మీద కొచ్చేను. నిజానికి ప్రపంచంలో ప్రతి చోటా నిశీథనమయ్యాలే రైలు స్టేషన్లు నిర్మాణవ్యయంగా బిక్కు బిక్కులాడుతూ వుంటాయనే విషయం స్ఫురణకొచ్చి చేపడి లేక అటూ, ఇటూ పరుగు చేస్తున్నాను. ఇంతలో “గద-గద” గంటల ప్రహతి మద రాసు మెయిలు రాక సూచించింది. సంతోషంతో ఆసభవార్త రూఢిపర్చుకోటానికి కంట్రోలు గదిలో కాలు పెట్టేను. కాని ఆ సమయంలో ఎన్నో ఏండ్ల పర్యంతం నన్ను విభ్రాంతిలో ముంచేత్తే ఒక విచిత్రనాటకం నాకంటబడుతుందని సూచనప్రాయంగా కూడా నాకు తెలియదు.

కంట్రోలు గదిలో స్టేషను సిబ్బందికి చెందిన ఉద్యోగి ఒకాయన టెలిఫోనులో “పాముకాటు-పాముకాటు” అనే మాటలు గొలగావడమే చెప్పుకున్నాను. టెలిఫోను బల్బుచేరువలో, నెలమిద ఒక బాలుకుపడి వున్నాను. పన్నులు—పది పా నేల్లి ప్రాయం వుంది. స్వప్నశ్రేయ. కుడి కాలు పిక్కబాగా పొంగి వుబ్బెత్తుగావుంది. పరికిలగా పరికిలే పాము కరిచినందువల్ల యేర్పడ్డ రెండు చిన్న గాయాలు కనిపించేయి.

ఇద్దరు వృద్ధులు ఆ సర్వస్థానిదగ్గర దీపం కుప్పపడి వున్నారు. ఆ అభాగ్యుని తిలితండ్రులైవుంటారు అనుకున్నాను. తిండి ఆశ్రుతిగా టెలిఫోన్ చేస్తూన్న వ్యక్తితో మాటాడుకున్నాను. తల్లి పొంగి

వచ్చే దుఃఖాన్ని తనలోనే దిగమింగుతూ కన్నీరు మున్నీరుగా కారుతూంటే కుర్రవాని కాలు ప్రేమపూరితంగా పట్టుకుని విషం తీసివేయటానికి విఫలప్రయత్నం చేస్తోంది.

మోకాలుదగ్గరగా వీడేనా తాడు బిగించి కడితే ఏటా వుంటుందో అనుకున్నాను. కానీ అప్పటికే శరీరం బాగా విషకలుషితం అయినదని, రక్తనాళాల్లోకూడా వ్యాపిస్తోందనీ, ఆసమయంలో ఇంక ఏవిధమైన ప్రభుచికిత్సా నిష్ఫలం అనీ గేలిపోయింది—మృత్యువు తథ్యం అనిపించింది.

ఎ. సి. బార్ని

అంతవరకూ ఆశ్రుతిగా టెలిఫోనులో అరుస్తూన్న ఉద్యోగికి ఆవతిలిచివర్చి ఆయనకు కొవలసినవ్యక్తి అప్పటికి పలికినట్టి యింది—క్షణంపాటు శ్రద్ధగావినీసర్వదమిడి తిలిదండ్రులకేసి తిరిగి కుట్టవాని పేరు, వయస్సు తెలుసుకున్నాను—అవి ఫోనులో అతిదగ్గరగా చెప్పేడు. టెలిఫోను ఆవతిలిచివర్చివున్నది బహుశా ఒక వైద్యుడిని పూహించేను. ఆయన గారికి ఈవిషయాలతో ఏం ప్రయోజనం? అని నాలో నేనేనివ్వర పడ్డాను. అసలు యింతటి ఆస్తిలో వైద్యుడి ఉపయోగం నిజానికి వుందా? అనిపించింది. కాని ఆ యీసందేహాలకి సమాధానం రావటానికి అట్టేకాలం పట్టలేదు.

సమ్యక్త్యంకాని నిర్బల వాతావరణం ఆగదిలో ఆవరించినట్లనిపించింది. అప్పటి వరకూ అచేతనంగా పినుకలాగా పడివున్న బాలుకు కొంచెం కాలు విడలించేడు. దాంతో చైతన్యరహితమైన ఆతినిశరీరానికి అంతటికీ కదలిక కలిగింది. తల్లి ఏడుపువాని కుట్టాడిని తడకంగా తిలకిస్తోంది. తిండి కొడుకుతలచేతుల్లోకి తీసుకున్నాను. అంతవరకూ టెలిఫోనుతో కుస్తీపడిన వ్యక్తి ధీమాగా పోవ పెట్టేసి, ఆబాలుర తలదాకా వంగి రెండుసార్లు అత్ని చేరు పెట్టి బిగ

రగా పిలిచి “పాముల సత్త్వనారాయణ నీ శరీరంలోనుంచి విషం తీసివేశాడు—ఇప్పుడు నువ్వు బాగా శేరుకున్నావు ఇంక నువ్వు లేచి ఇంటికి వెళ్ళాలి” అన్నాడు. ఆ కుట్టవాడు నెమ్మదిగా కళ్ళు తెరుస్తూవుంటే నన్ను నేనే నమ్మలేక రెప్ప వాల్చుకుండా పరికించాను. సుమారు అయిదు నిమిషాల పాటు ఆకుట్టవాడు అలా పరుండే గది నాలుగు మూలలా కలయమాశాడు. ఫోనులో మాట్లాడిన ఉద్యోగి ఇదివరకు చెప్పిన మాటలే తిరిగి చెబుతూవుంటే, నేనూ ఆకుట్టవాని తండ్రి ఇరుప్కలా రెండు చేతులూ పట్టుకొని పూత ఇచ్చేం. కుర్రవాడు లేచి నిలుచున్నాడు. అతరవాత ఆ కుర్రవాడు నాబుజాన ప్రేలాడుతూన్న నీల్లిసంచి ఆశ్రుతిగా అందుకుని వుక్కిరి బిక్కిరిగా సగం నీళ్ళు కాళీచేసివేశాడు.

స్టేషను సమీపిస్తూన్న మెయిలు స్టాని అంతటితో నాకు ఆవిచిత్ర నాటకం విడిచి వెళ్ళటానికి వేళఅయిందని గుర్తించేసింది. టెలిఫోను చేసిన వ్యక్తికి ఆబాలుర తల్లితండ్రులు నయ్యవిధాల కృతజ్ఞత తెలియచేస్తున్నారు. ఆ తల్లికళ్ళలో తిరిగి నీళ్ళు సుకు తిరుగుతున్నాయి—ఈసారి ఆనందబాష్పాలు. బాలుకులేచి బలచివర్చి కూర్చున్నాడు. క్షణక్షణానికి కోలుకుంటున్న సంగతి స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది—అంతవరకూ అచేతనంగా నెలవైన పగున్న వ్యక్తికి, యితనికి పోలికలేదు. అతనేనా ఇతను? అనిపించింది. ఆ వృద్ధ దంపతులనీ, మృత్యుముఖాన్నుంచి బయటపడి శేరుకుంటూన్న ఆబాలుడినీ చూసి నేను పొందిన ఆనందాన్ని వ్యక్తంచేయటానికి భాషచాలకు. సర్వరం నమస్కారాలు మాత్రం చెప్పుకుని తొల్రుపాటుగా నేను స్టాల్ ఫోనించే రే. 9కి మెయిలు వచ్చింది.

నాపెటెలో పరుండి క్షణం క్రితంవరకూ నేనుమానస సంకతులు నెమరువేసుకుంటూ తిరుకంగా వాటినిచించి యోచిస్తూ యెంతకాలం గడిచేనో గుర్తలేదు. నిజంగామృత్యుదేవత వాడికోట్లాది చిక్కుకున్న ఒక కుట్టవాడిని నేనుమాశానా? ఎక్కడో ఎన్ని మైళ్ళ దూరాన్నో వున్న ఎవడో ఒకవ్యక్తి

తెలిపానులో ఏదో చెప్పినంత మాత్రంగా ఆ బాలుడు బ్రతికి బయటపడటం యదార్థమేనా? తెలిపాను అనతి చివర్నున్న వ్యక్తికి కొడైతామ విషంబిరిచే శక్తి ఉందా? లేక— “పాముల సత్యనారాయణ” అన్న పేరులో ఆ బాలుడికి ఉన్న ఆ పాఠ మైన విశ్వాసం కారణంగానే అతినిచ్చి “పాముల సత్య నారాయణ” అన్న నామం సోకగానే పాము విషంతో బోట్లాడే సైన్యం కలిగిందా? ఆచేతనంగా పడివున్నాడే! ఏమో నిద్రాణ మైన అతిని అంతరాత్మకి ఆపేరు వినిపించి వుండకూడదా?

కొన్నివారాల తరువాత చీరాల తిరిగి చేరినవెంటనే మిత్రులని భోగిల్లాచేశాను. వేలాది సర్పదృష్టులకి జీవంపోసిన ప్రాణ వాతగా పాముల సత్యనారాయణకి ఆంధ్ర శేశం అంతటా అపార పూజ్యభావం వుం దని తెలిసింది. ఆయన స్టేషనుమాధ్యుగా పనిచేసి విశ్రాంతి తీసుకుని తూర్పుగోదావరి జిల్లా అనపర్తి గ్రామంలో వాసం ఏర్పరుచు కున్నాడని చెప్పారు.

శ్రీ పాముల సత్యనారాయణవిఖ్యాత పురుషుడు. పాముకొట్టు వాతబడిన వ్యక్తి సన్నిహితులు తక్షణం చెయ్యాలి నీంది ఒక్కటే—మదరాసు—కలకత్తా మార్గాన్ని వున్న ఏదో ఒక స్టేషను చేరుకుని స్టేషను సిబ్బందికి తెలియచేస్తే చాలు. ఉత్తరక్షణంలో రయిల్వే అధికారులు చెతిగో వున్నపని ఆపి అనపర్తికి పోను పిలుపు ఏర్పాటు చేస్తారు—అక్కడ పగలూ, రాత్రి ఆసనండా పాముల సత్య నారాయణ సర్వసర్వత్రా సిద్ధం గానే వుంటాడు.

వందల సంఖ్యలో వ్యక్తులు విషసర్పాల వాతపడి ఈయనకు తెలియచేసినంతమాత్రాన పునర్జీవులైన ఉదంతాలు విన్నాను. ఏదో ఒక నాడు యాచిత్రవ్యక్తిని దర్శించాలనిపించింది. ఆతరువాత కొన్ని నెలలకు వ్యాధిపాతిత్యా అనపర్తి జైల్లోనున్నాడు దానం తింటే ఆసనకాశం లభించింది. “సత్య నారాయణ గారి గృహం ఎక్కడ?” అని అడిగి అడగడం వోనే అనపర్తి వాస్తవ్యులు ఆయన నివాసం చూపించే సగర్వంగా— అంతటి విఖ్యాతి పురుషుడు వారి గ్రామస్తుడై నంగులకు ప్రతిముఖాన్నా సగర్వం ప్రస్థుటంగా ద్యోతికమైంది. నేను ఇంటికి వెళ్ళిన సమయాన ఆయన వరండాలో కూర్చుని ఏదో యెదువుకుంటున్నాడు — నిరంతరం యోగాభ్యాసానికి అలవృత వ్యక్తిలా పాసి గట్టుతాడు. అర్చకుడు. మోకాళ్ళు దిగని అంశస్త్రం మాత్రం ధరించవున్నాడు. ఆయన మంత్రానికి గురించి నాకు గలకుతూ హలం తెలుసుకుని నన్ను ఆదరి పూర్వకంగా ఆహ్వానించికూర్చుని ఆసనం చూపాడు. నేను అతనికి చుట్టూ ప్రశ్నలకి

సమాధానాలు యియ్యటానికి ఆనందంతో అంగీకరించాడు. ఆయన సమాధానాలనువట్టి, ఆ, యా విషయాల తెలుసుకున్నాను:—ఆయనకు అప్పటికి అరువది నాలుగేండ్ల వయస్సు. ఆయన చిన్నతనంనుంచీ పాముకొట్టువల్లనరక యాతన అనుభవించి మృత్యుముఖానపడిన అభాగ్యులని అనేకమందినిమాసి కూదయం ద్రవించి అట్లాంటి అభాగ్య సర్పదృష్టులబాధా నివారణకి తానే ఒకనాడు తరణోపాయం సాధించి తీరాలనే కృతి నిశ్చయానికొచ్చేడు. అక్కడక్కడా కొద్దిపాటి మహనీయులకుండే మంత్రానికి పాము విషానికి తిరుగులేని విరుగుడుగా పనిచేస్తుందని ఆయన విని వున్నాడు. కాని అట్లాంటి దివ్యశక్తిగల వ్యక్తిని దర్శించేదవకాశం ఆయనకి 1928-వ సంవత్సరంవరకూ తిట్టించలేదు. ఆ సంవత్సరంలో ఒక సన్యాసి ఆమంత్రానికి ఆయనకి ఉపదేశించటానికి అంగీకరించేడు. అత్యల్పకాలంలోనే ఆయన ఆమంత్రాన్ని గ్రహించాడు. కాని అది ప్రయోగించుటకు ఆయన 1935 వ సంవత్సరం వరకూ ఎట్లాంటి ప్రయత్నం చేయలేదు.

అందుపైనే నేను వేయబోవు ప్రశ్నపనిగట్టి శ్రీ సత్యనారాయణ ఆమంత్రాన్ని విని యోగించుటకు తాను చేసిన బాపాన్నికొర గం యా విధం గా వివరించాడు: మాడండి! ఒక కుట్టివానికి ఒక తుపాకి ఇచ్చేరే అనుకోండి. ఆ బాలుడు అడవికి బోయి వుంటే కొట్టేయందు కొన్ని నెలలో, సంవత్సరాలలో నిదానించి లక్ష్యాన్ని గురి చేయటం, ఆ పైన తుపాకి ఎవ్వం గా ప్రయోగించటం అభ్యసించాలి కదా?” అన్నాడు నవ్వుతూ. అందుచేత ఆయన ఏడు సంవత్సరాల అవిరామ ప్రార్థనా, పునశ్చరణలవల్లా తాను పొందిన మంత్రానికి సిద్ధి కలుగజేసు కొన్నాడు.

1936 వ సంవత్సరంలో గుంటూరుజిల్లా బాపట్లలో అసిస్టెంటు స్టేషనుమాధ్యుగా వున్నప్పుడు శ్రీ సత్యనారాయణ మంత్ర ప్రయోగం మొట్టమొదటి సారిగా చేసి విజయం సాధించాడు—ఒక వ్యక్తి ఆ రోజు స్టేషను ఆవరణకి సమీపంలో పరుండి మయి మరచిన నిద్దురలో ఒక్కసారి ఒత్తిగిలి ప్రక్కనుంచి ప్రాకిపోతూన్న ఒక కొడైత్రామ కొంటికి చెయ్యివిసిరాడు. ఆ పాము కసితీరా అతిని అరచెత్తిపై కాటేసింది. తక్షణం అతిమ స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. ఆది! శ్రీ పాముల సత్యనారాయణ మొట్టమొదటి మంత్ర ప్రయోగం. పదిమంది మంత్రాని సర్పదృష్టుకుపూరిగా కోలుకుని ప్రజల్లోపడ్డాడు.

ఆ నాటి తొలివిజయం తరువాత విష సర్పాలవాతబడిన అభాగ్యులు అనేకులు ఆయనని చుట్టుముట్టజొచ్చారు. అటుపైనే కొద్ది నెలల్లోనే ఆయన తన మంత్రానికి ఇతర ప్రాంతాలకి తెలిపానుకూడా

ప్రసరించ మొదలెట్టేడు. అప్పటినుంచి అనేక సంవత్సరాలుగా శ్రీ సత్యనారాయణ, మంత్రానికివల్ల వాస్తవంగా కొన్ని వేలమందికి ప్రాణదానం జరిగిఉంటుంది. ఆయన ఉద్యోగం విరమించి విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నా, ఈ నాటికి విసుగు అనేది లేకుండా రోజుకి ముగ్గురు నలుగురినైనా విషసర్పాలవాతబడినవారిని కాపాడుతూ వుంటాడు.

నేను అడిగిన మరికొన్ని ప్రశ్నలకి సమాధానంగా శ్రీ పాముల సత్యనారాయణ యా విధంగా సమాధానం ఇచ్చేడు. “ఈ మంత్రానికి సత్యవర్తనా, సంకల్పబలం గల ఏ మానవుడైనా సాధించ గలుగుతాడు.....మనోవాక్కాయ కర్మలూ ఎట్లాంటి మనహాయింపులూ లేకుండా సర్వకాల సర్వావస్థలయందూ అన్యుతం పలకనని త్రికరణబద్ధిగా మనోబలం కలిగిఉండాల్సి, సర్వదా పరోపకారానికి సంసిద్ధుడై ఉండాల్సి. ఏ పరిస్థితులలోనూ ఈ మంత్రాన్ని ధనార్జనకుగాని, మరేవిధమైన ప్రత్యుపకారమునకుగాని వినియోగించరాదు. అట్లాంటివారికే పరాత్పరుడు యిట్లాంటి దివ్యశక్తి ప్రసాదించు తాడు. సంపూర్ణముగా ఐహిక కాంక్షలు త్యజించి అనునిత్యం ఈశ్వరప్రార్థనా, తపో నిష్కర్షారా మంత్రాన్ని స్థిరంగా, దృఢంగా అభ్యసించి నిర్విఘటించింది. దైవానుగ్రహం లేనది ఏదీ సాధించలేకుందా?” అంటూ మంచహాసంతో ముగించాడు.

స్వార్థం అనేమాట లేకుండా సర్వదా పరోపకారముకొఱచు తన తనువంతా అంకితం చేసిన ఆ మహనీయుని పజ్జను కూర్చుని ప్రసంగిస్తూనేవుంటేనేమో, ఆయన నిరేశించిన నియమాలలో ఏ ఒక్కదానికైనా కట్టుబడి వుండే మనోబలం, ఆత్మనిగ్రహం మనలో కొద్దిమందికేనా వుంటుందా, అనిపించింది. ఆసమయాన సుమారు నాలుగేండ్లక్రితం చీరాల స్టేషనుకంట్రాక్టులు గడిలో ఒకనాడు నేను యిచ్చిమాచిన నిశ్చల వాతావరణం, ప్రశాంత తిరిగొక్కసారి నా అనుమాతీలోని కొచ్చేయి. ఆ మహనీయుని విఖ్యాతి వేరో సగర్వంగా కొనియాడు తూన్న అంధ్రప్రజలు వేసవేలు నా మనో స్నేహానికి గోచరించారు.

చీరకాలంగా ఆంధ్రదేశంలో “పాముల నరసయ్య” అనే ఒక మాంత్రికుని పేరు బహుశ ప్రచారంలోవుంది—ఏదో ఈ పై వ్యాసంలో శ్రీ ఎ. సి. బార్న్ ఫీల్డ్ టూన్ను శ్రీ పాముల సత్యనారాయణ, నరసయ్య ఒకరేనా? లేక వేరు వ్యక్తులా? దయచేసి ఆ ప్రాంతపు వాస్తవాల మరేనా ఈ సందేహము “ఆంధ్రప్రతిక” ద్వారా నివృత్తి చేయగోరాను.

“ఉపాధ్యాయుని”

చేయనగరం.

వీణతా వ్రేళ్ళం

మంచి కెక్కా:

య క్తవ శ్చ లు

బొప్పన గంగాభవాని
(కనుమూరు)

త్రైలంగాలావున్న మా బంధువుల ఇంటికి వెళ్ళినపుడు లంబాడీ స్త్రీల సంవాదం విన్నాను. దాన్ని గురించి ఆలోచిస్తే అజ్ఞానులకునే వాళ్ళ ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పటం జ్ఞానులకు కూడా సాధ్యం కాదని పిస్తుంది.

■ లంబాడీ స్త్రీలు అత్రా కోడళ్ళు పోట్లాడుకుని మా గృహస్థు ఇంటికి తిరుగుకోసం వచ్చారు. వారి తగాదా ఇది:

అ త్రమామలకు నీళ్ళుపోయటం వండి వడ్డించడం, వాళ్ళ కాళ్ళువొత్తి వాళ్ళను నిద్రపుచ్చి ■ తరువాత భర్తకు నేప చేయడం కోడలి విధులు. ఇది లంబాడీలలో అశాదీగా వస్తున్న ఆచారం. దీనిని ఆ కోడలు పాటించటం లేదట.

“సాటె క్కడ?”

“వూరిలో షావు కారిగారి కోడలు, అతడు కాళ్ళు పిసకదూ, నీళ్ళూపోయదూ, ఏదో కాస్త ఇంటిపనిచేసి, చీకటి పడగానే భర్తదగ్గరకు చేరుతుంది. షావుకారిగారికోడలు అలా చేస్తే ఏమీ అనరు, గాని నేను కూడా అలా చేస్తుంటే నన్నందుకు తిడతారో” అని కోడలు వాదిస్తూంది.

అక్కడితో అత్రగారు ఒంటికారిమీద లేచింది “నీకూ, ఆ పిల్లకు సాటెక్కడ” అంటూ.

“షావుకారిగారి కోడలు తినటానికి పాటం తెచ్చింది, తాగటానికి ఆవు తెచ్చింది పెళ్ళిపుడు డబ్బు తెచ్చింది. నీవేమీ తెచ్చావో? పెగా నీకోసం నేను నీ అయ్యకు రెండు సార్లు పైకము ఇచ్చాన, రెండు ఆవులు ఇచ్చాన, పాతిక గోనెలు ఇచ్చాన, మీరిందాకు రెండుహస్తాల్ పైకికలుపొయించాన. అవిడగారు అన్నీ తెచ్చింది కాబట్టి అత్రగారికి కాస్త పిసకకుండా మన నీనికి నా

తప్పలేదు. అసలే అవిడగార్ని అత్రగారే చేయాలే ఎదవఖానా! నీకోసం ఇన్నీ ఇచ్చి తెచ్చుకున్నాక నువ్విప్పుడు చాకిరిచేయనంటే ఎలా వూరుకునేదే భాడ్స్వా? మా అత్ర మామలకు నేను చేయలేదంటే” అని గడమాయించింది అత్రగారు.

పాపం, ఆయనగార్ని, ఏం తీర్పు చెప్పాలో తెలియక పని తుందని తెప్పించుకున్నారు. దీనికి మనమేమి సమాధానం చెప్పగలము?

“నన్నెవరు సాకేరు?”

ఇట్లాంటిదే ఇంకొంఘటన. పిళ్ళు హరిజనస్త్రీలు. కుప్పనూర్పిళ్ళలో పనిచేయటానికి వచ్చారు.

కోడుకు కోడలంటే ప్రేమమాపి, తల్లిని సరిగామాడటం లేదని తిలికి కోసం.

“ముంగువచ్చిన చెవులకంటే వెనుక వచ్చిన కొమ్మలువాడిట అయితేనేం గడ్డ పెట్టికొంటే కొమ్మేనిరుగుతుందికాని, చెవులు పోతాయో? అలాగేతల్లి ప్రేమగట్టిది. మళ్ళీ వచ్చిన కోడలుపైపైకి ప్రేమమాపినా, మనసుకు నచ్చకపోతే, మళ్ళీలో చెట్టుమీద పట్టలా ఎగిరిపోతుంది. అదే తల్లి అయితే కోడుకు ఎటువంటివాడైనా వదిలిపోతుందా! ఇంతకు మన బంగారం మంచిది కాకపోతే ఏం చేస్తాం దొరసానిగారూ” అని కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుతుంది!

కోడలువాదన:- “నీకోడుకులాగా నాకూ తల్లివుంది. దానిదగ్గరనుండి దూరం చేసి ఇక్కడకు తీసుకొచ్చారు. నీకోడుకు ప్రేమమాపకుండా, నీవు, చూపకుండా వుంటే; ఇంకనన్ను లాలించే దవరు? అంతా నన్ను దూషిస్తే, నేను ఏమయ్యో కోయ్యో చూచుకో వలసిందేగా దొరసానిగారూ” అంది.

మరి పిళ్ళకు సమాధానం ఇస్తా? మద

అవిభక్త కుటుంబాలలో ద్వేషాలు అంత రించాలంటే పిళ్ళ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఆలోచించి ఆచరించితే చాలు.

దర్శన సూక్త్యం

మావద్ద పనిచేసే నాకరుకథ: వాడిపెళ్లం, తిక్కపిల్ల. మొగుడికి వేళకు అన్నం పెట్టదు. వాడు తిన్నాడ మానాడా అన్నసంగతే పట్టించుకోకుండా అలక్ష్యంగా తిరుగుతుంది: ఈ గొడవంతా చూసి మావారు వాడికి సలహాచెప్పారు. దాన్ని వదిలిపెట్టి ఇంకొదాన్ని చేసుకోరాదటరా” అని.

వాడు వేదాంతిలా నవ్వాడు;

“మీకెమి దొరగారూ; మీరు అలా వదిలి పెట్టినా కల్లుం ఇచ్చి ఇంకొకరు పిల్లనిస్తారు. మాకు ఆగలేది! దీన్ని చేసుకోటానికి నాలుగు సంవత్సరాలు రెక్కలు విరుగొట్టుకొని జీతం దాస్తే ఆమామముగ్నూపడి ఇది ఇంటికి వచ్చింది. దీన్ని విడిచిపెట్టితినా! మళ్ళీ అన్ని సంవత్సరాలు కష్టపడి డబ్బు చేర్చాల్సి. అప్పుడొచ్చే కొత్తపిల్లమటుకు మంచిలే అవుతుందని నమ్మక మేమిటి? కొన్నాళ్ళాళ్ళకుంటే దీనికడుపున నాకాయగా పడి అడ్డ దారికొనుంది. అందాక తలవొంచుకు సర్దుకు పోనే సరిపోయిందా? అని అన్నాడు.

దీనినిగురించేనా ఆలోచిస్తే నాలుగుసార్లు నిలవన్న కుటుంబాలలో దంపతుల దూర పోచ్చాల్సి సరియైన త్రోవలో సరిదిద్దుకో వచ్చుకుంటూ.

చదువుకున్నామని విద్రుకిగ చారంతా పిళ్ళ భావాలను అర్థం చేసుకుంటే తల వంచుకు తిరగాలి. అజ్ఞానులు కారు పిళ్ళ; బురదలోపుట్టిన పద్మాలు.

క్రీస్తులు - వ్యాయామం

నాగరికత వలన అసంఖ్యాకమైన సత్సృతి లతోపాటు కొన్ని దుష్ప్రవృత్తులు కూడా కలిగాయి. ముఖ్యంగా శరీరానికి అవసరమైన వ్యాయామం క్రమంగా తగ్గి పోయింది. ఈ విషయంలో పురుషులకంటే అధికంగా స్త్రీలు ఈ అలవాటును మానుకుని ఆరోగ్యం పోగొట్టుకొంటున్నారు. ముఖ్యంగా పట్టణంలో నివసించే స్త్రీలలో చాలా కొద్దిమందికి మాత్రమే శరీరాన్ని ఆరోగ్యకరంగా ఉంచుకొనేందుకు తగిన వ్యాయామం చేసే ఆవకాశాలు ఉన్నాయి.

శరీరానికి వ్యాయామాన్ని కలిగించడానికి అనుసరించతగు పద్ధతులు చాలా ఉన్నాయి. వాటిలో నడక, ఆటలు ఉత్తమమైనవి. సామాన్యంగా గ్రామాలలో నివసించే మనకు ఇది సాధ్యమైన పనికాదు. అందుకు సామాజిక, ఆర్థిక కొంటుబికాది కారణాలు చాలా ఉన్నవిషయం మన కందరకూ తెలిసినదే!

గృహకృత్యాలను అన్నింటినీ స్వయంగా సవరించుకొగలిగిన సోదరీమణులు అద్భుత వంశులనే చెప్పాలి. అంట్లు తోమడమూ, పగులు గుప్పట్లు గులుపుకోవడమూ, వంట వడ్డని మొదలైన పనులు చేసుకోవడమే ఒక వ్యాయామము. మన శరీరానికీ, అందానికీ ఈ వ్యాయామం దోహదం చేస్తుంది. కాని పనివాళిమీదా, వంటవాళిమీదా ఆధారపడే తరగతులవారికీ, ఆఫీసులోనూ, స్కూళ్ళలోనూ పనిచేసుకొనే యువతులకు ఈ అద్భుతం లేదు.

బలంమాట అలాఉండగా, మామూలుగా తిన్నది హారాయించుకొని, జలుబులూ జ్వరాలూ దరికిరాకుండా ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవడానికీ కూడా ఒకవిధియైన వ్యాయామం అవసరమే. దానివలన యవ్వనమూ, సౌందర్యమూ, శరీర వికాసమూ సంతోషించుకొగలము.

వ్యాయామంలో గుండె ఎక్కువమారులు కొట్టుకోవడం, ఊబిరి తిప్పులు చురుకుగా పనిచేయడం జరుగుతుంది. గుండె వేగంగా రక్తాన్ని పంపించుకుంటుంది. కండరాలు, కదలికవలన శక్తివంతమవుతాయి. గండె శక్తివంతమై అధికమైన పనిచేసే శక్తి కలిగిస్తుంది. మలినపదార్థాల విసర్జన సక్రమంగా జరుగుతుంది.

సోమరితనానికి శిక్ష!

సోమరితనానికి శిక్షగా శరీరం నీరుపట్టి నట్లు సాగిపోతుంది. కండరాలు చాలా సున్నితమైపోయి ప్రతిక్రియకీ లాంగి పోతాయి. ఏ కొద్దిపనిచేసినా సామర్థ్యం లేకుండా ఆయాసాన్ని కలిగిస్తుంది. మలాశయం పెద్ద పేవురుసాగే శక్తిని పోగొట్టుకొని మలబద్ధకాన్ని కలిగిస్తాయి. రక్తప్రవాహం సవ్యంగా జరగక అనేక అవయవాలు సరిగా పనిచేయవు. ఆహారము సక్రమంగా జీర్ణంకాదు తగిన శక్తిగానూ వేడిగానూ మారదు. అక్కడితో క్రొవ్వుపారలు దట్టంగా ఏర్పడతాయి. కీళ్ళు బిగుసుకుపోయి ఉంటాయి. చర్మంసాగే శక్తిని పోగొట్టుకొంటుంది.

***

జి. సావిత్రి

(మద్రాసు.)

***

నరాలు చేతనయ్యి కోల్పోయి మొద్దుబాగుతాయి. అది అనేక వికారాలకు దారి తీస్తుంది. శిరస్సు, శరీరం నడుము చురుకుగా ఎటుపెడితే అటు కదలేక కని పోగొట్టుకుంటాయి. నరాల ప్రమతితవలన నడకలో మేలికలయిక లభ్యంకాదు. తూకం, సౌలభ్యం, సాంపు, సోయగం పోతాయి. నడకలో ఆనందం పొందలేము. క్రమంగా ఆనందంతోపాటు అందంకూడా దూరమవుతుంది!

శరీరబయట పరిశుభ్రమైన గాలిలో నడవటం కంటే చౌకగా లభించే శరీరవ్యాయామ సాధనం మరొకటిలేదు. ఇది శరీరానికి తగిన శ్రమను కలిగిస్తూ అటు మనసుకు విశ్రాంతి కలిగిస్తుంది. ఇటు బడలికను నడపిస్తుంది.

ఆటలు

ఆటలు శరీరానికి చురుకుతనం కలిగించి శక్తిని పెంపొందించడంలో సాటిలేనివి. ఎదుగుతున్న పిల్లలకు ఆటసంజీవనివంటిది. యుక్తవయస్సు వస్తున్న సమయంలో శరీరంలో తక్కువ శక్తిగా మార్పులువస్తూ ఉంటాయి. ఆసమయంలో శరీర పరిశ్రమ ఆటలు వ్యక్తియొక్క శక్తిని అనుసరించి ఉండాలని కొందరి అభిప్రాయం. సామ్యుసిల్లి

పోయేటంత వ్యాయామం చేయడంమటుకు ఎల్ల వేళలా ప్రమాదమే.

నడక చక్కటి వ్యాయామ సాధనమే కావచ్చు. అయినా ప్రత్యేక పరిస్థితులలో ప్రత్యేకమైన వ్యాయామ, క్రీడలను సూచించి చేయించవలసిన బాధ్యత కూడా మనపై ఉంది. ఉదాహరణకు: ఒక యువతి చిన్న వయసులోనే లావుగా ఉంటుంది. ఎలా తగ్గించడం? ఆమెకు శరీరం యొక్క బరువును తగ్గించే వ్యాయామ క్రీడను సూచించాలి! మరొక వనిత బక్కచిక్కి ఉంటుంది ఈమెకు కండపుష్టిని కలిగించే వ్యాయామ క్రీడను సూచించాలి. ఏ వ్యాయామం కానీయండి. కొద్ది గోజాలయినా వరుసగా చేయాలి. మధ్యలో విశ్రమం కాస్త్రీయం కాదు, మంచిది కాదు. వ్యాయామం కోసం అధికంగా కాలాన్ని వ్యయం చేయడం కూడా కూడనిపని. సామాన్యంగా ప్రాద్దుట, సాయంకాలం పదిపాను నిముషాల వ్యాప్త వ్యాయామం చేస్తే చాలు. చాలా నూత్యమైన క్రియలతో ప్రారంభించి ఘనమైన క్రియల్ని అందుకోవడం కాస్త్రీయం. అందువలన కండరాలు, కీళ్ళు, నరాలు తాపిగా క్రమక్రమంగా అదుస్సాజల లోకి వచ్చి సక్రమమైన అభివృద్ధి పొందుతాయి.

ఉదయం

నిద్రమేల్కొన్నగానే పరున్న పరుపుమించే మన వ్యాయామం ప్రారంభించవచ్చు. చేతులు ప్రక్కలనే ఉంచి, నడుం మీద ఆధారపడి కొలిబొటన వేలినుండి భుజాల వరకు సాగాలి. పిమ్మట ఒక్క నిమిషం మాత్రం విశ్రాంతినివ్వాలి. అప్పుడు రెండు చేతులను రెండు ప్రక్కలకు చాచాలి. త్తీణం విశ్రాంతి. మళ్ళీ చేతులను నుడిటి మీదకు క్రమంగా తీసుకురావాలి. మళ్ళీ త్తీణం విశ్రాంతి. ఇంతకంటే అధికంగా ప్రక్రమించి లేవక ముందు వ్యాయామం చేయవలసినది లేదు.

ప్రక్రమించి లేచిన తరువాత శరీరాని కంటక వ్యాయామం. ఒక కుర్చీ తీసుకొని దానిని ముందు పెట్టుకొని దానిపైకుడిచేయిని ఆనించాలి. ఎడమ మోకాల్ని పొత్తికడుపు వరకూ ఎత్తాలి. అప్పుడు కాలిని ఎంతవరకూ ఎత్తగలిగితే అంతవరకూ ఎత్తాలి. ఇప్పుడు కాలిని ముడిచి క్రిందుగా వెనుకకు పోనివ్వాలి. అంతేకాకుండా కుర్చీమీద ఉన్న కుడిచేయిని అలాగే ఉంచి తలను వెనుకకు వ్రేలాడేసి వెన్నెముకను వెనుకకు వంచి వెనుక కండరాలు, పిరుదుల కండరాలూ బిగబట్టుకొనేటట్లు చేయాలి. ఇప్పుడు ఎడమ కాలిని యథాస్థానంలో ఉంచి ఎడమచేతితో కుర్చీని పట్టుకొని కుడికాలుకు పని కల్పించాలి. ఈ విధంగా నాలుగు సార్లు వ్యాయామం చేయాలి.

ప రా భ వం

శంఖచక్ర గదాపాణే
ద్యౌరకా నిలయాచ్యుతే
గోవింద పుండరీకాక్ష
పాహిమాం శరణం గతాం.

పంచపాండవులకు భార్య వినటువంటి
ద్రౌపదీదేవిని దుశ్శాసనుడు సభకు ఈడ్చుకువచ్చి చీర లాల్చి చేట పుడు, పైవిధంగా ప్రార్థించినది. ఆసమయంలో శ్రీ కృష్ణ పరమాత్మ శ్రీ దుశ్శాసనీదేవితో పాచిక లాడుతున్నారు. అప్పుడే పంచె వెయ్యిపోతున్నారు, శంఖచక్ర గదాపాణే! అని వినిపించగా నే నా ఆయుధములను ధ్యానం చేస్తున్నారెవరా! అని పంచె వెయ్యికుండా తలవంచి ఆలోచిస్తున్నారు. ఆటనాడేరండి. మీరెంత ఆలోచించినా వెయ్యండి పంచె! అంటూ అమ్మవారు. తొందరచేస్తున్నారు వెంటనే 'ద్యౌరకా నిలయా! అచ్యుత! గోవింద! అని విన బడినది.

నేను నివసించే పట్టణాన్ని, నన్ను ధ్యానంచేస్తున్నారే అంటూ కొంచెం తలపైకెత్తి చూచేటప్పటికి పుండరీకాక్ష పాహిమాం శరణంగతామ్. రక్షమామ్ అని వినిపించినది. వెంటనే చేతిలోఉన్న పాచికలను అత్యయం అంటూ విసిరికొట్టారు. ఒక్కపంచెతో అమ్మవారి అటకట్టింది. అక్కడ ద్రౌపదీదేవికి అత్యయ వస్త్రాలు లభించినవి. ఇన్నివిధాల ప్రార్థించేటప్పుడు నేను ఇచ్చేది వస్త్రాలేనా. ఎంతో రుణపడి నాను. అని అనుకున్నారు పరమాత్మ. ఎలాంటి కష్టదశలోనైనా ఎవరైనా ఈ కోకాన్ని నిశ్చలమైన మనస్సుతో ధ్యానం చేస్తే ఆ కష్టాలు ఇచ్చే పోతాయట!

మహా పతివ్రత, భక్తురాలు, విన ద్రౌపదీదేవి అవమానాన్ని చూచి ఆనందించటానికి, ధుర్యోధనునిభార్య, భానుమతి తోడి

కోడళ్ళను దాసీలను మేడమీదకు తీసుకొని వచ్చింది. అప్పటికే దుశ్శాసనుడు చీరలు లాగుచు ఆయాస పడుచున్నాడు. చీరలనుచూచి ఇట్టేలా కట్టించా అని ఆశ్చర్యపడింది. ఆ చీరలు ధగధగ మెరిసిపోతున్నాయి. బంగారపుజరీ అంచులు నవరత్నాల మెరిసే పువ్వులు! కండ్లకు మిరిమిట్లు గొల్పుతూ జగజగ మెరిసి పోతున్నాయి. 'మనం ఎన్నడూ ఇలాంటి చీరలు కట్టుకొనిగాని చూచిగాని ఎరుగం. ఆహా

ఎమ్. అన్నపూర్ణదేవి,

ముదునూరు, గన్నవరం తాలూకా.

ఇవి కట్టుకొంటే ఎంతభాగుంటామో కదా! అని అందరి మనస్సుల్లోను. ఒక్క సారి అభిప్రాయం కలిగింది. అబ్బ ఎంతభాగున్నే మానాన్న పెట్టలేదు. మాత్రయన లేలేదు. ఇలాంటిచీరలు అంటూ వాటియొక్క అందాన్నిచూచి బహు మోహపడుతున్నార కొందరు. అప్పుడే నారద మునీంద్రుడు హరినామ సంకీర్తన చేస్తూ అచ్చటికి వేంచేసినారు.

ఏం అలాచూస్తారేం అలాంటి చీరలు ఎప్పుడైనా కట్టగాని మట్టిగాని ఎరుగుదురా! నాకే గనుక భార్యకొంటే ఒకటి మిగలకుండా తీసుకుపోయేవాణ్ణి. రాసులు రాసులుగా పెరిగిపోతున్నాయి. చూస్తారేం మీ దాసీలను పంపి తెప్పించుకోండి. సభలోకి అశేషప్రజవచ్చి కూర్చున్నారు. ఎప్పుడు తీసుకుపోదామా అనిగుటకలుమింగుతున్నారు. వాకులేచారా అంటే ఒకటి మచ్చుకే నా దొరకదు. అని నాళ్ళను రెచ్చగొట్టాడు. ఇంకేముంది అసలే కోర్కెగా ఉంది. అందరు తీసుకుపోతారనేటప్పటికి పదండి

పోయి తీసుకురండి అని అందరు దాసీలకు ఆజ్ఞాపించారు.

దాసీలు ఒక్క పరుగున మేడమీదనుండి క్రిందకు ఉరికేరా అన్నట్టు వచ్చిపడ్డారు. మనంకూడా కట్టుకుందాం అని ఆశీర్వాదీ. మాయలేసన్ని చీరలు తెచ్చి మేడమీద పెట్టారు. నారదమునీంద్రుడు ఇక అక్కడ నిల్వోకుండా హరినారాయణ గోవింద, హరిమాధవ గోవిందా, అంటూ ధుర్యోధనుడు నిల్వన సభలోకి వచ్చాడు. ఇక్కడ మహారాజులందరు వంటిమీద చీరలు విప్పి అవతల పారవేశారు. ఈ మాయచీరలమీద ఉండే మోజుకొద్దీ. తొందర తొందరగా చీరలు కట్టుకున్నారు. కుచ్చెక్కు పోతున్నారు. కాని వకరిచేతికి కుచ్చెక్కు పోసినట్టుగాని చీర ముట్టుకున్నట్టుగాని ఏమీలేదు. ఈ అగివుల్లగారు (నారదుడు) సభలో నారదగర్భి చూచి మిక్కిమైనా మతిపోయిందా ఏమిటి ద్రౌపదీదేవి అత్యయవస్త్రాలేం చూస్తారు. ద్రౌపదీ వస్త్రాలపరణం చూడండి! ఎంతమంది ఎక్కువోయి కట్టుకుంటున్నారో అలా కొంచెం తలవేలి ధుర్యోధన చక్రవర్తిగారి మేడవంక చూడండి అనేకాడు. ఏమిటా అని అందరూ ఒక్కసారి తలలు పైకెత్తారు. ఏం చెప్పమంటారు. సిగ్గు. సిగ్గు. ఒకరివంటిమీదా బట్టలేదు! విడిచిన బట్టలు కట్టుకుందామని తే మాతే మాలాడుచు తిరుగుచున్నారు. అవి ఎంతదూరాన పడ్డయ్యో కనపడలేదు.

మహాభక్తురాలైన ద్రౌపదిని అవమానం చెయ్యాలని, పెద్దసభలోకి లాకొచ్చారు. కాని అంతరిక్షాన్ని అందుకొనే మేడమీద వందలాది స్త్రీలకు వస్త్రాలులేకుండాచేసి వ్రంచడానికి విలులేకుండా వగచి వగచి వాపోయేట్టు చేశాడు కృష్ణపరమాత్మ. భక్తుల బహిష్కరణాన్ని అని రుజువుచేశాడు.

మెడకూ: బుగ్గలకూ

1. తిన్నగా నింపేవారి. చేతులు పిరుదుల మీద ఉంచాలి. మెడను సాధ్యమైనంతగా ముందుకు వంచాలి. మళ్ళీ ఆ మెడ పైకెత్తి వెనుకకు సున్నితంగా వంచాలి. ఇప్పుడు వెనుకకు వంచిన తలను కుడికి ఎడమకూ తాకిగా సున్నితంగా కదపాలి. ఈ విధంగా నాలుగు, అయిదుసార్లు.

2. వెనుకకు వంచిన తలను అలానే ఉంచి నోరు తెరవాలి. తెరచిన నోరును మెలగా ముయ్యాలి. ఈ విధంగా నాలుగైదు సార్లు చేయాలి.

ఊపిరి వ్యాయామం

ఊపిరి వ్యాయామం, గుండెకు బలం చేయడంలోనూ ఊపిరి తిక్కులకు శక్తివ్యవహారంలోనూ సాటిలేనది. ఊపిరితిత్తులు చక్కటి ఆకారంలో పెరిగి నడుముకంటే రొమ్ము వికాలంగా పెరిగేటందుకు ఇది తోడ్పడగలదు.

(1) ఊపిరితో వ్యాయామం చాలా సునాయాసమైనది. గాలి వెలుతురూ ప్రసరించే కిటికీముందు నిలువడం. ఊపిరి తిక్కులలో నిండుగా గాలిని పీల్చడం క్రమేపి పూర్తిగా వదలడం ఈ విధంగా అలవాటు

చేసుకొని పీల్చే కొద్దీ వక్రత తగ్గి క్రమేపి వృద్ధిచేయాలి.

కొద్ది గొజుల తర్వాత: గాలిని విడిచే సమయం లోనూ, గాలిని పీల్చే సమయంలోనూ చేతులు ముప్పై కిలోగ్రామ్ల క్రమేపి ముందుకు నడిచి కాలి బొటన వేలిని ఆందుకోవాలి.

(2) నిలబడి నెలడు చేతులను భుజాలకు మటం గా వుడి ఎడమలకు చాచాలి. మెళ్ళిగా గాలిని పీల్చునూ చేతులను వెనుకకు వంచాలి. చేతులు భుజాల నుట్టానకి (40-వ వేజ్ చూడండి)

నీరు మంజూరుమీద పోరు

మా ఎదురింటివాళ్ళు వాళ్ళ ఇంట్లో అద్దె కున్న వాళ్ళు దెబ్బలాడుకుంటున్నారు. ఇంటామె తమిళంలో ఏదో గట్టిగా గబ గబ అరుస్తోంది. అద్దెకుండా అమె “ప్రాద్దుట నుండి ఒక బిందెనీళ్ళు పట్టుకోలేదు. ఆప్పుడే ఎనిమిది అయింది. ఎప్పుడు వంట చేసేది. పదింటికి ఆఫీసు కళ్యాణినవాళ్ళు నిలా యిబ్బందిపెట్టే ఎలా?” అని అడుగు తోంది.

ఈ వూళ్ళో అంటే మెద్రాసులో ఈ ఇంటివాళ్ళ పోరు పడడం చాల కష్టం. ఇంటివాళ్ళంటే ఇలుగలవాళ్ళు అంతా ఇలా చేస్తారని కాదు. కొందరు మాత్రమే.

ఇంటి వాళ్ళలో బోర్డు (to let) చూసి, ఇలు చూచుటకు వచ్చిన రోజున అంత తియ్యగా మాట్లాడిన వాళ్ళేనా, ఇప్పుడు ఇలా సాధిస్తున్నారు? అని తరువాత ఆశ్చర్యం వేస్తుంది.

ఇంట్లో రెండు కుళాయిలు ఉన్నాయి. మీకు నీళ్ళే కేం ఇబ్బంది ఉండదు. 24 గంటలూ నీళ్ళువస్తాయి అని ఇంకా తియ్యటి కబురు చెప్పారు. చూసేవాళ్ళు కాబోలు అనుకుంటారు. “దిగిజేగాని లోకు తెలియదు” అన్నట్లు ఇంట్లో దిగిజేగాని దాని సంగతి బయట పడింది. అసలు రెండు కుళాయిలున్నప్పటికీ రెండు కుళాయిలలో ఒకే మారు నీళ్ళు రావు. ఇంటివాళ్ళ యింట్లో కుళాయి కోట్లాది అద్దెవాళ్ళ ఇంట్లో నీళ్ళు రావు. ఈ సదుపాయము ఇలుగలవాళ్ళికి వుంటుంది. ఇంట్లో దిగిన కొన్నాళ్ళవరకు నీళ్ళకు యిబ్బందిపెట్టరు. క్రమంగా ఈ మర్యాద సన్నగిల్లి వాళ్ళకు అనసరము లేకున్నను పట్టి నీళ్ళను వృధాగా పారపోసి అయినా అద్దెవాళ్ళను ఇబ్బంది పెట్టుటకు వెనుదీయరు.

పోనీ ఇలా చేస్తారని ఇరుగు పొరుగు వాళ్ళ యింట్లో నీళ్ళు పట్టుకుందామా అంటే, వీరికి వారికి చుక్కెదురు. అందుకని అద్దె కున్న వారుగూడ ఇరుగుపొరుగు వాళ్ళ వో మాట్లాడకూడదు!

ఇక పోతే లైటుడగ్గర మరో రథన. రాత్రి 10 అయేటప్పటికి లైట్లు ఆర్పేయాలి. (ఇది వరకు-మందు చెప్పరు. ఇంట్లో దిగిన ఒక నెలకు చల్లగా జైటపెట్టారు.) పోనీ కరెంటులు వారు కడుక్కున్నారా అంటే అదీ లేదు. లైటుకు రూపాయా, రేడియో వుంటే ఏ నాలుగో వుచ్చుకుంటారు. కాని

కోకా శ్యామల, (మద్రాసు.)

రేడియోసాధ్య మైనంతవరకు పెట్టుకోకూడదు. వాళ్ళ పిల్లలు చదువుకుంటారనో, పెద్దలు నిద్రపోతున్నారనో ఏదో ఒక వంకపెట్టారు. ఇంకో రకం వారున్నారు. వీళ్ళ పిల్లలకు. అద్దెకుండావాళ్ళు ఊరికే ట్యూషను చెప్తే మంచిది. ఆ మధ్య మాకు తెలిసిన ఓ టీచరు పాతిక రూపాయలు ఇచ్చి ఓభాగంలో అద్దెకుండాది. ఇంట్లో దిగిన పదిరోజులకు ఇంటావిడ తనపిల్లలు ముగిరికి ప్రైవేటు చెప్పమని అడిగింది. ఈ టీచరు ఇంట్లోనే గదా అని తీరిక చెసుకొని ఓ గంటనేపు చెప్పితే అదే అయినా కలిసివస్తుందని ఒప్పుకుంది. ఒక నెల ప్రైవేటు చెప్పాను గదా అని ఆ నెల అద్దె ఇవ్వకపోయేసరికి రెండు రోజులవగానే ఆ ఇంటావిడ అద్దె ఇవ్వండి, అని చల్లగా అడిగింది. ఈవిడికి ఎక్కడలేని కోపమొచ్చింది. అదే బయట ఎవరికైన చెప్తే 30 రూపాయలైనా వచ్చేవి. ఇంట్లో వున్నాను గదా అని తనివ్వాలైన పాతిక సరిపెట్టుకుంటే సంతోషించక ఇంకా అద్దె అడుగుతుందా అనిపిస్తుందిగదా.

చాదు చేయు విధము

పసిపిల్లలకు నీళ్ళుపోయగానే ముఖాన, బుగ్గన చాదుచుక్క పెట్టటం ఆచారం. పసిల్లలకు తిలకం పెట్టకూడదుట. నేనుచాదు చేయటం చెబుతాను.

కావలసిన వస్తువులు: ఒక సవాపావు సగ్గుబియ్యం, గిద్దెన్నర నీళ్ళు చాలు.

మందు సగ్గుబియ్యాన్ని రాయారప్పా, లేకుండా శుభ్రంగా బాగు చేసుకోవాలి. కుంపటిమీద వెడల్పాటిగిన్నె పెట్టి అందులో ఈ బాగుచేసిన సగ్గుబియ్యాన్ని పోసి వేయించాలి. ఈ సగ్గుబియ్యం బాగా ఎర్రగా వేగి నలుపురంగుతు తిరిగే సమయానికి కొద్దిగా పొంగుతయి. అలా పొంగిన సమయంలో ముందే కొలిచిపెట్టిన నీళ్ళుపోసి కలపాలి. నీళ్ళు జాగ్రత్తగా కొలిచి పోయాలి.

నీళ్ళు ఎక్కువయితే చాదు పల్లనై బాగుండదు. నీళ్ళు పోగానే కిందకుడించి

■ మాటలే ఆవిడతో అనేసరికి ఇంటా విడ తారాజువ్వలా లేచింది. “నువ్వే ■ చెప్పావ్ నీ ముఖం. రోజుకి ఐదుగంటల నేపు చదువు చెప్పారు బడిలో. మేము కాని గూడ జీతం కట్టం” అంటూ అడిగేసింది. ఇంకేముంది! ఆ బడిపంతులమ్మ మరో చోటికి మకాం మార్చేసింది.

వీళ్ళందరికన్నా మంచివాళ్ళు మరొకరున్నారు. అద్దెకున్నవాళ్ళు అజాగ్రత్తగా వదిలేసిన వస్తువులు వాళ్ళు జాగ్రత్త చేస్తూంటారు. ఈ సంగతి దరిమిలా తెలుసుకున్నా అడగడానికి ఆధారాలేమీ వుండవు. పిల్లలాడుకునే బొమ్మలు, గాసలు, రిబ్బన్లు, పెన్సిళ్ళు, చిల్లర డబ్బులు వీళ్ళు తమ ఇంట్లో దాచిఉంచుతారు. వీరిలో కొందరు రెండు, మూడు మెట్లు పైకి వెళ్ళి పెద్దవాటినే అంటే రిఫ్టవాచీలు, కమ్యూల్, ముక్కుపుడకలు చక్కపెట్టుంటారు. వీళ్ళే వీలైనపుడల్లా దొంగలనుగురించి ఉపన్యాసాలిస్తుంటారు.

అలా అద్దెకున్నవాళ్ళను నానా బాధలు పెట్టుటకు వాళ్ళు చేసిన నేరమేమిటి? అని వీరెప్పుడూ ఆలోచించరు. ఆలోచిస్తే వీళ్ళిలా చెయ్యలేమా? అందుకే మా పిన్ని అంటూంటుంది. “పగవాళ్ళకుగూడ వద్ద ఇంటివాళ్ళ పోరు” అని.

పప్పుగిరిటో సగుబియ్యాన్ని మెత్తిగా ఎనపాలి. పది నిముషాలపాటు ఎనిపేసరికి సగుబియ్యం నీళ్ళలో కలిసిపోయి తుమ్మగోడుకు మల్లే తయారవుతుంది.

అప్పుడు కావలసినవారు అందులో 4 నెంటుచుక్కలు వేయవచ్చు. ఇచ్చమయిన వారు కచ్చారాలుకూడా మెత్తిగా కొటి వేయవచ్చు: తరువాత దీనిని చిన్నడబ్బాలో కాని కొబ్బరి చిప్పలోకాని పోసి రెండు రోజులపాటు ఎండలోపెట్టి ఎండనివ్వాలి. రెండురోజులు ఎండేసరికి బాగా గట్టిపడి పోతుంది.

తరువాత కావాల్సినప్పుడల్లా ఒక్కచుక్క నీళ్ళుచలి అరగదీసి వాడుకోవచ్చు. ఈ చాదు తల్లితల్లిమెరుస్తూ చాలా బాగుంటుంది. ముఖ్యంగా పసిపిల్లలకు ఉపయోగం.

నిర్మల, (గుంటూరు)

సవాల్; జవాబు

ఎంతయిన మనందరమూ ఆంధ్రులము.

నాకేమే గొప్పవస్తుందా అనందం కలుగుతుందా మనరాజధాని అయిన హైదరాబాద్ నుండిస్తే. ఉన్నదిఉన్నట్లు వ్రాస్తే ఉలు కెక్కువట. నేను వ్రాసింది జరగపోలే ఉహించి రాసేనా చాయాదేవిగారి ఉహ. ఈ 'గిరాకీ' గురించి ఎంతోమంది మంచిచెడ్డా వివరంగా తెలుసుకొని వ్రాశానే కాని నా ఉహ ఏమాత్రము కాదు. ఇంతెందుకు కావాలంటే ఇప్పుడు ఇతర ప్రశ్నల నుండి వచ్చిన వారిని అడిగి చూడవచ్చును. ఎంతోమంది మా ఇంటికి వచ్చినవారు, ఇంకా మేము వెళ్ళిన వాళ్ళి ఇంటిదగ్గర, అడిగితే మా ఇంట్లో 'ఇట్లా ఉందంటే, మా ఇంట్లో ఇట్లా ఉందని' ప్రతివారు ఏదో ఒక ఇబ్బంది గురించి చెప్తునే వచ్చారు. నిజంగా నాకు చాల ఆశ్చర్యమే చాయాదేవిగారింట్లో పనిమనిషి అంతసరి చెప్తందంటే.

మా ఇంట్లో చిన్నపిల్లలు లేరు. పైపనులు చూడడానికి అంతకన్నా అక్కరలేదు. ఎందుకంటే దానికి వేరే పనివాళ్ళు ఉంటారు. ఇంక ఒట్టులు ఉతకడము మాటకొస్తే మా ఇంట్లోనే ఒకచాకలి ఉన్నాడు. వాడు ఏరోజు ఒట్టులు ఆ రోజు ఉతికి, ఇస్త్రీ చేస్తాడు, కాబట్టి పనిమనిషి బట్టు కూడా ఉతకనక్కరలేదు.

సరే ఇంక "చాయ్, నాస్టాలిష్టడము మాట కొస్తే ఒక్క మా పనిమనిషి కాదు మా ఇళ్ళు ఉన్నవాడ హిమాయత్ నగర్ లో ముఖ్యముగా మా వీధిలో ఉండేవాళ్ళంతా కూడా అటాగే చేస్తున్నారు. వాళ్ళంతా ఇక్కడ స్థిరనివాస మేర్పరచుకొన్న వారే. వారు మేమిచ్చేటంత జీతము ఇవ్వరు, ఎందుకంటారేమో, వారి ఇళ్ళలో అగముము 5 లేక 6 సం|| నుండి ఉంటున్నవారు ఎల్లాపోతారు చెప్పండి. కాబట్టి మేము 20 రు 25 ఇస్తే వారు 16 రు 18 ఇస్తున్నారు. వారందరికీ తోటపనికి వేరేపనివాళ్ళు ఉన్నారు. పనిమనిషి నెయ్యదట. అందుకని విధిలేక తోటవానికి తాహుకుకొద్ది ఇచ్చి పెట్టిఉంటున్నారు. ఇంక వాళ్ళకూడా విధిగా ప్రాగున్న 'చాయ్, నాస్టా' మద్యాన్నము భోజనము, సాయంత్రము లే తప్పక ఇస్తున్నారు. ఇదంతా నేను అందరిని అడిగి వాగా తెలుకొని వ్రాసింది కాని

ఉహలు పోగేసి వ్రాసిందికాదు.

మా పనిమనిషి రోజంతా ఉండదు. ఏ పూటకొపూట రెండు లేక మూడుగంటలలో పూర్తిచేసుకొని పోతుంది. మరి దాని కేమంటారు.

పోతే మాపక్కంటివారు పనిమనిషికి మజ్జగ గతో ఇచ్చిన గిన్నె చాయాదేవిగారి ప్రకారము, పోలేదని అర్థము. మరిగిన్నె పోయింది. అడిగితే అలా ఇవ్వలేదని. పాపము! ఆవిడ చేతితో ఇచ్చిన గిన్నె. అందులోను ఆ యిల్లాలు చాల జాగ్రత్తి అయినది. ఏదో పని తొందరలో ఉండి వంటవాడు ఎక్కడికో వెళ్ళితే తానే పాసి ఇచ్చింది. మరిగిట్టిరోజు అడిగితే గిన్నె లేదని. పనిమానుకుని వెళ్ళింది. కావలంటే చాయాదేవిగారు అడగవచ్చును.

చింతపండు బహుశా చాయాదేవిగారి ఇంట్లోను, ఆడిధిలోను అడగక పోవచ్చును. నాకు తెలిసినంతముటుకు మాడిధిలో అందగు వేస్తారు. చింతలకి వాటికి చింతపండు వెవ్వక పోలే వాటి తెలుపు వర్ణించి వర్ణనములేదు. సరే చాయాదేవిగారన్నారని ఆరోజు చింత పండు వేయటము మానివేసినాము. అదంది గదా చింతపండు నెయ్యకపోతే సామాను ఎలా తెలపడుతుంది అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది. అవును మట్టిలో తోమితే గిన్నెలు గీతలు పెట్టుతారు అంటేగా లేదా! చింత పండు ఇవ్వకపోతే?

బహుశా కొన్ని కొన్ని కేటలలో పనిమను ఘలు చవకగా దొరకవచ్చును. కాని మా వాడలో నాకు తెలిసిన వారికి ఎవ్వరికి చవకగానూ, చాయాదేవిగారింటి దగ్గర చేసినన్ని పనులు చేయుటకూ ఎవ్వరు ఒప్పుకోలేదు. వాళ్ళింకే ఈఇలు లేకపోతే ఇంకొక ఇలు.

బహుశా చాయాదేవిగారింట్లో, వెట్టిసీలి పొస్తుంపవచ్చు. కాని ఇక్కడ ఎవ్వరింట్లోను సాయ్యులుము లేదు. ఈవాడలో కొత్తగా దిగిన ఉగ్యోలుల మంశ్రుల శ్రమతులందరికీ ఈ సంగతి తెలుసును.

ఇంకా బజారు కళ్ళిండి. వాళ్ళు చెప్ప తారు "చాలు లేవవచ్చు! మీరంతా వచ్చి ఈ రేటు ఎక్కువచేసి నారు" అంటారు. వాళ్ళే కాదు, ఇక్కడ స్థిరనివాస మేర్పరచుకొన్న వాళ్ళంతా అదేమాటంటారు. ఏది కొన పోయినా గిరాకీ "మీరు వచ్చేరు; మా ప్రాధరాశ్యాదులో ధరలు పెంచేశారు" అని. ఇది నిజమాకాదా! ధరలు పెరిగినమాట!

నేను ఈ వాడలో నాలుగిళ్ళ పరిస్థితులూ చూచి, వీని తెలుసుకొని వ్రాసినాను. కాని ఒక్క మా గురించి మాత్రమే వ్రాయలేదు. చాయాదేవిగారు నేను ఏదో గొప్పకి, దర్జాకి వ్రాశానంటం అంతకన్నా విడ్డూరము.

కె. అన్నపూర్ణ రామారావు,
—(హైదరాబాదు)

* * *

అక్షరాల నిజం

28-1-87 ఆంధ్ర వార్తపత్రికలో శ్రీమతి చాయాదేవిగారు రాసిన వ్యాసం చదివాను. చాయాదేవిగారు రాసింది అక్షరాల నిజం. కానీ అన్నపూర్ణగారు మరి ఎండు కటా రాశానో తెలియదు. మేము పుట్టిండి ఇక్కడ, పెరిగింది ఇక్కడ. మా తాతగారు ఇప్పటికి 30 ఏం|| నుండి యిక్కడ ఉంటు న్నారు. మాది పెద్ద కుటుంబం. పెద్ద ఇల్లు. ఇంటి ముందు తోట ఉంది. మేము మా పని పిలవనికీ నెలకు ఇరవై రూపాయలు ఇస్తాము. అన్నపూర్ణగారు రాసినట్లు, వాడు గిన్నెలు తోమి ఇల్లు ఊడ్చిపోడు. ప్రాద్దుట. 5 గంటలకు వస్తే రాత్రి 7 గంటల వరకూ అన్ని పనులూచేసి అప్పుడు ఇంటికి పోతాడు. అంటు లోమటానికి బట్టులు ఉతకటానికి వేరే ఆడితునిషిని పెట్టుకున్నాము. 10 రూపాయలే ఇస్తాము. ఇక నెలరోజులకే 80 రూ|| సామాను పోయాయని రాశారు. మా ఇంట్లో ఇంతవరకూ ఒక గిన్నెగాని, ఒక్క సాయ్యు గాని పోలేదు. మరికొక సంగతి. అన్నపూర్ణ గారు కేరు మిరియాలు తొమ్మిది రూ||లకు కొన్నారని అని రాశారు. ఊరంతా కను కున్నా అంత ఖరీదు ఎవరూ చెప్పలేదు. 6-0-0 కేరు. ఏదో పాలూ కూరలు ధరలు పెరిగాయికాని అంత అన్యాయంకాదు. ఎప్పటికీ అన్ని ఊళ్ళకంటే మన రాజధానే నయం.

కామేశ్వరి భగవాన్తు,
(హైదరాబాదు).

* * *

అంత కోపమా?

శ్రీమతి చాయాదేవిగారు చాల విడ్డూరంగా మాట్లాడినారు. ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి చూచి చాయాదేవిగారు, అంతకోప

ఒళ్ళు వొంచి చాకిరికి మళ్ళితే ?

పడడం సబబుకాదు అనిపిస్తుంది. హైదరాబాద్ లో పరిస్థితి అదేగా? చాయాదేవిగారికి అంత చవుకగా, ఎక్కువపని చేయడానికి అలాటి పనిమనిషి దొరకడం అదృష్టమే. అలాటివారు ఒకరు వుంటారు కాని అందరూ అలా వుండరు. ఈమాత్రము దానికే పారు గూరువాళ్ళు ఏమనుకుంటారు ?

* * *

ఇది న్యాయము కాదు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజధానియైన హైదరాబాద్ లో పనిమనుష్యులగురించి ఇతరుల గురించి ఈమధ్య నిజంగానే విద్వేషంగా వ్రాశారు. ఈ విషయంలో నేను శ్రీమతి ఎ. చాయాదేవిగారిలో విశేషభవిస్తున్నాను. వారు అయిదారేళ్ళనుంచి నివసిస్తున్నామని వ్రాశారు కాని మేము అంటే నేను హైదరాబాద్ నగరంలోనే వుట్టాను. పెరిగాను. చదువుచున్నాను కాని వారు వ్రాసిన విషయాలు నిజంగా జరుగుతున్నాయా? అని నాలో నేనే ఆశ్చర్యపోయానంటే సమస్య. 'అదిగో పులి ఆంటే ఇదిగో లోక అంటారు కాబోలు' వైఖరివారు. కాని హైదరాబాద్ లో పై ఊరువారు భయపడవలసినంతగా మోసగాళ్ళు లేరని నేను ఘంటాపథంగా చెప్పగలను. ఆమాట కొస్తే తక్కిన స్థలములో మనుష్యులకంటే మెరుగే ననుకుంటాను. ఇతర స్థలములలో నేను చూచి తెలుసుకున్న దానినిబట్టి ఇలా వ్రాస్తున్నాను.

ఇక పనిమనుషుల సంగతి. మా ఇంట్లోను పనిమనిషికి 10 రూ ఇస్తాము. చాయాదేవిగారు చెప్పినట్లే అన్ని పనులూ చేస్తారు. మా పనిమనిషి బీకటితోనే వచ్చిపనిచేస్తుంది. కాని వారిలో చెప్పదగిన మోసము లేదంటాను. వారు పదియింట్లో చేసుకుంటారు. ఒకమనిషి ఆంట్లతోమీ నెలకుక సీసం 30 లేక 40 రూపాయలు సంపాదించి కుటుంబానికి సాయంగా వుంటుంది. కాని రోజంతా ఒక్క యింట్లోనే ఉండాలంటే నిజంగానే రూ 25 తీసుకుంటారు. అందుకు సందేహము లేదు.

(కుమారి సరస్వతి సికింద్రాబాద్)

అదే సబబు

శ్రీమతి అన్నపూర్ణ రామారావుగారి రచన మీద ఏ. చాయాదేవిగారి అభిప్రాయం చూచేరికి చాలా ఆశ్చర్యపెరిగింది. చాయాదేవిగారు హైదరాబాద్ లో నివసిస్తుంటే ఉన్నారు. కొబ్బటి వారికి హైదరాబాద్ లో ఇప్పటి పరిస్థితి అర్థమయినట్లు లేదు. హైదరాబాదుకు నవంబరు ఒకటినుండి వివేకవర్మ

విలువ వచ్చింది. ఒక్కసారిగా మా సనత్ నగర్ లో న్యాయకులు బాలు వచ్చిపడేసరికి ఒకపనిమనిషిగాదు, డబ్బు రాబడిగల ప్రతి వాడూ పైకెక్కి కూర్చున్నాడు. అసలు చెప్పాచ్చేదేమిటంటే, ఇక్కడి కొచ్చింది నేను, మా అన్నయ్య, మా వదివ గారూ ను. సనత్ నగర్ కి వచ్చి ఒక చిన్న ఇంట్లో దిగాము. ఆరోజే ఎవరో ఒక అడమనిషి వచ్చి పనిమనిషి కావాలా అని అడిగింది. కావాలని చెప్పాము. మరునాడు వస్తానని చెప్పి వెళ్ళింది. మరురోజు ఎవరో మొగాడితో వచ్చింది. భర్త కాబోలు, మాట్లాడేందుకు.

సరే ఎంతివ్వాలి అని అడిగాము. న్యాయకుల సేవ సేమిటి అంటు లోమడం, కనుష్ట ఊడ్చడం అంటే నాండా? అలా, ఇద్దరు కానీ పాలో చించారు. ఇరవైమిద విదురూపాయల మృగారు అన్నారు. మా వదివకి గుండె ఆనంతపడేంది. ఇంకెమి మాట్లాడాలి అది అంటే అడిగినప్పుడు, క్లియర్ గా చెప్పాము చేయవలసిన పని సేపని అక్కలేదు. నీవు అక్కలేదు వెళ్ళిపోమ్మన్నాను. పోనీలే బీస (20) రూపాయలీస్తుంది. 4 రూపాయలీస్తామనీ చెప్పాము. అంటే ఆపనిమనిషి ఇంతవరకు తిరిగిచూశ్చేదు. ఇంతవరకు నేను మావదివ

మీరూ ఇంత
అందంగా
కనపడవచ్చు

అందమైన స్త్రీలను చూచి అనూయపడవచ్చు. అందానికి కీలకం మీ చేతుల్లోనే వుంది. క్రమంతప్పకుండా కేరళ చందనసబ్బువాడండి.

దాని పుష్కలమైన నురుగు మంచి సువాసన కలిగి, మీగడవలె వుంటుంది. అది మీ శరీరాన్ని మృదులపరచి అందంగా వుండేట్లు చేస్తుంది.

కేరళ

చందన సబ్బు

కేరళ సోస్ ఇన్ స్టిట్యూట్
కో. జి. కో. డి.

కర్ణాటక నూనె
తయారు చేయబడింది.

కేరళ ప్రభుత్వ పరిశ్రమల వాణిజ్యశాఖలో ఒక విభాగము.

ఇంటిపనంతా చేసుకొనిపోతున్నాము. ఇరుగు పొరుగులవారు ఒక వంట సామాను తోమ దానికి ఏపదో ఇస్తున్నారని.

ఒక్క పనిమనిషి లేమిటి అంతా కాస్తేగా తయారయింది. ఇది తరకు టూమాటో శేరు అర్థజా ఉండేదట. ఇప్పుడు శేరు 4 అణాలయింది. అన్నీ అంతే. కానికి 4 తమలపాకులు. ఇక చాయా జేవిగారికి విడు ఏళ్ళనుండి చక్కని పనిమనిషి అంత చవకగా (వారిదృష్టిలో) దొరికిందంటే నిజంగా వారు అద్భుతవంతులే. కర్నూలునుంచి వచ్చిన తరువాత ఇక్కడ ఖర్చులన్నీ ఒకటికి నాలుగింతలు పెరిగిపోయాయంటే నమ్మండి.

కె. ఎస్. సువర్ణ, (హైదరాబాదు.)

* * *

ఒళ్ళవించి చాకిరి మళ్ళితే?

“పైరిగిన గిరాకీ” అనే వ్యాసంలో అన్న పూర్తి రామారావుగారు కేవలం వారి పని మనిషిలా ప్రవర్తించిందో చెప్పారంటే దానివల యితర వనితలు నేర్చుకోగల నీతి, అనుభవించతగిన మార్గం ఏమిటి? కనీసం “పని మనుషులవల నిటువంటి కష్టనష్టాలుంటాయి గనుక, సాధ్యమయినంతవరకూ పనిమనుషులవ సరం లేకుండా, మనమే గృహకృత్యాలు నిర్వర్తించుకోవాలి” అని గ్రహించటం మంచిది పనిమనుషులతో పరితపించే వనితలంతా ఒళ్ళువంచి చాకిరికి మళ్ళిరాదా? ఇంతకి గృహకృత్యా లేమేమిటి? అంటూ తోమటం, వాకిళ్ళు పూడ్చి కల్లాపు చిమ్మటం. ఇల్లు తుడుచుకోటం. ఇవి పాచిపనులు, తర్వాత వంట, వడ్డన. పిల్లలని శుభ్రంచేయటం. ఇంకా సమయానుకూలంగా సంభవించే చిట్టి పొట్టి పనులు. పనిమనిషి తో బాధపడేవాళ్ళు, పనిమనిషివల కలిగే కష్టనష్టాలని తట్టుకోగల ఆరికస్తోమత లేనివాళ్ళు, పనిమనిషిని పెట్టుకోటం చేసి? చింతించటం చేసి? గృహ కృత్యాలంటే మనమింత జడిసిపోతాంగాని, పాశ్చాత్యులు గృహకృత్యాలనతి చిన్న వనిగా భావిస్తారట.

5 గంటలకు లేస్తే కాలకృత్యాలు తీర్చు

కొని, అంటూ తోమకొని, వాకిళ్ళు పూడ్చు కోటానికి 1 గంటలకు పూర్తి. అప్పటికి భిక్షున తెల్ల వారుతుంది. పక్కలు తీసేసి, యిల్ల స్వయంగా, శుభ్రంగా పూడ్చుకొని 7 గంటకి ఎంత మందగోడి మనుషులయినా వంట లో దిగివచ్చు. వంట చేసుకొంటూనే చిన్న పనులు, పిల్లలికి నీళ్ళు పోయ్యటం తలలు దువ్వటం, స్నానం పంటంలాంటివి చేసు కోవచ్చు. 10 గంటలలోపులో వంట తేలిగా చేసేయ్యవచ్చు. అసలు బస్తీ వాళ్ళకి చెప్పకో దగవనులే వుండవు. ఊడవటానికి పెద్ద పెద్ద వాకిళ్ళుండవు. అలకటానికి మట్టి నేలలుండవు సాధారణంగా బస్తీలలో వున్నాడి, సంసారాలనలే వుండవు. ప్రతీసంసారం చిన్నదిగానే దాదాపు పదిమంది లోపుగానే వుంటుంది. ఒకవేళ, పెద్ద కుటుంబాలున్నా, అందరూ తలకపని చేసుకొంటే ఎంతనేపు?

అసలు పల్లెటూళ్ళలో పని మనుషుల గొడవే ఉండదు. వందకరాల మాగాణీవున్నా స్వయంగా అన్ని పనులూ చేసుకొంటారు. మనకింతా పి వుండనే ధ్యాసే రాదువాళ్ళకి. పల్లెటూరిపనులుచేస్తే బస్తీ సుకుమారులు వాడలిపోవచ్చు. ప్రతీయిల్లా విశాలంగా పెద్ద పెరడుతో వుంటుంది. రోజువారీ, చేసు కొనే గృహకృత్యాలే గాక, కనీసం నెలకో సారయినా యిల్లంతా ఆలంకృతం. వేసంకాలంలో ఏడాదికి సరిపోయే చింత పండు బాగు చేసుకొంటారు. కొందరు కారాలకుడా కొట్టుకొంటారు. ఇంకా కందులు, పెసలు, మొదలైన అవసరాలని సమయానుకూలంగా బాగుచేసికొని డబ్బాలలో (బూడిద కలిపి) పోసుకొంటారు. ఇదేవిధంగా చెయ్యగలవన్నీ చేసుకొంటారు. అందరూ యింతేననిగాదు. నూటికి తొందైమంది. అసలిప్పటికే పూర్వపు పద్ధతులు పోయాయని గోల పెడుతుంది నాయనమ్మ. పల్లెటూరివాళ్ళు స్వయంగా చేసే పనులు, బస్తీ వాళ్ళు డబ్బిచ్చి చేయించు కొంటారు. ఇదేలేదా.

పనులు చేసుకోవటానికి భిక్షానపడతారు కొందరు. ఎవరైనా చూస్తారేమోనని సిగ్గు పడతారు. చూచినా తప్పేముంది? వాళ్ళు

సంసారకారా? మనం చేసుకోవటానికి బాగా కుదరనిపనే ఇంకోకే చేత చేయించుకోవాలి. అత్యవసరంగా ఇతర సహాయం కోవలసిన వాళ్ళకి, అంటే గృహకృత్యాలు చేసుకోవటానికి నీలుపడని వుద్యోగస్తులకి, చేసుకోగల ఓపిక లేని బలహీనులకి పని మనుషులు కావాలిగాని, ప్రతీ యిల్లానికి పనిమనిషి చేసికి?

మన దినచర్యలో గృహకృత్యాలకి మించి చేయవలసిన రాచకార్యం వుండదు. ఇటు వంటిప్పుడు లేనిపోనిదుబారాఖర్చులెందుకు? తాహతుంటే ప్రతీ సఖాన్నీ అనుభవించు. అలా తాహతు గలవాళ్ళు “మేము పనిమనిషి వల్ల చిక్కులు పడుతున్నామని” చెప్పకో నక్కలేదు.

కొందరు బాధ్యతంతా పనిపనిపి చేసన్నట్టు ప్రవర్తిస్తారు. ఓసారి నే నొకరింటికెడితే సమయానికి ఆ ఫ్రెండు లేక, అవిడ తల్లి ఆహ్వానించింది. నేనా కుటుంబానికి చిరపరి చితురాలనే. చావడిఅంతా నానా కంగా లీగానూ ఉంది. నన్ను చూస్తూనే, “పని మనిషింకా రాలేదమ్మా. సాయంత్రం గాని రాదు. అవతల గదిలో కెడదాం, రా” అని ఇంకో గదిలోకి తీసికెళ్ళింది.... ఇంతకి ఏమిటంటే పనిమనిషా చెప్పవరకూ అలా వుండవలసిందే చావడి! పనిమనిషికోసం ఎదురు చూస్తామా? మనింటిని మనమే శుభ్రం చేసు కొంటామా? నీకు లేని బాధ్యత, డబ్బుకోసం పనిచేసే పనిమనిషి కొస్తుందా?

మన యింటి పనులు మనమే చక్క పెట్టు కుంటే ఆరోగ్యం, సంతృప్తి, చురుకుతనం, శుభ్రత లభిస్తాయి. పనంటే భయపడ కూడదు. లేనిపోని గొప్పలకి పోకుండా ఆర్థిక స్థితి నవగతిం చేసుకొంటూ ప్రవర్తించటం శ్రేయస్కరం. బానిసలా కష్టపడి రాణిలా అనుభవించడం నేర్చుకోవాలి. కష్ట ఫలీ. ★

—దద్దనాల రంగనాయకమ్మ, (బొమ్మిడి).

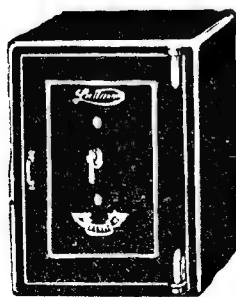
స్త్రీలు—వ్యాయామం

(36-వ పేజీ తరువాయి)

రాకూడదు. మళ్ళీ చేతులు కఠినాన్ని ఇతర ప్రక్కలకు వచ్చే సమయంలో గాలిని మెల్లగా విడవాలి.

(3) రెండు చేతుల మధ్యా ఒక తుండు గుడ్డ ఉంచుకొని చేతులు రెండూ కలిపి ముందు ఉంచుకొని గాలిని మెల్లగా పీలుస్తూ క్రమంగా చేతిని ముందుకు తీసుకొని తరుపరి వైకత్తి తర్వాత వెనుకకు మళ్ళించాలి. చేతులు పూర్తిగా వెనుక భాగంలోకి వచ్చిన తర్వాత క్రమంగా గాలిని విడుస్తూ ప్రకమంగా చేతులు వైకత్తి తర్వాత ముందుకు మళ్ళించాలి. రోజుకు 5 సార్లు ఇలాచేయాలి.

(యశవతి వైవాహిక)

లల్లారాం అండ్ కంపెనీ

(స్థాపితము 1928.)

ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మన్నికకు, వాణ్యతకు, సరసమైన ధరలకు ప్రసిద్ధిచెందిన

* ఇనుప పెట్టెలు * ఉక్కుబీరువాలు

* క్యాపు బాక్సులు

లల్లారాం అండ్ కో,

వెలగలేటివారి కిథి, విజయవాడ - 1. క్రొత్త హోదామ్ - మారుతి సినిమా కెదురుగా.

పిచ్చి శంకరం

(34-వ పేజీ తరువాయి)

శర్యాత ఆ పుస్తకాలతో నీ కంటువంటి సంబంధము లేదు. తెలిసిందా? అన్నాడతను నీరియన్ గానే!

శంకరం తుణుం నిరుత్తరంగా నుంచాని, 'సరే సందీ!' అన్నాడు.

"ముఖ్యమయిన విషయం-ఈ రహస్యం ఎవరికీ తెలిసివ్వకు."

"సరే సందీ."

"నీ పేరు?"

"శంకరం."

"ఇదో-శంకరం! నీకు చాలాగట్టిగా న్నాకు. ఈ అనువాదాలు నువ్వు చేస్తున్నట్లుగా-నీకు, నాకూ తప్పితే మరెవ్వరికీ తెలిసి నీవ్వకు. అలా తెలిసినందువల్ల నా కేమాత్రం సప్తం లేదు. నీకే" అన్నా యాన అధికార స్వరంలో.

"నీ నెవరికీ చెప్పనండీ," అన్నాడు శంకరం.

"ఉం-ని న్నెవరయినా, ఏం ఉద్యోగం చేస్తున్నావని అడిగితే, నా దగ్గర సెక్రటరీని చెప్ప. తెలిసిందా" అన్నాడతను.

తర్వాత-"ఇదో, ఈ పదిహేను రూపాయలూ తీసుకువెళ్ళు...పాలడబ్బా అంటున్నావుగా," అంటూ మూడు ఐదు కొయి తాలు అందించాడతను. అంత ముఖం చేసుకొని, మెట్టుదిగాడు శంకరం.

అతనికొ ప్రచురణకర్త. తెలుగు నవలలూ, కథలూ అవీ ప్రచురిస్తూ ఉంటాడు. వ్యాపారం కిటుకులూ అవీ తెలిసిన గడుసరి. పట్టలేని సంతోషంతో సిగరెట్టు ముట్టించాడతను.

* * *

కొద్దిరోజుల్లోనే ఎన్నో తెంగాలీ, ఇంగ్లీషు అనువాదాలు బయటకు వచ్చాయి. అనువాదాలు ఎంతో బాగున్నాయి. కానీ, అవి శంకరం అనువాదాలని ఎవరికీ తెలియదు. అంతా ప్రచురణకర్తనే మెచ్చుకున్నారు. అదియో అతని అనువాదమే అనుకుంటున్నారు.

మరికొన్ని అనువాదాలు 'అతని' హతురు పేర వెలువడ్డాయి. బాగా అమ్ముడు పోయాయి. శంకరం ఒక విధంగా రవ్వంత బాధపడ్డాడు. తానూ ఒకప్పుడు రచయితే. తననీ అందరూ మెచ్చుకుంటారని అనుకున్నవాడే. కానీ-అతనికి బానిసయ్యాడు. ఐతే, తన పెళ్ళాం పిల్లలూ కొంతవరకూ నుఖపడుతున్నారని సంతోషించేవాడు శంకరం.

* * *

కొద్దిరోజుల తర్వాత-శంకరం ఆరోగ్యం చెడిపోయింది! పదిరోజుల్లాంచీ మంచం మీదనే ఉన్నాడు.

అతనే శంకరం యింటికి వచ్చేడు.

"ఇంకా నీ జబ్బు వయంకారేదా?"

అని అడిగాడు.

"లేదండీ!" అన్నాడు శంకరం.

"ఇంకా ఎన్నాళ్ళయ్యా...ఈ రోగం?"

అని అడిగాడతను.

"మరోవారం మంచంమీద ఉండాలని డాక్టర్ అన్నాడండీ!" అన్నాడు శంకరం.

"ఎలాగయ్యా!...జీతం మాత్రం కరెక్టుగా పుచ్చేసుకుంటావు. ఈ నెల సగం జీతమే యిస్తాను. మీలాటి వాళ్ళకి ఉద్యోగాలే యివ్వకూడదు" అంటూ, కూకలేకాడు అతను.

శంకరంకి మండిపోయింది—

"ఏమిటండీ.....మీరు వెలగబెడుతున్నారే...మీకు వందలకు వందలూ లాభాలు వస్తూంటే, తొంభై రూపాయలే కదా...యిస్తున్నారు. మీకు వచ్చిన వందలూ... నాకు మీరిచ్చిన తొంభైలూ లెఖ్కు పెట్టండి...వెయ్యోవంతయినా ఉందా? మీకు ఒక్క రూపాయలేకాదు. పేరకూడా వస్తోంది! పైగా, రోగంతో ఛస్తుంటే... సగంజీతం యిస్తారా?" అని నూటిగా అడిగాడు శంకరం.

"అదికాదు—"

"ఏదికాదండీ!...ఉన్నప్పటికీ అసలు విషయం బయటపెడితే.....మీగలే మవుతుంది!"—కొపం పట్టలేక పోయాడు శంకరం.

"శంకరం! కాంతించవయ్యా...! ఏమిటాకోపం?...పదిరోజులు అయింది కదా, ఇంకా జ్వరం తగ్గలేదా...అని డాక్టర్ మీద వెయ్యోల్సిన కేకలు నీమీద

వేకాను. అంతే-అమ్మా! కొంచెం బాగైతగా చూసుకో...! ఇదో, ఈనెల జీతం మీ ఆయన వట్టి దుడుకుమనిషి... నీ వెళ్ళి మా ఇంటిడాక్టర్ ని పంపిస్తాను. ఎంబీ... బియ్యన్నా; మంచివాడు. బిలుకూడా తర్వాత తాపీగా చేస్తాడు. అతన్ని పంపిస్తాను. వస్తానమ్మా!" అంటూ, ఎంతో అభిమానంగా, ఎంతో తియ్యగా చెప్పి, తొంభై రూపాయలూ ఇచ్చి బయటకు వచ్చాడు అతను.

వీడు ఎలాఅయినా పీకలమీద కత్తే అనుకున్నాడు.—జీతాలిచ్చి, అనువాదాలు చేయిస్తాడని కొందరు అనుకుంటూనే ఉన్నారు. "ఈ విషయం 'శంకరమే' బయటపెట్టి ఉండాలి!" అనుకున్నాడు అతను. కానీ, శంకరం విషయం యింతవరకూ ఎవ్వరితోనూ అననేలేదు.

అతను ఏదో ఎత్తువేకాడు. నిశ్చింతగా వచ్చేకాడు.

అతను పంపిన డాక్టర్ వచ్చి, శంకరానికి ఇంజక్షన్ ఒకటి యిచ్చి... "పర్యా లేదమ్మా! తగిపోతుంది!" అని, ఓ విషపు నవ్వు నవ్వేడ్డ.

కొద్దిరోజులు మంచంమీదనే ఉన్నాడు శంకరం.

శంకరం పిచ్చివాడు! అతనికేమీ తెలీదు. బుర్ర పూరిగా చెడిపోయింది! చాలా తక్కువ కాలంలోనే... వీధి ఎక్కి పోయాడు!

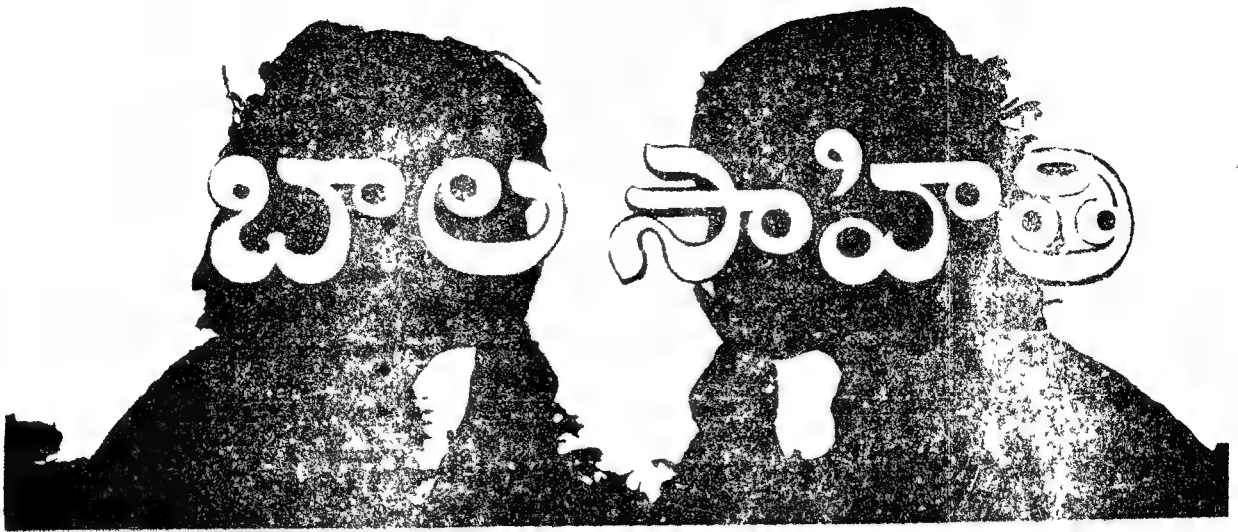
పెళ్ళాం, పిల్లలూ... అందరినీ మరచిపోయాడు! గతం ఏమాత్రం గుర్తులేదు...

అతను ఉన్నాడు; శంకరం ఉన్నాడు. శంకరం అనువాదాలూ ఉన్నాయి. కానీ అవి శంకరం అనువాదాలని ఎవరికీ తెలీదు. శంకరం పిచ్చివాడవడానికి కారణం 'అతనే' అని ఎవరికీ తెలీదు. అతని పేర ఉన్న అనువాదాలు 'పిచ్చిశంకరం'వి అంటే... ఎవరూ నమ్మరు! సరికదా... నవ్వుతారు. ★

రవి టాయ్లెట్స్ అందమును, వర్ణస్పృశ రవి గ్లిసరిన్ సోప్:—అన్ని కాలముల్లో, ముఖ్యంగా వేసవికాలములో వాడదగినది. శరీరమును మృదువుగను, కొంత గుండ్రమును. రవి వెజిటబుల్ హేరాయల్: శరీరములను విస్తారంగా పెంపొందించును. దానిచక్కని సున్నితమైన నువాసన అందరికీ ఆనందము కలుగజేయును.

రవి స్క్రీమ్: ముఖవర్ణస్పృశ కాపాడి, బిలాసమును పెంపొందించును. సోర్ట్ వెజెంటల్: ది మ్యాస్టర్ ఓ కంపెని, 10, వైద్యశాఖ మొదలికెడి, తండ్రియార్చేట, మద్రాసు-21.

ఒప్పందం

పెరిటిలోని జామచెట్టు
పైన చిలుక ఉండెను
చెట్టు క్రింద పైకి చూస్తూ
చిట్టిపాప ఉండెను.
పైకి చూచుచున్న పాప
పలికె నిట్లు చిలుకతో

“రామచిలుక నీవు చాల
రమ్యమైన దానవు
చిక్కనైన రంగులతో
చక్కనైన దానవు

చిట్టిపాపలంటే నీకు
ఇష్టమందు రందరు
చిట్టిపాప పలుకుచుండ
చిలుకపలుకు లందురు.

కాన నీకు నాకు ఇప్పుడు
కలిగె చెలిమి మిత్రమా!
చెలిమి నిలువ చిరకాలము
కలదు ఒక్క మార్గము.

ఒప్పందము నొకదానిని
చెప్పకొంద మిష్టడే.
చెట్టు ఎక్కలేని నాకు
చక్కనైన పండు చూచి
కొమ్మపైన ఉన్న నీవు
కోసి క్రింద వేయుము.

నేను నీదు పెండ్లినాడు
నీదు మేలు మరునక
నాట్యమాడ వత్తునోయి
నన్నుమోయి మిత్రమ!

చిలుక ఒప్పకొన్నదేమొ
చెలిమిమీర జార్చెను
పండు నొకటి క్రింద నున్న
పాప సంతసించగ!

డా. బి. జి. శివ

కొంగ పిల్ల

అనగా అనగా ఒక కొంగపిల్ల.

భలే అందంగా ఉంటుంది. ఆవాళ కొంగపిల్ల ఒక్కటే గూట్లో ఉంది. దాని అన్నలిద్దరూ చెల్లెలూ ఇది వరకే ఎగిరిపోయారు. మన కొంగ పిల్లమాత్రం ఎరగడానికి భయ పడుతోంది. అసలు దానికి ఎగరడం అంటేనే భయం. ఇంతవరకు అసలు ఎగరనే ఎరగలా, గూడు చివర నుండి ఈ చివరకు, ఈ చివరనుండి ఆచివరకు మెల్లగా నడవడం తప్పిస్తే.

నిన్న వాళ్ళనాన్న ఖచ్చితంగా చెప్పేశాడు. నువ్వు ఎగరడం నేర్చు కోకపోతే రేపటినుండి నీకు అన్నం పెట్టం అని. అమ్మ జాలిగా చూసింది. అంతే. అప్పటినుండి ఇవ్వాలే సాయం కాలంవరకు అసలు అన్నమే లేదు మన కొంగపిల్లకు.

చెల్లి, అన్నయ్యల రెక్కలు తన రెక్కలకన్నా పెద్దవేంకాదు. మరి ఎట్లా ఎగురతున్నారో! హాయిగా చేపల్ని మెక్కుతున్నారు వాళ్లు. తాను గూట్లో ఆకల్తో చావాల్సివస్తోంది.

చెట్టు కింద చెరువులో చేపలు మైకెగిరి కింద పడినప్పుడల్లా ఆకల్ లెక్కువవుతోంది. ఇంకా ఎక్కిరింపుగా చెల్లెలు నోటిలో చేప కరచుకొని తనవేపు చూస్తూ గుటుక్కున మింగేస్తోంది. చెల్లెలిమీద భలేకోపం వచ్చేస్తోంది. అదిగాని ఇక్కడుంటేనా!

అక్కడి కళ్ళడం ఎలా! ఆకలి

మండుకుపోతోంది. అందరూ తన్ను వెక్కిరించేవాళ్లే. ఒక్క అమ్మ తప్పిస్తే. అమ్మ వంక జాలిగా చూసింది. నాన్న చూడకుండా అమ్మ చేప తెస్తోంది. పెథవ! అన్నయ్య అడ్డుపడి లాక్కుని వెక్కిరిస్తున్నాడు. ఉహూ! వీడినా! ఇక్కడకు రానియ్యి చెప్తా!

***

కనకమేడల భారతి

***

అబ్బ ఆకలి! గూడు అంతా వెతికింది. ఏముంది. పొద్దున్నుండి వెదికిన గూడేగా! చేపల ముట్టు; డొక్కులు. ఒక్క పిసరు మాంసంకూడా లేదు వాటిల్లో. ఏడు పొస్తోంది. ఏమిటి చెయ్యడం?

నిన్నటినుండి నాన్న, అన్నయ్యలకూ చెల్లెలికి ఎగరడం, చేపల్ని ఎలాపట్టాలో నేర్చుతున్నాడు. తన వేపే చూడడంలేదు.

చెరువు గట్టుమీద చిన్న చిన్న చేపలు ఎగిరి పడుతున్నాయి. అక్క

డికి వెళ్లడం ఎలా! తన కాళ్ళు చూసుకుంది కొంగపిల్ల. చాలా బాగున్నాయి. గూడు చివర కూర్చుని కాళ్లు చాచింది. ఉహూ! గట్టు అందలా! ఈ సారి మెడ చూసుకుంది. చాలా పొడుగుగా ఉంది. మెడ చాపి గట్టు మీది చేపల్ని అందుకోబోయింది. ఉహూ! ఈసారి అవి అందలా!. ఇంకేం చెయ్యడానికి తోచలా.

నిద్రపోయేదానిలా ఒంటికాలి మీద నిలబడి సగంకళ్లు మూసుకుంది. నాన్న వాళ్లు చూసి వస్తారేమోనని. అసలు వాళ్లు యిటు చూస్తేగా ఒక్క అమ్మతప్పిస్తే. ఇక మన కొంగపిల్ల ఉండబట్టలేక పోయింది. ఒక్కసారిగా పెద్దగా ఏడుపు లంకించుకుంది. ఆ ఏడుపు కూడా ఈసారి ఎవరికీ వినపడలా, ఒక్క అమ్మకు తప్పిస్తే.

అమ్మ, ఏడుపువిని రెండు చిన్న చేపల్ని నోటితో కరచుకొని ఎగిరి వస్తోంది. కొంగపిల్ల అమ్మ చేపలు తెస్తోందని ఏడుపు మానేసింది. తొందరగా అందుకోవాలని మెడ చాపింది. ఇంకా అమ్మ దగ్గరకు తొందరగా వెళ్లాలని మెడ ఇంకా (48-వ పేజీ చూడండి)

పార్డైజ్ ఏజన్సీ నెం. 20 D లో రూ. 55000 గెలవండి.

అంతా కరెక్టుకు రూ. 45,000 మొదటి 8 నెంబర్లకు 7,500 మొదటి 2 నెంబర్లకు రూ. 2,500 (ప చేతిగుసుము: ఒక ఎంట్రికి రూ 1/ ; 6 ఎంట్రిలకు రూ 5. కి-సాలూయవన్ అల్లి. 4. రూల్స్ కు అల్లి. 4. బోనుచేయుటకు ఆఖరు తేది 2-8-57 ఫలితముల తేది 16-8-57.

48 నుండి 87 వరకు గల అంకెలను వాడిన అంకెను వాడకుండా మొత్తము చేసి 175 రావలెను. సాదా కాగితముమీద ఎంట్రిలు అంగీకరింపబడును. రూల్స్ ఇదివరకువలెనే బహుమతులు మారుచుండును. పోటీ గుసుము ఎం. ఓ. ద్వారా పంపి. రసీదు జతపర్చండి. ఇంగ్లీషులో నాయండి.

PARADISE AGENCY, ASHTABUJAM ROAD, VEPERY, MADRAS. 7

17 D నెం యొక్క ఫలితము | 84 | 88 | 81 | 82 | 80 |

D 16 బహుమతులు అంతా కరెక్టుకు రూ 858 (14 మంది) మొదటి 8 నెంబర్ల కరెక్టుకు రూ 219. (27 మంది); మొదటి 2 నెంబర్ల కరెక్టుకు రూ 121 (96 మంది)

అమౌత్యుని చాతుర్వ్యం

ఒకప్పుడు చంద్రచూడదేశాన్ని సుందరసేనుడనే రాజు పాలించేవాడు. 'అన్నీ వుండి అయిదవతనం లేద'న్నట్టు, ఆ రాజుకు భోగభాగ్యాల కేలోటూ లేదుగాని, వంశోద్ధారకుడు లేడనే చింత మాత్రం బోలెడంత వుండేది. 'తన తర్వాత రాజ్యం పరాక్రాంత మవుతుందనే ఆలోచన' వంశోద్ధారకుడు 'లేడనే చింతను ప్రజ్వరిల్లజేసేది.

ఇలావుండగా ఆ రాజ్యానికొక మహానీయుడు, ఎక్కడినుంచో తెలియదుగాని వచ్చి, ఆశ్రితుల కోరికలన్నిటినీ అవలీలగా తీర్చి ఆనందింపజేసేవాడు. రాజు ఒకనాడు మంత్రి సామంతులతో కొలువుతీర్చివుండగా ఈ మహానీయుని ప్రసక్తి వచ్చింది. ప్రభువులా మహాపురుషుని దర్శించి, మనరాజ్యం పరాక్రాంత మవకుండా, పుత్రప్రాప్తి కలిగేటట్టు వరం కోరమని ప్రధానామాత్యులు వినయంతో పలికారు.

రాజు మారుపలక ఆ మహానీయుని దర్శించాడు. సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి, పెంట తెచ్చిన కానుకలతో పాదసన్నిధినుంచి చేతులు కట్టుకుని నిలబడ్డాడు. 'అభీష్ట ఫల సిద్ధిరస్తు-సుసంతాన ప్రాప్తిరస్తు' అని మహానీయు డతిగంభీరంగా ఆశీర్వాదించేసరికి, అమితానంద కందళిత హృదయారవిందులైనారు ప్రభువులు. అనంతమోద భరితులయ్యారు పరిజనులు.

మహానీయుని ఆశీర్వాద ప్రభావం చేత, మహారాణి గర్భం ధరించి చక్కని పుత్రుని గన్నది. లేకలేక కలిగిన ఆ బిడ్డకు శశాంకుడని నామకరణం చేసేరు.

శశాంకుడు పెరిగి పెద్దవాడవుతున్నాడు గాని చదువుసంధ్యల కతీతుడై తిరుగ నారంభించాడు. గారాబు బిడ్డ కావడంచేత, చదువు చెప్పే గురువులు వానిని మందలించి మంచితోవను పెట్టడానికి జంకే

ఆర్. జి. శాస్త్రి

వారు. అదుపాజ్ఞలులేక శశాంకుడు విద్యావిహీనుడై వనవిహారిగా మారిపోయాడు. దేవాలయాల శిల్ప సౌందర్యాలను చూసి ఆనందించడమూ, ఉద్యానవనాల్లోని మమూర నృత్యాలకు తన్మయుడయి అక్కడే శయనించడమూ శశాంకుని దినచర్యగా మారింది. కొన్నేళ్లు గడిచినవి. శశాంకుడు యుక్తవయస్కుడయినాడు. వాని దినచర్యలో మార్పులేదు. యౌవనంతోపాటు సౌందర్యోపాసన సిద్ధించింది.

'పుత్రుడు కలిగాడు, వంశాన్ని ఉద్ధరిస్తాడు' అనుకున్న రాజు—రాణుల ఆశలు అడియాశ లైనాయి. పుత్రుడు పుట్టకముందు పుట్టలేదన్న చింత, ఇప్పుడు పుత్రుడు నిష్ప్రయోజకుడన్న చింత! వీటితోపాటు తనయుడు సౌందర్యోపాసకుడై అడ

వులపాలైతే రాజ్యం పరాధీనమాతుందనే చింత, ఆ వృద్ధ రాజుదంపతులకు భరింపరానిదైంది. వివాహంచేస్తే యువరాజు శశాంకుడు దారిలోకి వస్తాడని మనవి చేసుకున్నారు మంత్రులు. మహారాజు బాబాధ్యత మహామాత్యునకప్పగించారు.

2

ప్రకృతిదృశ్యాలను తన్మయత్వంతో తిలకించి, నిద్రించడానికి శయనాగారం చేరిన శశాంకుడు, రాత్రి నమయాన, తన మందిరంలో దీపాల వెలుగున ఒకచిన్నదాని చిత్రపటం చూశాడు. ఆమె శరీరచ్ఛాయ, ఉద్యానంలోని చంద్రకాంత శిలల తెల్లదనంతో లీనమయింద్రికాని తుమ్మెద రెక్కల్లాటి ముంగురులు, తూర్పుకొండల్లో ఉదయించే బాలభానుని అరుణిమనుబోలిన ఆమె అధరాలు, మూర్తీభవించిన వనసౌందర్య మన్నట్లున్న ఆమె వలువలు—ఆమెను చంద్రకాంతశిలనుండి వేరుచేస్తున్నాయి.

సౌందర్యోపాసకుడైన శశాంకుడు రెప్ప వాల్చకుండా కొన్నిక్షణాలలాగే నివ్వెరపడి చూశాడు. మరునాటి ఉదయం మహామాత్యుడు చిన్నదానిని గూర్చిన ఆలోచనలతో శశాంకుడు నిద్రపోలేదని గుర్తించేడు. "ప్రభువుల రాజ్యానికి చాలాదూరంలో వుండే విజ్ఞానపుర దేశాధీశుని ఏకైక పుత్రిక

తారాదేవిగారి దీ చిత్తరువు!" అని విన్నవించి, నకలశాస్త్రపారంగతుని గాని ఆమె వరింపదని కూడా మనవి చేసుకున్నాడు ప్రధానామాత్యుడు. ఈ మాటలు విన్న శశాంకుడు ఎన్నిశ్రమలు పడినైనా తారను పెండ్లాడకపోతే తన జీవితము వ్యర్థమని నిశ్చయించుకున్నాడు

3

ఊరికి దూరాన, ప్రశాంత వాతావరణంగల రాజమందిరంలో, యువరాజు విద్యాభ్యాసానికి సమర్థులైన విద్యావేత్తలు నియమింపబడ్డారు. ■ వీరశయనాదులలో తప్ప తక్కిన అన్నివేళలా యువరాజు విద్యాభ్యాసంలోనే కాలంగడపసాగాడు. ఏకదీక్షతో కృషిచేసి రెండేళ్ల తర్వాత యువరాజు మందిరం బయటకు వచ్చేడు. అతని కేదో కొత్తప్రపంచంలో ప్రవేశించినట్లయింది. ఈ రెండేళ్ళ కాలంలోనూ సౌందర్యోపాసకుడైన శశాంకుడు విజ్ఞానసంపన్నుడై, రాజోచిత విద్యలలోకూడా ఆరితేరేడు.

4

ఆనాడు శశాంకుని పట్టాభిషేక మహోత్సవము. దేశదేశాల ప్రభువులు, శశాంకునకు శుభాకాంక్షలందజేయడానికి వచ్చి తమ కేర్పరిచిన ప్రత్యేక ఆసనాలలో కూర్చున్నారు. ఆ మహోత్సవం చూడవచ్చిన ప్రజలు ఇసుకవేస్తే రాలనటున్నారు. మంగళవాద్యాలు మోర్మోగుతుండగా, మంత్ర పురస్కరముగా శశాంకుడు కిరీటధారియైనాడు.

మహామాత్యుడు, సిలబువు నందుకొని ఉత్సవం జయప్రదంగా కొన

సాగింపజేసిన ఆహూతు లందరికీ అభివందనాలు చెప్పి కూర్చున్నాడు. శశాంకుడు మేఘ గంభీరస్వరంతో "మహా చతురులు, మేధావులు అయిన సుధర్మామాత్యులకు మేము చాలా ఋణపడి వున్నాము. బాధ్యతలను మరచి, నిరంతరమూ సౌందర్యోపాసనలో మునిగి తేలుతున్న నాకు విజ్ఞాన పురంలోని తారను చూపెట్టారు. ■ నిరుపమాన సౌందర్యవతిని చక్కటి ఉద్యానంలో నున్నట్టు చిత్రకారునిచే చిత్రంపజేశారు. చిత్రములో ఉద్యానవనము విజ్ఞాన పురమని, అందులోని చిన్నది ఆ దేశాధీశుని పుత్రిక తారయనీ భ్రమ కలిగించారు. ఆ చిన్నదాన్ని చేపట్టాలని ఉవ్విళ్లుగుతున్న నాకు, విజ్ఞాన పురం చాలా దూరాన ఉందనీ, నకలశాస్త్ర పారంగతునిగాని ఆమె చేపట్టదనీ చెప్పారు. ఆ కన్యమిది మక్కువచేత ఏకాగ్రతతో విద్యాభ్యాసం చేశాను. ఈ విధంగా నన్ను విజ్ఞానసంపన్నునిగా జేసిన ఆ సుధర్మామాత్యులకు నా కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనాలు. వారి చాతుర్యంవలననే నేనీనాడు చంద్రచూడ దేశాధీశ్వరుడనై మీ అందరి ఆశీస్సులూ అందగలిగేను."

ఈ పలుకులకు అటు రాజదంపతులు, ఇటు సుధర్మామాత్యులు ఆనందాశ్రువులు రాలార్చారు. తమకు మహోపకారం చేసిన సుధర్మామాత్యుని కొనియాడకుండా వుండలేకపోయా రా రాజదంపతులు.

హాయిగా నుండుడు

అవును, హామామ్ తో ప్రదిినము స్నానముచేసిన తరువాత ఆతడు ఆనందముగా పారకాంట్ వెళ్ల నప్పుడు మీ దిద్ద ఈ విదముగా తలడును. హామామ్ శుద్ధమైన సబ్బు — సుకుమారమైన చర్మ ముంకు చాలామందిది. ఏర్లది దాని మనోహరమైన పరిమళ మును రంగును ఇష్టపడుదురు.

టాటావారి హామామ్ టాయిలెట్ సబ్బు

100% భారతీయమూలధనం - యాజమాన్యం - శ్రమ

TEL

1-1044/8

కొంగవిల్ల

(45-వ పేజీ తరువాయి)

చాపింది. కాళ్లు గూడా చాపింది. అంతే గూట్లోనుంచి జారింది. కింద చెరువుకు పైన్ గూటికి మధ్యగా ఉంది.

వాటికవే రెక్కలు అటూ ఇటూ కొట్టుకుంటున్నాయి. గాలి పొట్ట కిందికొచ్చి తన్ను పైకి లేపేసింది. తల కిందుగా పడిపోతా ననుకుంది. ఉహూ! పడలా. ఉ మారు గా రెక్కల్ని బాగా అటూ ఇటూ ఆడించింది. మెడ పైకెత్తింది. నాన్న, అమ్మ, అన్నయ్యలకంటే ఎత్తుగా ఎగిరిపోయింది. అందరూ ఎగురుతూ వచ్చి తనచుట్టూ చేరి “భలే, భలే” అంటూ పొగిడారు. తనూ ‘భ లే భ లే’ అనుకొని గర్వంగా చూసింది. ★

న్యూ డిల్లీ లేఖ

[46 వ పేజీ తరువాయి]

ముగా లభించవలసిన బహుమతులుగా భావిస్తున్నట్లు అనిపిస్తోంది. తమకు మంత్రిపదవి ఇవ్వాలని కొందరు కాంగ్రెసు వాదులు వత్తిడి తీసుకురావడంలో చేబబల్లందని వారి అభిప్రాయం. మంత్రిపదవులు అనేవి ప్రజలకు సేవచేయడానికి ఉద్దేశించిన పదవులు మాత్రమేనని, మంత్రులుగా నియ

మించబడినవారు శక్తివంచనలేక సంతోష పూర్వకంగా సేవచేయవలసిందేనని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ పదవులకోసం కు ముఖ్యంగా టాడర్ గాడానికి విలేడు. వాళ్ళనీ పీళ్ళనీ సమాధాన పరచడానికి మంత్రి పదవులను సృష్టించడం చాలా తప్పు. నేనే ప్రధాన మంత్రినై, నా మీదికే గనుక అటువంటి వత్తిడివస్తే, నన్ను వదిలేసి ఇంకొక నాయకుణ్ణి ఎన్నుకొండని ప్రజలకు చెప్పేస్తాను. ఈ పదవులను అవాసక భావంతో స్వీకరించాలిగాని, పట్టుకుని వేళ్ళాడగూడదు. ఆ పదవులను ముళ్ళ కిరీటాలుగా ధరించాలిగాని కీర్తి కిరీటాలుగాకాదు. మన లక్ష్యాన్ని త్వరగా చేరడానికి ఈ పదవులు సహాయ పడతాయో లేదో చూడడానికి వాటిని స్వీకరించాముగాని అన్యధాకాదు. స్వార్థపరులు, అపహర్ష వర్తులు ప్రధాన మంత్రులమీద ఈ విధంగా ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి అభివృద్ధిని ఆటంక పరుస్తున్నట్లయితే అది చాలా విచారకరమైన విషయం... కాంగ్రెసు వాదులు తమ ప్రవర్తనలో తగినంత స్వార్థరాహిత్యం, క్రమశిక్షణ, లక్ష్య సాధనకు కాంగ్రెసు నూచించిన విధానాలలో విశ్వాసము కనపరచక పోయినట్లయితే ప్రస్తుతం భారతదేశం సాగిస్తున్న పోరాటం విజయం పొందిదు.

కరాచీ తీర్మానాన్ని బట్టి చూస్తే, కాంగ్రెసు మంత్రి పదవులు ఆర్థికంగా లాభసాటి వేరాలుకావు. 500 రూపాయల జీతం కనిష్ఠ పరిమితికాదు. గరిష్ఠ పరిమితి. దేశంలో పెద్దపెద్ద జీతాలు ఇచ్చే అనవాయితీ ఉంది గనుక 500 రూ॥లు తక్కువకుంటున్నాము; లేక పోతే నిజంగా 500 రూ॥లు జీతం ఎక్కువే. కనీసం, గడచిన 17 ఏళ్ళలోనూ మొత్తం మీద చూస్తే కాంగ్రెసు వాదుల జీతాలు నెలకు 75 రూ॥ల కంటే మించలేవు.

కాంగ్రెసుకు చెందిన నిర్మాణాత్మక శాఖల్లో జాతీయ విద్య, ఖాదీ, గ్రామ సంశ్రమలలో అధికారత్యాగ నిర్ణయించిన జీతరీ నెలకు 75 రూ॥లే. ఆయా శాఖల్లో సమర్థత దృష్ట్యా చూస్తే ఏ రోజునైనా మంత్రులు కొందరినవారు అహేళలున్నాను. వారిలో ప్రతిభ గల విద్యావేత్తలు, లాయర్లు, కెమిస్టులు, వర్తకులు ఉన్నారు. వీరు తలుచుకుంటే తేలికగా నెలకు 500 రూ॥లు సంపాదించుకోగలరు. మరి మంత్రి పదవుల మీదే వ్యామోహం ఎందుకు? కాని జరగవలసిందేదో జరిగింది. ఇవన్నీ నా వ్యక్తిగతాభిప్రాయాలు మాత్రమే. నాకు ప్రధాన మంత్రులమీద విశ్వాసం ఉందిగనుక వారి విడుదలజ్ఞానాన్ని నేను శంకించను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో వారు తాముచేసిందే ఉచితమని భావించి ఉండవచ్చును. ఇంతకీ నాకు ఉత్తరాలు రాసేవారికి నేను చెప్పదలచిన దేమిటంటే, జీతాలకోసం మంత్రిపదవులను స్వీకరించడం జరగలేదనే.

తమ విధులను సమర్థంగా నిర్వహించగల పార్టీ సభ్యులకే ఈ పదవులను ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే అలా పదవులు స్వీకరించిన వారు ప్రధాన మంత్రులను నామినేట్ చేసిన పార్టీసభ్యుల విశ్వాసానికి పాత్రులు కాగలిగి ఉండాలి. ఏ ప్రధాన మంత్రి తన ఇష్టం వచ్చిన వ్యక్తిని మంత్రిపదవి ఇచ్చి పార్టీపై దుర్బలేశు. ఎందుకంటే సమర్థుడనీ, మనసు మన్నిగూర్చి బాగా తెలిసినవాడనీ, ఇంకా ఇతర నాయకత్వ లక్షణాలున్నాయనీ పార్టీ విశ్వసించింది గనుక నే ఒక వ్యక్తి ప్రధాన మంత్రి కావడం జరుగుతుంది. ★

అశోకా ఫ్లవర్ ఆఫ్ హెవెన్ టాల్క్ మ్ పాడరు & సో

గగనకసుమమువంటి ఈ అపూర్వ సౌందర్యవికరణములు విజయా కెమికల్స్ వారి మద్దీ పరిశోధన ఫలితముగా తమకు లభించుచున్నవి. నవీనమైన కెమికల్స్ వల్ల పరిమళ ద్రవ్యములవల్ల అత్యుత్తమముగా తయారైనవి వీటి ఉపయోగమువల్ల సౌందర్యమును, ముఖ వర్ణస్పృశును యనుమడింపజేయును ఉపయోగించిన అతి శీఘ్రకాలములోనే వీటి గుణమును మీరు గమనించగలరు నేడే ఉపయోగించుట.

విజయా కెమికల్స్. మద్రాసు-7.
విజెంటు: దుర్గాదైన్స్, విజయవాడ.

కెతముల సౌందర్యాని వృద్ధికి

కాష్మీర్-కుసుం

చెఱుమైన సూనెలో నానదిట్టదు

సుగంధ చర్మరక్షణ మలామ

సాంటలక్స్

దురద గళ్ళలు, కాట్లు, ముచిమలకు

కమ్మరి బుట్టు ప్రసంగ-అందరి బిల్లి

ప్రవర్తన సౌందర్య ఫలప్రద

నంజు గూడు-పండ్లపాది

పొక్కిరిచాది

నమ్మకమైనక4 అయిరవడ చివ్డములు.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: యునైటెడ్ కన్సర్వేట్స్,
54. బందరుపిల్లి, మద్రాసు-1
బాంచీలు: హైదరాబాదు & విజయవాడ.

సినిమయా

ఉత్తచిత్రం - ఉత్తమచిత్రం

సాక్షి

వియట్ చలన చిత్రాల సందర్భంలో మాస్కోనుండి మన దేశం వచ్చిన చలనచిత్ర ప్రతినిధివర్గం ఢిల్లీ, కలకత్తా, బొంబాయి నగరాలు సందర్శించి వెళ్ళాయి.

బుధానులో ఈ ఉత్సవాలు ఏర్పాటు కౌసంధున ఆ బృందం ఇక్కడికి రావడం పడలేదు బొంబాయిలో రాజకీయ ప్రభుకులంతా విడివిడిగాను సమిష్టిగాను అతిథుల గౌరవార్థం విందులు విశేష కార్యక్రమాలు ఏర్పాటుచేశారు.

కర్వాణి పిక్చర్స్ వారి సాంఘికచిత్రం "అక్కచెల్లెళ్లు"లో కృష్ణకుమారి.

సి....సి... మః

"సిగరెట్లని మనం కాల్చటం లేదు, అవే మనని కాల్చుతున్నాయి.

"మద్యాన్ని మనం త్రాగటం లేదు. అదే మనని త్రాగి వేస్తోంది." —దర్శక నిర్మాత ఎం. వి. రామన్.

వీటికి మరొక్కముక్కకూడా చేర్చితే సరిపోతుంది:

చలన చిత్రాలను మనం తయారు చేయటం లేదు; అవే మనని తయారుచేస్తున్నాయి.

ఇలా పరస్పరం మైత్రీభావం పెంపొందించుకోవడానికి సంకల్పంతో ఒక చలనచిత్రం విశ్వించాలనుకుంటున్నట్లు రష్యన్ బృందంలోని ప్రముఖ దర్శకుడు సెర్గియూట్ ఇవిచ్ చెప్పారు. అందులో ఒక భారతీయ నర్తకి, ఒక రష్యన్ నర్తకి పోల్గొనేవిధంగా కథను అల్లాలనుకుంటున్నారు.

యునైటెడ్ 80 సంవత్సరాలనుండి చలనచిత్ర పరిశ్రమలో ఉన్నారు. 20 పైచిలుకు చిత్రాలకు దర్శకత్వం నిర్వహించారు. ఈయన ఇటీవల తీసిన చిత్రం "బుఫ్ఫో".

చలనచిత్ర కళపై తమ వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు తెలుపుతూ, ఇందులో రంగులూ, పెద్ద తెరలవంటి హంగులూ ఆతర్వాత ప్రధానమైనవి కావన్నారు. "అలాగని సాంకేతిక పురోభివృద్ధి పనికిరాదంటున్నాను అనుకోవద్దు. చలనచిత్ర కళలో వాటిని ప్రధానస్థానం కాదని మాత్రమే నేనుచెప్పితి. చలనచిత్రానికి జీవం ఉండాలి. మానవత్వాన్ని ప్రబోధించగల క్లితి ఉండాలి. కవిత్వ గౌరవం, కళాంశ ఉండాలి సాంకేతిక సదుపాయాలూ, హంగులూ వీటికరువాలే. మాట వరసకి (అమెరికన్ చిత్రం) "నూర్టీ" చూడండి. కోప్పి ఇటాలియన్ చిత్రాలు చూడండి. వీటికి నేటి సినిమా హంగులు ఏమీలేవు. అయినా, అవే కళాఖండాలుగా ఉత్తమ చిత్రాలుగా నిలచాయి." అని ఆయన అన్నారు.

భారతీయ చిత్రం "వశేర్ పాంచాలి" గురించి ప్రస్తావిస్తూ, ప్రపంచంలో ఉత్తమ చిత్రాలనరిగవారికి విధంగానూ తీసిపోదని

(53-వ పేజీ చూడండి)

బొంబాయి సినిమా లేపు

ప్రతికూలత వ్యవహారాన్ని ఇక్కడ మాడు
కొత్త చిత్రాలకు ప్రారంభోత్సవం
జరిగింది.

కార్యక్రమంలో కూడా ఇతడిచే ప్రధాన
భూమిక అని అంటున్నారు. ఈ చిత్రానికి
దర్శకుడు కమల్ మజుందార్. సంగీతం
సి. రామచంద్ర

వీటిలో ప్రసిద్ధ దక్షిణ భారత దర్శక
నిర్మాత శ్రీ ఎ.కె. వి. ప్రసాద్ చిత్రం
ఒకటి "సహస్ర" (జెమినీ) హిందీ
చిత్రంలో అఖిల భారత ఖ్యాతి సాధించు
కొన్న ప్రసాద్ ఇప్పుడు స్వయంగా హిందీ
చిత్రనిర్మాణానికి ఉపక్రమించి, ఇక్కడ
ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్ (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
పేరిట స్వంత సంస్థను నెలకొల్పుకొని
చిత్రం ప్రారంభించారు అంధేరి లోని
మూడర్ స్టూడియోస్ లో జనవరి 26 ఉద
యం 10 గంటలకు పూజ జరిగింది ఈతోలి
చిత్రంలో మీనాకుమారి ప్రధానభూమిక
నిర్వహిస్తున్నది (ప్రసాద్ దర్శకత్వాన
ఎ.వి.ఎం వారు నిర్మించిన హిందీ చిత్రం
"ఎస్.పేరీ"లో ఈమె నాయకి) శ్యామి,
అమితాబ్, మనోరమ, ఆగా, గోప్,
రాజ్ మేత్రా, ఒంప్రకాష్ ప్రభృతులు
ఇతర ముఖ్య భూమికలు నిర్వహిస్తారు
సంగీత దర్శకుడు సి. రామచంద్ర పాటలు
రాజేంద్రకిషన్, మాటలు వి. ఎస్. ఆదిల్,
కళాదర్శకుడు మజీద్.

* * *
సరిగా అడే ముహూర్తానికి రామన్
స్టూడియోలో "ఎ లీ కానాం హాడీ" అనే
మరో చిత్రానికి ప్రారంభోత్సవం జరిగింది
కిశోర్ కుమార్ నాయకుడు. చిత్ర నిర్మాణ

బొంబాయి రాక్స్ థియేటర్ లో ఇటీవల "బసంత బహార్" చిత్రం తొలి
ప్రదర్శనం జరిగినపుడు తీసినచిత్రం. భరత్ భూషన్, నిమ్మి, ఉమాకిరన్,
సూర్యకాన్, కుంతుమ.

చ. కోచ్ మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటవేళ
ప్రకాష్ ("మూట్ పాలిష్") అరోరా కొత్త
చిత్రం "దివక్ సే దీవక్ జలే" కు ప్రారంభో
త్సవం జరిగింది. ఇందులో నిమ్మి, భారత్
భూషన్, నాయకి నాయకులు

కులదీప్ కార్, జేవీనాథ్, శ్యామలలో
దెయినేఇరానీ, ప్రభుఅరోరా ఇతర నటీ
నటులు సంగీత దర్శకులు మదన్ మోహన్.
పాటలు రాజేంద్రకిషన్ ఈ చిత్రం నిర్మా
తలు అశోక్ భాంస్రీ, త్రిలోక్ బక్షులు

* * *
రామన్ ప్రొడక్షన్స్ వారి ద్వితీయచిత్రం
(ఆశా, వండర్ గర్ల్) చురుకుగా తయారవు
తుంది. ఔట్ లోక దృశ్యాలు ఇటీవల
చాలా చిత్రించారు వైజయంతిమాల రెండు
చిత్రాలలోనూ నాయకి తమిళ చిత్రానికి
నాయకుడు నాగేశ్వరరావు ఇప్పటికి 9 రోజు
తయారయ్యాన్ని ఈ చిత్రంలో 9 పాట
లుంటాయి వీటిలో నాలుగింటిని సెల్యూ
లాయడ్ మీద చిత్రించడం పూర్తి అయింది.
మార్పి ఆఖరువారం, టెక్నికల్ పీల్ అరం
భంలో చిత్రం విడుదల కౌగలదని దర్శకుడు
ఎం. వి. రామన్ చెప్పారు.

ఈయన భారీఎత్తున నిర్మింప తలపెట్టిన
వర్తచిత్రం "జ్వాల"లో వైజయంతిమాల,
కిశోర్ కుమార్ నటిస్తారు. ఇందులో
సాహెబ్ మోడీ కూడా పాల్గొంటారు ఈ
చిత్ర నిర్మాణానికి చురుకుగా సన్నాహాలు
సాగుచున్నాయి

పోవీయట్ చలన చిత్రోత్సవాలను పురస్కరించుకొని మనచేశంవచ్చిన చలన చిత్ర ప్రతినిధివర్గం శిలీ, కలకత్తా బొంబాయి నగరాలను సందర్శించారు. బొంబాయిలోని చలనచిత్ర కళాకారులు, వివిధ సాంస్కృతిక సంస్థలవారూ, వారికి ఆతిథ్యం ఇచ్చారు. పోవీయట్ బృందం నాయకుడు శ్రీ ఐగర్ రామ్మోన్ పీడ్మోలునగరంలో మాట్లాడుతూ, ఈ విధమైన రాకపోకలవల్ల ఇరు దేశాల మధ్య స్నేహ సహృదయాల పెంపొందగలవని ఆశిస్తున్నామన్నారు. బాల చలన చిత్ర సంస్థ నిర్మించిన తొలి చిత్రం "జల్ దీప్" (జెట్ బహన్) లోని రాయాచిత్రాల ఆల్బంను, ఈ సంస్థ కార్యదర్శి శ్రీ మహేంద్రనాథ్ బహుమాన పురస్కరంగా శ్రీ రామాకృతు అందచేసిన సందర్భంలో తీసి చిత్రం ఇచ్చి, ఎడమ చివర నిలచి ఉన్నది పోవీయట్ నటి శ్రీమతి ఓల్గా జజోట్కీనా.

ఆసియా చలన చిత్రోత్సవం

చలనచిత్ర నిర్మాణం, డిస్ట్రిబ్యూషన్ ప్రదర్శన వ్యాపారాలు మూడిటిలోనూ ఆసు భీనం, సామర్థ్యం గడించిన ప్రముఖ పారిశ్రామికం శ్రీ లోకేష్ వాక్తో ఇటీవల బొంబాయి వచ్చారు. ఈయన సింగపూర్ లోని "కాథ్ ఆర్ నెషేషన్" అధ్యక్షుడు దూర ప్రాచ్యదేశాలలో ఈ సంస్థ క్రింద వందలాది సినిమా ప్రదర్శనశాలలున్నాయి. విజ్ఞానీయ, దేశీయ చిత్రాల డిస్ట్రిబ్యూషన్ లో పాటు, ఈ సంస్థ, మలయన్, చైనీస్ భాషలలో చలనచిత్రాలు నిర్మిస్తున్నది ఇతడు

శ్రీ లో ఇక్కడ చలనచిత్రాలు నిర్మించడానికి రాలేదుగాని, అంతికిన్న ముఖ్యమన తగిన పనిమీదనే వచ్చారు. రేపు మే నెలలో టూక్వోలో ఆఖరి ఆసియా చలన చిత్రోత్సవం ఒకటి ఏర్పాటు చేయాలన్న సంకల్పంతో అందుకున్నవాళ్లు ప్రాతం భించిన శ్రీ లో బొంబాయిలోని శిలీ ప్రముఖులు పలువురితో ఈవిషయం మాట్లాడారు. ఇక్కడి వారంతా, ఆ ఉత్సవంలో పాల్గొని సహకరించగలమని మాట ఇచ్చారు.

ఇతః పూర్వం ఈ ఉత్సవాలను దూర ప్రాచ్య చలనచిత్ర నిర్మాతల సంఘం నిర్వహించేది.

హించేది. అందువల్ల భారత దేశం తదితర ఆగ్నేయాసియా దేశాలూ పీటిలో పాల్గొనడం జరిగిందికాదు. ఇప్పుడు "మారాన్సి", "ప్రాచ్యాన్సి" తొలగించి "ఆసియా" ఉత్సవాలు అని పేరు పెట్టడంతో ఆసియాలోని దేశాలన్నీ ఇందులో పాల్గొనడానికి వీలు కలుగుతుంది.

ఇప్పుడు శ్రీ లో ఆధ్వర్యం వహించే ఈ కాథ్ సంస్థ కొన్నాళ్ళ క్రితం భారతీయ చిత్రాలను తన డియేట్ లో విడుదల చేయడం జరిగింది. అలా ప్రదర్శించిన తొలి చిత్రం "యన్ రునక్ పాయల్ బాజీ"

★ బొంబాయి సినిమా లేఖ ★

తరవాత "కూఫాన్ టౌర్ దీయా" తీసుకున్నారు. ఈ రెండూకూడా విజయవంతముగా సాగాయి.

హిందీ చిత్రసీమకు కొత్త హీరో

బెంగాలీ చిత్రాలలో మంచి నటుడుగా పేరు తెచ్చుకున్న ఉత్తమ్కుమార్ ఇప్పుడు హిందీ చిత్రసీమ నాయక నటకేణిలో చేరుకున్నాడు. ఇటీవల బొంబాయి వచ్చిన ఉత్తమ్కుమార్ ను ఇక్కడి నిర్మాతలు చాలా మంది తమ చిత్రాలలో నటించుకోరుకున్నారు. ముఖ్యంగా బిమల్ రాయ్ (ప్రాడక్ట్స్), ఆర్. కె. నూడియోన్ ల తరపున రాయబారాలు గట్టిగా జరుగుతున్నాయి.

కొత్త నటులకోసం చాలమంది ఇలా తాపత్రయ పడడానికి ముఖ్య కారణము, ఉన్న ప్రముఖునటులు, విపరీతమయిన రుసుము కోరడం, ఇచ్చుకున్నా తీరిక లేక వారూ వీరూ ఆవస్థ పడడం.

ఇప్పటికీ చాలమంది నిర్మాతలు, నటులులయిన కొత్తవారిని పైకి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఈ కోవకు చెందినవారిలో అమిత, మహబూబ్, (ఫిలిం ఫౌన్డరీ "అభిమాన్" లో నటించుటలు).

మహబూబ్ ప్రాడక్ట్స్ వారి "సుదర్ ఇండియా"లో నటిస్తూన్న రాజ్ కుమార్ అగ్రగణ్యులు.

* * *
నాయక్ ఎవరో నిర్ణయించుకోకుండా, సగం తెలియకు చిత్రం నిర్మించిన బహుచిత్ర మందిరాలకు ఇప్పుడు భూమికకు మినాకుమారినీ తీసుకున్నారు. చిత్రం పేరు "సవేరా". ఇందులో మినాకుమారి ఒక నర్తకి భూమిక నిర్వహిస్తుంది. సాధువు వేషం వేసుకుని అసాధు కార్యాలు సాగించే నేరస్తుడుగా అశోక్ కుమార్ నటిస్తున్నాడు. ఈ నేరస్తుడి టోకరాకి పోల్కపడిన జనం, ఇతడి నిజమైన సాధువుగా భావించి పూజించడంతో, అతగాడికి మరీపోయి, చివరకి, తమ చెప్పే నీతులనూ, నూత్రాలనూ తన మనసారా నమ్మి తరిస్తాడు. ఈ చిత్రానికి దర్శకుడు సత్యేంద్రబోస్. కామా, బిసిన, గుప్తా, శాంపన్ ప్రభృతులు ఇతర భూమికలు నిర్వహిస్తున్నారు. సంగీత దర్శకుడు శైలేష్.

గీత శకం

గీతవారం విడుదల అయిన చిత్రాలు:

షెక్సుకార్ నిర్మించిన "బుష్టర్ లంబు," ఈగిల్ ఫేలింగ్ వారి "ఫ్లాష్."

ఈ రెండు చిత్రాలకు ప్రత్యేకాకరణ సంగీతం. రెండిటికీ సంగీత దర్శకుడు ఓ. పి. వయార్.

తల్లీ, అక్క చెల్లెళ్ల శ్రేయస్సుకోసం. తన సౌఖ్యాన్ని త్యాగంచేసిన ఒక యువకుడి కథ "సుష్టర్ లంబు". నృపయాన్ని కదలించే సన్నివేశాలు, ఇందులో చాలా ఉన్నాయి మెదటినుండి తుదివరకూ, దర్శకుడు ఎస్. ఎ. అస్సానీ ఉత్కలంఠను చక్కగా పోషించారు. ఇందులో బిలన్ గా ఆయనే నటించాడు. లంబూ భూమికను షెక్సుకార్ నిర్వహించాడు. లంబు సోదరిగా మురయా నటించింది. విజయలక్ష్మి, భగవాన్ ల హాస్యం ఆకర్షణీయంగా ఉంది.

రెండో చిత్రం "ఫ్లాష్"కి "ప్రిజనర్ ఆఫ్ టెండా" ఆధారం. ఎటూచ్చి, ఇందులో కథాస్థలాన్ని, కాలాన్ని "అలనాటి అరేబియాకు" ఫీరాయించారు.

ఈ చిత్రంలో నయార్ సంగీతం, పద్మిని సృత్యాలూ ప్రత్యేకాకరణాలు. దర్శకత్వం బాగాలేదు. నాయకుడు, అతగాడి నటనా కూడా అలాగే ఉన్నాయి.

(ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి విలేజర్)

సత్యేంద్రబోస్ దర్శకత్వాన తయారవుతున్న "బిందీ" చిత్రంలో కొత్తనటి కామా సృత్యం ఇందులో అశోక్ కుమార్, కోర్, బినారాయ్ నటిస్తున్నారు.

(10-వ పేజీ తరువాయి)

కుష్మం తెరిచి]

నీడలేని

కూడు లేని మనిషి

నిలచి చూడు

పిలచి చూడు

పలుకని యీలోకంపై

పగను విడిచి, వగను విడిచి

నిలచిచూడు

పిలచి చూడు.

(రాస్తూ వుంటాడు.)

ఆనంద్ : కాఫీ పడగానే కవిగారి కవిత్వావాసిని నెలయేరులా సాగిపోగోంది.

దండ : ఈ డింకర్ బాబుగారు పిచ్చోడిలా ఎప్పుడూ రాసుకుంటూనే కూచుంటారు బాబూ!

ఆనంద్ : కవిత్వానికి పిచ్చికి చాలా దగ్గర సంబంధం వుంది. ఏమంటారు మిస్టర్, డింకర్? — మా మేనమామకు యిద్దరు పిల్లలు వున్నారు. వారిలో ఒకడు కవి అయ్యాడు. మరొకడు పిచ్చివా డయ్యాడు.

(డింకర్ తల ఎత్తికుండా రాసుకుంటు వ్నాడు.)

దండ : రండి బాబూ! మేనేజరుగారి దగ్గరకు తీసికెళ్తాను.

(ముందు దండపాణి వెనుక ఆనంద్ కుడి వైపు నిష్క్రమిస్తాడు. డింకర్ దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ రాస్తున్నాడు. మధ్యమధ్య పైకి యడుపుతున్నాడు.)

దిన : (చదువుతూ)

నువు నిర్మించిన బానిసల కిబిరం

పునాదులతో కదులుతోంది

కదులుతోంది.

(కుడివైపునుంచి దామోదరం వస్తాడు. నిల్చువంచె, కోటు, చేతులకు విలువైన ఉంగరాలు — ముఖంలో గర్వం, తీవ్ర కనిపిస్తున్నాయి.)

దిన : [ఒకసారి తలయెత్తి దామోదరం కని చూసి తిరిగి రాసుకుంటూ]

నిరాశల రాసిలోని

“నిన్న”ను విస్మరించు

కేవలీ ఉపస్థులో

నీ ఆశల చిగురించును.

దామో : (డింకర్ కని తరికిలనగా చూసి) వామన మూర్తిగా రక్కడ?

దిన : [వినిపించుకోకుండా తన ధోరణిలో]

ఎటునుండో వచ్చు నొకడు

ఎచ్చటికో పోవు నొకడు

వచ్చునపుడు తెచ్చినదేది?

పోవునపుడు గొనిపోవునదేమి?

దామో : [చుట్టూ కలయజూచి గత్యం

తరంతక దినకర్తో] ఏమయ్యా? నేను చెప్పినది వినిపించడంలేదా?

దిన : [బాహ్య ప్రపంచంలోకి వచ్చి ఆ:] ఏమిటి?

దామో : వామనమూర్తిగారు వున్నారా?

దిన : వున్నారు.

దామో : ఎక్కడ?

దిన : అచే తెలియదు.

దామో : (ని స్పృహ తో కుర్చీ లో కూర్చుని) నీకు కొంచెం మరి స్థిమితంలేదా?

దిన : లేదు. ఎంతమాత్రం లేదు. ఈ కల్లోల జగతులో మరి స్థిమితంగా వుండడానికి వీలేదు.

దండ : (నే పథ్యంలో) లేదు. యీల్లేదు.

అంతకంటే దమ్మిడీ తగ్గుదు.

[కుడివైపునుంచి మట్లాడుకుంటూ

దండపాణి ఆనంద్ వస్తాడు.]

ఆనంద్ : కళాకారులకు కన్యేషన్ లేదా?

దండ : బాబుగారు వుత్తినే వుండదాని కైనా ఒప్పుకుంటారుగాని దర తగ్గించరు.

ఆనంద్ : బైరా! కళాకారుడు ఒక రాత్రి తల దాచుకునేందుకు వెల మూడు రూపాయల ముప్పావలా?

దిన : [రాసుకుంటూ]

ఇలాతలంలో అన్నీ వున్నా

వెలలేనిది ఏదీ దొరకదు.

దండ : (ఆనంద్ తో) ఇంక మీ గదిలో కళ్ళండి బాబూ! ఆరో సంబరగది అచే!

[ఎడమవైపు చూసిస్తాడు. ఇంతలో ఆకస్మికంగా దామోదరాన్ని చూసి భయ సంభ్రమాలతో ఎంతసేపయ్యింది బాబూ

మిర్రోచ్చి? మీ కోసమే బాబుగారు నూస్తున్నారు.

దామో : ఇదే రావడం. వామనమూర్తిగా రక్కడ?

దండ : నైనున్నారు. ఇప్పుడే తీసు కొస్తాను. [ఒక అడుగు ముందుకువేసి ఆనంద్,

దినకరులకని తిరిగి] బాబూ! ఇంక మీ గదుల లోకి మీ తెల్చిపోవాలి.

[మేడమిడికి వెళ్ళిపోతాడు.]

ఆనంద్ : [దినకర్ తో] ఓకవి రాజా! పారబాటు! ఓ భావకవి! ఈ పూట నాగడి

వచ్చి నా ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించు.

దినకర్ : [లేచి] వస్తాను. తప్పకుండా వస్తాను. ఎవరు పిలిచినా వస్తాను. “నీగేలా భావకవికి సిరిసిరిమువ్వా!” అన్నాడొక పోదరకవి.

[ముందు ఆనంద్, వెనుక దినకర్ ఎడమ వైపు నిష్క్రమిస్తారు. — మేడమిడినుంచి టక టక చప్పుడుచేస్తూ ముందు వామనమూర్తి

వెనుక దండపాణి వస్తాడు. వామనమూర్తి లావుగా, పొటిగా వున్నాడు. నూటు, బూటు, హేట్ - పూర్తి సవనాగరికునివలె కనిపిస్తాడు. అతని ముఖంలో వయసు ముక్కు కున్న చివ్వులు కొద్దిగా కనిపిస్తున్నాయి.]

వామనమూర్తి : మీ కోసమే చూసు న్నాను దామోదరంగారూ! మీ రొక్కచే వచ్చారే? అబ్బాయిని తీసుకు రారేదా?

[కుర్చీలో కూర్చుంటాడు.]

దామో : లేదండీ. వాడికి ఒక ఊణంకూడ యింట్లో కాలనిలవదు. ఎప్పుడూ పట్నం లోనే ఉంటాం.

వామన : పెళ్ళియి సతరనాత మ చూ రాజులా దారికి వస్తాడు. అటువంటివాళ్ళను మనం ఎందరిని చూడలేదుగనక. (దండ పాణితో) యింకా యిక్కడే వున్నావేం?

[దండపాణి కుడివైపు నిష్క్రమిస్తాడు]

దామో : వాడికి స్నేహితు తెప్పక. వాడి స్నేహితులలో పనికివచ్చే గుణాలు ఒక్కడికి లేవు. ఏవో సినిమా లంటారు

నాటకం లంటారు. వాళ్ళ వ్యవహారా లేమిటో నాకు బోధపడవు.

వామన : ఈ కాలపు పిల్లలందరూ ఇంచు మించుగా అంటేనండీ. వాటిని మనమంతగా పట్టించుకో నక్కరలేదు.

దామో : చాలాకాలంనుంచి పెళ్ళిప్రయ త్నాలు చేస్తున్నాను. చాలా సంబంధాలు చూశాను. కొన్ని నాకు నచ్చలేదు. అన్ని సంబంధాలు వాడికి నచ్చలేదు.

వామన : అయితే మనం యిద్దరం ఒకే దారిలో నడుస్తున్నా మన్నమాట. మా అమ్మ యికి యీ ఒక సంవత్సరంలోను అనేక సంబంధాలు చూశాను. (తలి పెళ్ళి కొడు కునీ మా చిత్ర ఏదో పరీక్ష చేయ్యడం, పనికి రాదు పా మ్మ నడం జరుగుతూవచ్చింది.

దామో : మీ అమ్మయి చిన్నప్పటి నుంచి మీ దగ్గర లేదని విన్నాను.

వామన : అవును. నిజమే. తల్లి పోయి వచ్చితినుంచి “కొన్వెంటు”లో వుంచి చది వించాను.

కలవరపడు స్త్రీలకు

“కుమారి” (మాత్రం) మదనకంకి. మి అవోగ్గం కడించు. దింకలవనకం. పె (పా) డ. 3/- (పైవర్) 5/- (ఎస్టాక్ స్వెనర్) 8/- దోస్తే ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs. P. Deva, F.D.S. (AP) Calcutta-40. స్థానికులు: Indo Medical supplies No. 3 Pauliappan st. Seven wells Madras-1.

నిలితెరలు

దామో : యూరోపియన్ స్కూల్లో చదువుకున్న పిల్లలకు విచిత్రమైన అలవాటు వుంటాయి. వాటితో మనం పెట్టుకొనడం కష్టం.

వామన : పెద్దకష్టం యేమీ కాదు. ఇంటిని అందంగా అలంకరించుకోవా లంటారు. సరిగా అనుకున్న సమయానికి నిమగ్నం వచ్చు తగ్గులు లేకుండా పని జరగా లంటారు. ఇటువంటివి మొదటిలో మనకు కొంచెం కష్టం కలిగిస్తాయి.

దామో : మావాడి పెళ్ళిగురించి చాలా ప్రయత్నాలుచేసి విసిగిపోయాను. మీ అమ్మాయి బాగా చదువుకున్నదీ, తెలివైనదీ గనక చివరిసారిగా యీ ప్రయత్నం కూడా చేసిమాదామని వచ్చాను.

[కుడివైపునుంచి దండపాణి త్రేలో కాఫీ తీసుకువస్తాడు. కప్పులు పేదబిలుమిన పెట్టి కుడివైపు నిష్క్రమిస్తాడు. వామన మూర్తి, దామోదరం కాఫీతాగుతూ మాట్లాడుతూ వుంటారు.]

వామన : మీ అబ్బాయినికూడా తీసుకు వస్తే యిప్పుడే ఏదోఒకటి తేలిపోయివుండేది.

దామో : తీసుకువస్తామనే అనుకున్నాను. బిలుపడలేదండీ, ఇవేళే మనిషిని పట్నం పంపించాను. సాయంత్రానికి వాణ్ణి తీసుకు వస్తాడు.

వామన : మీవాడు పట్నంలో ఏంచేస్తున్నట్లు?

దామో : పనేమీలేదు. కష్టపడి సంపాదించాలన్న బెంగ వాడికీలేదు. స్నేహితులతో ఖులాసాగా తిరుగుతూ వుంటాడు.

వామన : ఈ పెళ్ళికి నాయిదం యేమీ లేదు. మా అమ్మాయికి వరుడు వచ్చితే నిమగ్నంబిలుమిన పెళ్ళిచేస్తాను. మీ అబ్బాయిని పంపండి. ఎప్పుడు పంపేదీ ముందుగా తెలియజేయండి.

దామో : రేపుసాయంత్రం వాణేవస్తాడు. ముందు మనం అన్నివిషయాలు పరిష్కరించుకోవడం మంచిదని నేను ఒక్కడినే వచ్చాను.

వామన : పరిష్కరించుకోవడాని కేమీ లేదు. నాకు ఒక్కటే కూతురు. నా ఆస్తి అంతా ఆమెకే చెందుతుంది.

దామో : ఆస్తిగురించి, కట్నం కానుకల గురించి నాకేమీ పట్టంలేదు. మీ వంశం సంప్రదాయంచూస్తే మీ సంబంధానికి నేను పూర్తిగా యిష్టపడుతున్నాను.

[చిత్ర మేడమిడినుంచి తొందరగా దిగి వస్తుంది. చేతిలో పుస్తకం వుంది.]

చిత్ర : [వామనమూర్తిని సమీపించి] డాడీ! దినకర్ ఎక్కడ?

వామన : ఏమో? నేను చూడలేదమ్మా! ఎందుకు?

చిత్ర : ఈ పద్యానికి అర్థం కావాలి. [తొందరగా ఎడమవైపు నడుస్తూవుంటుంది]

వామన : చిత్రా!

చిత్ర : [ఎడమ చివర ఆగి] ఎండాడీ? వామన : ఇలా రా అమ్మా! ఒక ఊణం కూర్చో!

[తిరిగివచ్చి సోఫాలో కూర్చుంటుంది]

దామో : [చిత్రతో] నీకు తెలుగు చదవడం రాయడం బాగా వచ్చునా అమ్మాయీ?

చిత్ర : [నిర్భయమాటంగా] తెలుగు రాక పోయినంతమాత్రాన నష్టం యేమీలేదు లేండి.

వామన : అయినా ఎందుకైనా మంచిదని యీమధ్యనే కొంచెం తెలుగు చెప్పిస్తున్నానులేండి.

దామో : [చిత్రతో] యింకా నీకేమీమీ వచ్చును?

చిత్ర : [నూటిగా] అంటే మీ ఉద్దేశం?

వామన : నువ్వు స్కూల్లో ఏమి నేర్చుకున్నావో చెప్పమని వారి ఉద్దేశం.

దామో : అవును. అదే నే నడిగింది.

చిత్ర : నో! నో! ఐ కాంట్ టెల్ దట్ ఎట్ ఒన్సె. తేటెస్సు టైం టేబిలు తీసుకు వస్తాను. దానినిబట్టి నేను చదివిన సబ్జెక్టు మీరు తెలుసుకోగలరు. (లేస్తుంది)

దామో : వద్దు! వద్దు! నీకు జ్ఞాపకమున్నవే చెప్ప!

చిత్ర : ఇంగ్లీషు, అర్థమెటిక్సు, సివిక్సు, ఆల్ జీబ్రా, బ్రిటిష్ హిస్టరీ, డొమెస్టిక్ సైన్సు, డ్రాయింగ్ అండ్ పెయింటింగ్ -- యివిగాక రింగ్ టెన్నిస్, టేబిల్ టెన్నిస్, బాస్కెట్ బాల్, బాడ్ మింటెన్ కూడా వచ్చు. (చిరాకుతో) ఈ వివరాలన్నీ మీ కొండుకో నా కర్తం కావడంలేదు.

వామన : వట్టినే తెలుసుకోవడానికి అడుగుతున్నారమ్మా!

చిత్ర : డాడీ! కొంపతీసి యీయనే పెళ్ళికొడుగు కాదుగదా?

వామన : అలా తొందరపడి మాట్లాడ కూడదమ్మా! వీరిఅబ్బాయి పెళ్ళి కొసం ప్రయత్నాలు చేస్తూ యిక్కడకు వచ్చారు.

చిత్ర : ఐనీ! డన్ వేరీజ్ మీ? అతడు కనిపించడం?

వామన : అబ్బాయి రేపు వస్తాడు. (దామోదరంతో) రేపు సరిగా ఎన్ని గంటలకు వస్తానో చెబితే మాకు యితర ఏర్పాట్లు చేసుకోవడానికి వీలు వుంటుంది.

దామో : రేపు సాయంత్రం 10 గంటలకు. వామన : మీరు కూడా రారా?

దామో : రేపు మా కంపెనీకి కొత్త ఏజెంట్స్ ను సెలక్షన్ చేయాలి. నాకు రావడానికి తీరిక వుండదు.

వామన : మీ అబ్బాయిని ఒక్కడినే పంపుతారా?

దామో : పెళ్ళిమాపులకు వచ్చేటప్పుడే ఒక్కణ్ణి ఎలా పంపుతాను. మా అల్లుణ్ణి కూడా పంపుతాను.

వామన : సరే! అలాగే కానివ్వండి— మీ అబ్బాయి పేరేమిటన్నాడు?

దామో : ఏమని చెప్పమంటారు? నేను పెట్టిన పేరు వాడు పట్నం వెళ్ళగానే మార్చుకున్నాడు.

చిత్ర : చాలా బాగుంది. అప్పుడు పులయ్య మొదలైన పేర్లు పెడితే మార్చుకో ఏంచేస్తారు? మీ అబ్బాయి బాలా మంచినే చేశాడు.

దామో : ఎవరైనా ఒకసారి మార్చుకుంటారు. కాని వాడు యిప్పటికీ మాడుపార్డు మార్చుకున్నాడు.

వామన : ఆదంతా నాగరికత అండీ! మనం ఏమీ అనలేం. ప్రస్తుతం అమెరికాలో వున్న పేరేమిటి?

దామో : సెలవోజుల క్రితం వరకూ నిరంజన్.

వామన : రేపు తప్పకుండా పంపండి. మీ అబ్బాయిని చూసినతర్వాత మానిస్ట్రయాన్ని మీకు తెలియజేస్తాం.

దామో : నాకు అన్ని విధాలా మీ సరంభం చెయ్యాలనే కుతూహలంగావుంది. అదృష్టం బాగుండి వార్షిధికి ఒకరికి ఒకరు నచ్చితే మన శ్రమ ఫలిస్తుంది. (లేచి) ధురి యిక నేను వెళ్లివస్తాను వామనమూర్తిగారూ!

వామన : (లేచి) మీ అబ్బాయిని మాత్రం రేపు సాయంత్రం తప్పకుండా పంపండి.

దామో : ఈ పెళ్ళిగురించి మీ కంటే నాకే ఎక్కువ తొందరగావుంది. రేపు సాయంత్రం సరిగా 4 గంటలకు మీ అబ్బాయి మా అల్లుడూ కలిసి వస్తారు.

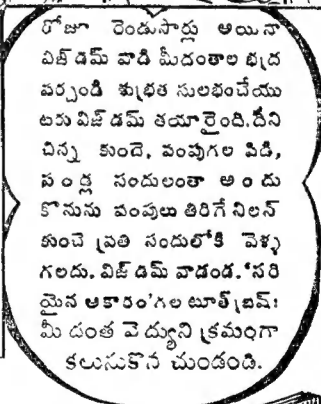
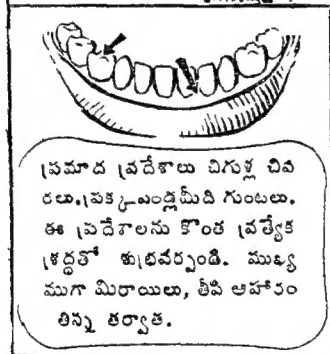
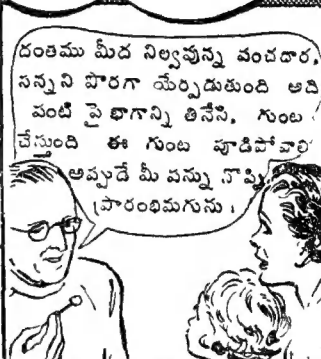
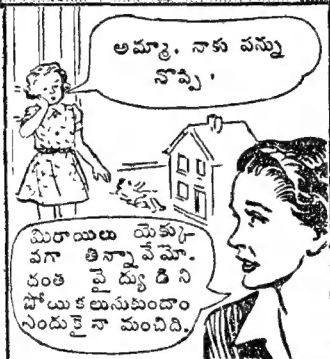
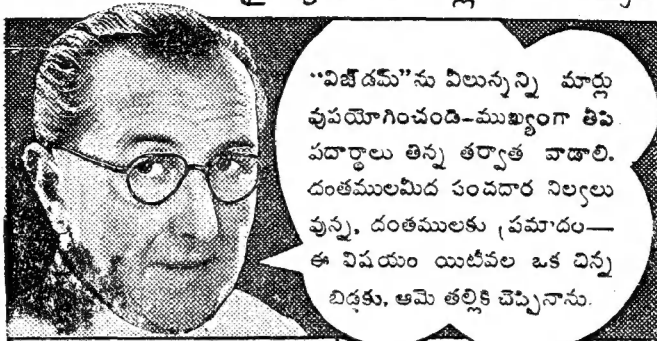
వామన : సరే! వార్షిధి రకం యిచ్చమేలే విగిలినవిషయాలు మనం కావలసినంత సమీపంగా మాట్లాడుకోవచ్చు. (కుడివైపు చూస్తూ) దండపాణీ! దండపాణీ!

దండ : (ప్రవేశించి) కారు సిద్ధంగావుంది సార్.

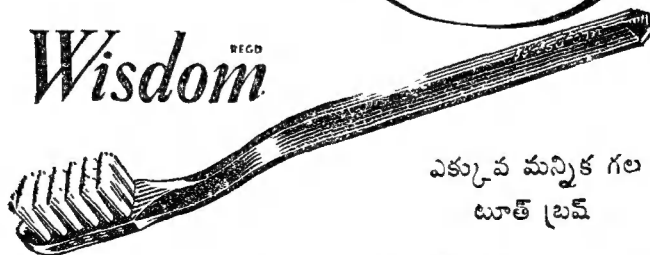
[వామనమూర్తి, దామోదరం, వారి వెనుక వినయంతో దండపాణి కుడివైపు నిష్క్రమిస్తారు—చిత్ర ఒకసారి పుస్తకం తెరచి చూసి ఎడమవైపు వెడుతూ వుంటుంది—తెర.] (ఇంకా వుంది)

“మీ దంతముల జాగ్రత్త పర్చండి!”

విజ్ఞాన దంత వైద్యుడు అదియెట్లో మీకు తెలుసు

Wisdom

ఎక్కువ మన్నిక గల
టూత్ బ్రష్

త్వరలో
పనుస్తున్నది!

పాన్సలూరి బ్రదర్స్ వారి

భాగ్యరేఖ

డైరెక్టర్
బి.యస్.రెడ్డి

N.T. రామా రావు • జమున •
జానకి • రేలంగి • సూర్యకాంతం
సి.ఎస్.ఆర్. • రమణారెడ్డి
శర్మ • రామలింగయ్య
శివరామకృష్ణయ్య
నటించినది.....

వాహినీ విడుదల